

THE ROUTLEDGE INTERMEDIATE
PERSIAN
COURSE

فارسی شیرین است، کتاب دوم Farsi Shirin Ast, Book Two

پونه شعبانی جدیدی و دومینیک پرویز بروکشا
Dominic Parviz Brookshaw and Pouneh Shabani Jadidi

The Routledge Intermediate Persian Course

The Routledge Intermediate Persian Course: Farsi Shirin Ast, Book Two is the first intermediate level Persian textbook, written specifically for English-speaking university students, that makes use of up-to-date pedagogical techniques, and stresses the importance of communicative competence.

The diversity of the texts in this textbook helps to familiarize students with a range of literary genres, and provides them with the necessary building blocks to continue reading on their own.

One of the distinctive features of this book is its content-based and task-based approach to learning the language; all the material provided has been carefully selected to support and enhance a student-centred class environment.

As with *The Routledge Introductory Persian Course*, all the texts in this volume are available online in the form of audio files. These texts are recorded by native speakers and available for instructors and students to download freely at <http://www.routledge.com/books/details/9780415691376/>.

The Routledge Intermediate Persian Course: Farsi Shirin Ast, Book Two follows on where the first textbook ends and is ideal for all intermediate learners of Persian in their second year of study.

Dominic Parviz Brookshaw is Assistant Professor of Comparative Literature and Persian Literature at Stanford University, USA.

Pouneh Shabani Jadidi is Faculty Lecturer and Coordinator of the Persian Language Program at McGill University, Canada.

The Routledge Intermediate Persian Course: *Farsi Shirin Ast, Book Two*

Dominic Parviz Brookshaw and
Pouneh Shabani Jadidi

فارسی شیرین است، کتاب دوم
دومینیک پرویز بروکشا
و
پونه شعبانی جدیدی

First published 2012
by Routledge
2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4RN

Simultaneously published in the USA and Canada
by Routledge
711 Third Avenue, New York, NY 10017

Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business

© 2012 Dominic Parviz Brookshaw and Pouneh Shabani Jadidi

All photographs © Cover image and all other images Dominic Parviz Brookshaw

The right of Dominic Parviz Brookshaw and Pouneh Shabani Jadidi to be identified as authors of this work has been asserted by them in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Trademark notice: Product or corporate names may be trademarks or registered trademarks, and are used only for identification and explanation without intent to infringe.

British Library Cataloguing in Publication Data

A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloging in Publication Data

Brookshaw, Dominic Parviz

The Routledge Intermediate Persian course: Farsi Shirin Ast: Book Two / Dominic Parviz Brookshaw and Pouneh Shabani Jadidi.

p. cm.

English and Persian.

Includes bibliographical references and index.

ISBN 978-0-415-69135-2 (alk. paper) – ISBN 978-0-415-69137-6 (pbk. : alk. paper)
– ISBN 978-0-203-12317-1 (ebook: alk. paper) 1. Persian language–Textbooks for foreign speakers–English. I. Jadidi, Pouneh Shabani. II. Title.

PK6235.J35 2012

491'.5582421–dc23

2011040591

ISBN: 978-0-415-69135-2 (hbk)

ISBN: 978-0-415-69137-6 (pbk)

ISBN: 978-0-203-12317-1 (ebk)

Typeset in Geeza Pro and Sabon
by Graphicraft Limited, Hong Kong

Acknowledgements

We would like to thank Andrea Hartill, Samantha Vale Noya and their colleagues at Routledge for their vision and their belief in the value of this project. We would also like to thank Professor Jamil Ragep, Director of the Institute of Islamic Studies at McGill University, for his generous support for the recording of the audio for the book. We would also like to thank Reza Pourjavady and Leila Rahimi Bahmany for their comments on the final version of the book, and Sina Maftoon for his assistance in recording the texts. We are also most grateful to the anonymous reviewers selected by Routledge who gave us detailed and constructive feedback on an earlier draft. Finally, we would like to thank our students at McGill and Manchester whose comments and suggestions were invaluable when we were revising the manuscript for publication.

Contents

Acknowledgements	v
Introduction	xii
Lesson One: Which sport are you interested in?	1
Reading: football 1	درس اول: شما به چه ورزشی علاقه دارید؟ خواندن: فوتبال
Grammar: simple sentences 6	دستور: انواع جمله ساده
Media exercises: general media vocabulary 7	تمرین با خبرها: واژگان متداول خبری
Colloquial/written Persian: Jalal Al-e Ahmad, "Preparing the Nation" 9	فارسی عامیانه / کتابی: جلال آل احمد «تجهیز ملت»
Let's know more: compound verbs 11	بیشتر بدانیم: افعال مرکب
Let's get to know Iran better: script 13	ایران را بهتر بشناسیم: خط
Lesson Two: Which issues normally cause divorce?	15
Reading: divorce in Iran's tribal communities 15	درس دوم: معمولاً چه مسائلی باعث طلاق می شود؟ خواندن: طلاق در جامعه ایلی ایران
Grammar: simple sentences (cont'd) 19	دستور: انواع جمله ساده (ادامه)
Media exercises: politics and government 22	تمرین با خبرها: سیاست و دولت
Colloquial/written Persian: Jalal Al-e Ahmad, "The Samanu Cookers" 23	فارسی عامیانه / کتابی: جلال آل احمد «سمنوپزان»
Let's know more: Forugh Farrokhzad 25	بیشتر بدانیم: فروغ فرخزاد
Let's get to know Iran better: wind tower 27	ایران را بهتر بشناسیم: بادگیر
Lesson Three: What do you know about Iran's ancient sites?	28
Reading: Tepe Marlik 28	درس سوم: در مورد آثار باستانی ایران چه اطلاعاتی دارید؟ خواندن: تپه مارلیک
Grammar: subject and predicate / simple and compound sentences 32	دستور: نهاد و گزاره / جملات ساده و مرکب

- Media exercises: elections 33
 Colloquial/written Persian: Goli Taraghi, "Hibernation" 34
 Let's know more: morphology 36
 Let's get to know Iran better: mud brick 37
- تمرین با خبرها: انتخابات فارسی عامیانه / کتابی: گلی ترقی « خواب زمستانی » بیشتر بدانیم: واژه شناسی ایران را بهتر بشناسیم: خشت
- Lesson Four: What are the advantages and disadvantages of life in the capital? 39
 Reading: Tehran 39
 Grammar: exclamatory sentences 43
 Media exercises: security and conflict 44
 Colloquial/written Persian: Moniru Ravanipur, "The Long Night" 45
 Let's know more: Fereydun Moshiri 47
 Let's get to know Iran better: motorway 49
- درس چهارم: زندگی در پایتخت چه مزایا و معایبی دارد؟ خواندن: تهران دستور: جملات تعجبی تمرین با خبرها: امنیت و درگیری فارسی عامیانه / کتابی: منیرو روانیپور « شب بلند » بیشتر بدانیم: فریدون مشیری ایران را بهتر بشناسیم: بزرگراه
- Lesson Five: Which do you prefer: poetry or prose? 50
 Reading: Nizami Ganjavi 50
 Grammar: *chon/cho* 54
 Media exercises: law and order 54
 Colloquial/written Persian: Zoya Pirzad, "The Acrid Taste of Persimmons" 56
 Let's know more: morpheme types 58
 Let's get to know Iran better: column 59
- درس پنجم: کدام را ترجیح می دهید، شعر یا نثر؟ خواندن: نظامی گنجوی دستور: چون / چو تمرین با خبرها: نظم و قانون فارسی عامیانه / کتابی: زویا پیرزاد « طعم گس خرمالو » بیشتر بدانیم: انواع واژک ایران را بهتر بشناسیم: ستون
- Lesson Six: What are the pros and cons of travelling by train? 60
 Reading: railways 60
 Grammar: Arabic broken plurals 64
 Media exercises: human rights 67
 Colloquial/written Persian: Ahmad Mahmud, "Scorched Earth" 68
- درس ششم: نقاط مثبت و منفی سفر با قطار چیست؟ خواندن: راه آهن دستور: جمع مکسر اسامی عربی تمرین با خبرها: حقوق بشر فارسی عامیانه / کتابی: احمد محمود « زمین سوخته »

Let's know more: Sadeq Hedayat 70	بیشتر بدانیم: صادق هدایت
Let's get to know Iran better: pigeon tower 73	ایران را بهتر بشناسیم: برج کبوتر
Lesson Seven: What do you do to protect the environment? 74	درس هفتم: شما برای حفظ محیط زیست چه کارهایی انجام می دهید؟ خواندن: جغرافیای طبیعی ایران دستور: اسم مرکب تمرین با خبرها: اقتصاد فارسی عامیانه / کتابی: سیمین دانشور « سرگذشت کوچه »
Reading: Iran's natural geography 74	
Grammar: compound nouns 78	
Media exercises: economics 78	
Colloquial/written Persian: Simin Daneshvar, "The Life of the Alley" 80	
Let's know more: affixes (prefixes and suffixes) 82	بیشتر بدانیم: وند (پیشوند - پسوند)
Let's get to know Iran better: fire temple 83	ایران را بهتر بشناسیم: آتشکده
Lesson Eight: What do commercial centres look like in your country? 84	درس هشتم: مراکز خرید در کشور شما به چه شکلی هستند؟ خواندن: بازار دستور: صفت مرکب تمرین با خبرها: صنعت و تجارت فارسی عامیانه / کتابی: صادق هدایت « تاریکخانه »
Reading: bazaar 84	
Grammar: compound adjectives 88	
Media exercises: trade and industry 89	
Colloquial/written Persian: Sadeq Hedayat, "The Darkroom" 90	
Let's know more: the folklore of the people of Iran 92	بیشتر بدانیم: فرهنگ عامیانه مردم ایران
Let's get to know Iran better: traditional marketplace 94	ایران را بهتر بشناسیم: بازار سنتی
Lesson Nine: How many of Iran's provinces do you know? 95	درس نهم: چند استان در ایران را می شناسید؟ خواندن: مازندران دستور: صفت مفعولی تمرین با خبرها: علوم و فن آوری فارسی عامیانه / کتابی: گلی ترقی « تولد »
Reading: Mazandaran 95	
Grammar: past participle 98	
Media exercises: science and technology 99	
Colloquial/written Persian: Goli Taraghi, "Birth" 100	
Let's know more: affixes (inflectional and derivational) 102	بیشتر بدانیم: وند (تصریفی - اشتقاقی)
Let's get to know Iran better: kilim 103	ایران را بهتر بشناسیم: گلیم

<p>Lesson Ten: What is mourning? 104</p> <p>Reading: symbolic coffin 104</p> <p>Grammar: reported speech 108</p> <p>Media exercises: energy 108</p> <p>A classical Persian prose text: <i>The Tarikh-i Bayhaqi</i> 110</p> <p>Let's know more: sayings 111</p> <p>Let's get to know Iran better: pilgrim 113</p>	<p>درس دهم: عزاداری یعنی چه؟ خواندن: تابوت تمثیلی دستور: نقل قول تمرین با خبرها: انرژی ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: تاریخ بیهقی بیشتر بدانیم: ضرب المثل ایران را بهتر بشناسیم: زائر</p>
<p>Lesson Eleven: Who is your favourite poet? 115</p> <p>Reading: Firdawsi's <i>Shahnama</i> 115</p> <p>Grammar: passive 118</p> <p>Media exercises: the environment 120</p> <p>A classical Persian prose text: the <i>Qabusnama</i> 121</p> <p>Let's know more: inflectional affixes 123</p> <p>Let's get to know Iran better: synagogue 124</p>	<p>درس یازدهم: شاعر مورد علاقه شما کیست؟ خواندن: شاهنامه فردوسی دستور: مجهول تمرین با خبرها: محیط زیست ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: قابوسنامه بیشتر بدانیم: وندهای تصریفی ایران را بهتر بشناسیم: کنیسا</p>
<p>Lesson Twelve: What are the main characteristics of people's clothing in your country? 126</p> <p>Reading: men's and women's clothing in Iran 126</p> <p>Grammar: the tense and person of the verb 130</p> <p>Media exercises: development and aid 132</p> <p>A classical Persian prose text: the <i>Kimia-yi sa'adat</i> 134</p> <p>Let's know more: Omar Khayyam 136</p> <p>Let's get to know Iran better: potter 138</p>	<p>درس دوازدهم: ویژگی بارز پوشاک مردم کشور شما چیست؟ خواندن: پوشاک مردان و زنان در ایران دستور: زمان و شخص فعل تمرین با خبرها: توسعه و همیاری ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: کیمیای سعادت بیشتر بدانیم: عمر خیام ایران را بهتر بشناسیم: کوزه گر</p>
<p>Lesson Thirteen: What day of the year is New Year's Day in Iran? 140</p> <p>Reading: the Noruz table setting 140</p> <p>Grammar: subjunctives 144</p>	<p>درس سیزدهم: سال نو در ایران چه روزی است؟ خواندن: سفره نوروزی دستور: وجه التزامی</p>

Media exercises: culture 146	تمرین با خبرها: فرهنگ
A classical Persian prose text: the <i>Marzubannama</i> 147	ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: مرزباننامه
Let's know more: Hafiz 149	بیشتر بدانیم: حافظ
Let's get to know Iran better: Hafiz's tomb 151	ایران را بهتر بشناسیم: آرامگاه حافظ
Lesson Fourteen: Can natural disasters be prevented? 152	درس چهاردهم: آیا میتوان از وقوع بلایای طبیعی پیشگیری کرد؟
Reading: famine in Iran 152	خواندن: قحطی در ایران
Grammar: conditionals 156	دستور: وجه شرطی
Media exercises: sport 157	تمرین با خبرها: ورزش
A classical Persian prose text: the <i>Maqamat-i Hamidi</i> 159	ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: مقامات حمیدی
Let's know more: Sa'di 161	بیشتر بدانیم: سعدی
Let's get to know Iran better: alley 163	ایران را بهتر بشناسیم: کوچه
Lesson Fifteen: What do you know about Islam? 164	درس پانزدهم: از اسلام چه می دانید؟
Reading: Islam in Iran 164	خواندن: اسلام در ایران
Grammar: impersonal constructions 168	دستور: عبارت غیرشخصی
Media exercises: common media vocabulary 169	تمرین با خبرها: واژگان متداول خبری
A classical Persian prose text: the <i>Kalila va Dimna</i> 171	ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: کلله و دمنه
Let's know more: compounding 173	بیشتر بدانیم: مرکب سازی
Let's get to know Iran better: mosque 174	ایران را بهتر بشناسیم: مسجد
Persian-English Glossary 176	واژگان (به ترتیب الفبای فارسی)
English-Persian Glossary 196	واژگان (به ترتیب الفبای انگلیسی)
Index of grammatical terms 216	فهرست اصطلاحات دستوری

Introduction

■ The authors

The Routledge Intermediate Persian Course: Farsi Shirin Ast, Book Two is co-authored by Dr Pouneh Shabani Jadidi (Faculty Lecturer and Coordinator of Persian Language Program, McGill University) and Professor Dominic Parviz Brookshaw (Assistant Professor of Comparative Literature and Persian Literature, Stanford University). Each author has brought her/his expertise to the creation of the material contained in this book. Pouneh Shabani Jadidi holds a PhD in Education from the Islamic Azad University in Tehran, and recently completed a second PhD in Persian Linguistics at the University of Ottawa. Dominic Parviz Brookshaw holds a DPhil in Medieval Persian Poetry from the University of Oxford. Between them, the authors share more than a decade of experience teaching Persian language at the university level. Pouneh Shabani Jadidi taught translation and linguistics at Islamic Azad University in Tehran from 1997–2004 and has taught Persian at McGill since 2006. Before arriving at Stanford in September 2011, Dominic Parviz Brookshaw taught Persian language and literature at Oxford (2002–5), McGill (2005–7) and Manchester (2007–11).

■ Building on *The Routledge Introductory Persian Course: Farsi Shirin Ast*

Our beginners' Persian textbook *The Routledge Introductory Persian Course: Farsi Shirin Ast* (2010) is the first Persian textbook written specifically for English-speaking university students that makes use of up-to-date pedagogical techniques and stresses the importance of communicative competence. This intermediate level textbook contains a wide range of texts with different registers and various levels of complexity. It follows on from where our first textbook ends and is designed for university-level learners of Persian as a second/foreign language at the intermediate level. There is a lack of material for intermediate-level learners of Persian. Many of the textbooks that are available fail to integrate all language skills in a communicative way, or are not based on a solid linguistic and pedagogical background. In our books we have avoided transliteration wherever possible, and we are similarly opposed to the traditional grammar translation method. This book (just like our introductory book) promotes independent learning. The diversity of the texts in this volume helps students familiarize themselves with different literary

genres, and provides them with the necessary building blocks to continue reading on their own. One of the distinctive features of this intermediate Persian course book is its approach to language learning. All the material contained in it is geared towards a content-based and task-based approach to learning the language. This kind of approach enhances a student-centred environment in class. It transforms the teacher's role into that of a facilitator who helps students reach their full potential in language acquisition.

■ The structure of this book

This book contains 15 lessons and we intend that these 15 lessons should be covered during the course of a full academic year. The speed with which individual lessons are covered depends on a variety of factors, of which the most important are: the rate at which the lessons are covered in class; how much of each lesson the students cover outside of class; and what (if any) additional exercises and tasks individual instructors find necessary to add in order to supplement those in the book. Depending on the method adopted by the instructor and her/his class, this intermediate level could fulfil the needs of not only the second year of Persian instruction but, in some cases, the beginning of the third year too.

Each lesson follows the same basic outline:

- A title in question form, which should be used as part of pre-reading exercises to warm up the class and prepare students for starting each new lesson.
- Pre-reading questions, which the instructor should use to encourage the students to discuss the main topic of the lesson more before beginning a formal introduction to the text. The idea is that, through a warm-up discussion, the students will link their existing information about the topic with the new information to be presented via the text.
- A short text adapted from one of the books in the series entitled *Az Iran cheh mi-danam?* (*What do I know about Iran?* published in Tehran by the Cultural Research Bureau). This series is aimed at young native speakers of Persian. We have modified these texts slightly for reasons of clarity.
- A list of the new words introduced in the text, together with their English equivalents. The words are introduced after the text so that students can first practise understanding the text using scanning and skimming skills. In this way, students can guess the meaning of the new words from the context. The instructor can choose to play the audio recording of the text first so that the students practise their listening skills, and the students can practise writing down any new vocabulary they hear before looking at the written text and the accompanying vocabulary table.

- Comprehension questions about the text they have just listened to or read. These can be answered orally and/or in writing.
- Vocabulary exercises in the form of multiple-choice questions. Here students encounter words with similar meanings, forms, or sounds. The students have to choose the most appropriate one for the context.
- Exercises aimed at getting students to practise forming sentences, using similar structures from the text just covered in class.
- Two further tasks aimed at improving the students' speaking and writing skills: students are asked to rewrite the text in their own words; and then to write a short paragraph on a similar topic using the new words and expressions found in the text. These tasks are first discussed in class so that students will have the necessary background information to enable them to write on the same topics outside of class.
- Selected grammar explanations in Persian. These complement the basic grammar explanations featured in *The Routledge Introductory Persian Course: Farsi Shirin Ast*. They are predominantly in Persian in order to help acquaint the students with Persian grammatical terminology, and to encourage them to think about the language on its own terms, rather than through the prism of translation. These grammar explanations are not intended to be exhaustive. Students should be encouraged to review the grammar they covered in *Book One*, and to consult printed and on-line Persian grammars when necessary.
- The grammar explanations are followed by a section in which common media vocabulary is introduced. Students are presented with a list of vocabulary items in Persian and asked to choose the most appropriate word/phrase to complete the sentences. In a related task, students are given a short list of related vocabulary in Persian with English equivalents and asked to form sentences using those new vocabulary items. In this way, the vocabulary introduced becomes immediate and *active* rather than *passive*. This section is accompanied by an exercise that requires students to find a related news story in Persian and then translate it into English.
- This media section text is followed in the first nine lessons by an excerpt from a contemporary Persian short story. Each excerpt contains colloquial elements either in the narrative portions or in the dialogues. These modern literary texts have a two-fold function: first, they introduce learners to colloquial forms of Persian and require them to think about the relationship between the colloquial and the formal/written forms of Persian (students can be asked to convert the colloquial elements in each text into formal/written Persian) and secondly they introduce learners to some of the most important fiction writers of twentieth- and twenty-first-century Iran. Each text introduces various aspects of daily life and key social issues faced by those living in contemporary Iran. In addition to the

exercises that follow the texts, students could be asked to choose one of the short stories to read in full and then prepare a short oral presentation for class. In lessons 10–15, the modern literary text is replaced by an excerpt from a well-known work of medieval Persian prose. Again, the point here is two-fold: first, to introduce students to some of the grammatical and vocabulary-based differences between contemporary and medieval Persian; and second, to introduce students to a small selection of some of the most important writers of pre-modern Iran.

- The second to last section of each chapter is entitled *Bishtar bedanim* (*Let's know more*). Each *Bishtar bedanim* section contains either morphological/linguistic or literary/cultural information, together with relevant exercises aimed at broadening the students' understanding of the mechanics of the Persian language. Those *Bishtar bedanim* sections not focused on language expose students to various aspects of Persian literature and culture not covered in detail elsewhere in the book.
- Each chapter ends with a section entitled *Iran-ra behtar beshenasim* (*Let's get to know Iran better*). Here, original photographs of locations in Iran are presented for discussion. Each image is accompanied by a descriptive caption that introduces the subject of the photograph and related topics. Students are then asked (either in small groups or individually) to discuss questions posed about the image and then relay a summary of the discussion to their classmates orally. Students can alternatively be asked to research the topic and compose a short essay.
- The book ends with two glossaries, one Persian–English and the other English–Persian, which contain all the Persian vocabulary used in the book for which English equivalents are given. Learners will no doubt wish to use online and print dictionaries in conjunction with these glossaries, in particular for some of the vocabulary covered in the literary texts.

■ Audio aids

For each chapter, audio recordings are provided for the main text and the literary text. The literary/cultural *Bishtar bedanim* sections also have audio recordings, as do all the captions in the *Iran-ra behtar beshenasim* sections. These recordings are available for instructors and students to download free of charge at the Routledge website. All texts were recorded by native speakers.

We hope that you will enjoy using this coursebook and look forward to hearing your feedback via email.

Dominic Parviz Brookshaw and Pouneh Shabani Jadidi
September 2011

Lesson
One

درس اول

شما به چه ورزشی علاقه دارید؟

خواندن: فوتبال
دستور: انواع جمله ساده
تمرین با خبرها: واژگان متداول خبری
فارسی عامیانه / کتابی: جلال آل احمد «تجهیز ملت»
بیشتر بدانیم: افعال مرکب
ایران را بهتر بشناسیم: خط

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- محبوب ترین ورزش در کشور شما چیست؟
- ۲- شما به چه ورزشی علاقه دارید؟
- ۳- یک ورزش را شرح دهید.

خواندن

فوتبال

فوتبال ورزش مورد علاقه بسیاری از جوانان است. در کودکی معمولاً بیشتر پسرها به این ورزش علاقه نشان می دهند. فوتبال هم یک تفریح و بازی است و هم یک ورزش. فوتبال یک بازی گروهی است و این در ساختن شخصیت اجتماعی کودکان مؤثر است. در ایران تقریباً ۹۰ درصد پسرها وقتی از مدرسه برمی گردند در کوچه و خیابانهای کم رفت و آمد به طور گروهی فوتبال بازی می کنند. به این گونه فوتبال در ایران «گل کوچک» می گویند که بسیار پرطرفدار است.

امروزه، ورزش صرفاً یک تفریح نیست بلکه یک علم است. رشته های ورزشی مختلف در دانشگاههای سراسر دنیا تدریس می شوند و نیز هر ساله کتب ورزشی بسیاری چاپ می شوند. به علاوه، علم ورزش در ارتباط با علوم دیگر بررسی می شود، علومی مانند آناتومی، پزشکی، تغذیه، فیزیولوژی، روانشناسی و جامعه شناسی. کنفرانسهای مختلفی برای فوتبال برگزار می شوند که موضوعات متعددی را در بر می گیرند از قبیل:

- ۱- تحلیل مسابقه
- ۲- مدیریت تیم
- ۳- خشونت در فوتبال
- ۴- استرس پیش از مسابقه
- ۵- تصمیم گیری داوران
- ۶- تمرین های فوتبال
- ۷- آسیب دیدگی بازیکنان

واژگان

favourite	مورد علاقه
to show interest	علاقه نشان دادن
recreation	تفریح (تفریحات)
character	شخصیت
social	اجتماعی
effective	مؤثر
almost	تقریباً
quiet (of a street)	کم رفت و آمد
type	گونه
popular	پرطرفدار
simply	صرفاً
to be taught	تدریس شدن
in connection with	در ارتباط با
to be studied	بررسی شدن

medicine (the subject)	پزشکی
nutrition	تغذیه
psychology	روانشناسی
sociology	جامعه شناسی
to be held	برگزار شدن
for example	از قبیل
to include	در بر گرفتن
analysis	تحلیل
administration	مدیریت
violence	خشونت
decision making	تصمیم گیری
referee	داور
injuries	آسیب دیدگی
player	بازیکن
to be considered	به شمار آمدن

درک مطلب

- ۱- فوتبال چگونه شخصیت اجتماعی کودکان را می سازد؟
- ۲- «گل کوچک» چیست؟
- ۳- چرا امروزه بعضی ها اعتقاد دارند که ورزش یک علم به شمار می آید؟
- ۴- چه علوم دیگری با ورزش ارتباط دارند؟
- ۵- چه موضوعاتی در کنفرانسهای فوتبال مطرح می شوند؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- پدر و مادر در تربیت فرزندانشان نقش دارند.

الف- اجتماعی	ج- پرطرفدار
ب- مورد علاقه	د- مؤثری

۲- در این داستان اصلی در آخر داستان کشته می شود.

الف- اجتماع	ج- رایانه
ب- شخصیت	د- داور

۳- تلویزیون نباید را در جامعه امری عادی نشان دهد.

الف- تصمیم گیری	ج- خشونت
ب- تجزیه و تحلیل	د- شخصیت

۴- انسان هم به نیاز دارد و هم به کار.

الف- گونه	ج- اداره و مدیریت
ب- تفریح	د- آسیب دیدگی

۵- ازدواج مهمترین در زندگی یک فرد است.

الف- آسیب دیدگی	ج- خشونت
ب- تغذیه	د- تصمیم

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- آقای ناصری در دانشگاه تدریس می کند.

آقای ناصری دانشجوست.

(هم ... و هم ...)

مثال: آقای ناصری هم دانشجوست و هم در دانشگاه تدریس می کند.

۲- خانم تهرانی از سر کار بر می گردد.
خانم تهرانی باید غذا بپزد.
(... وقتی ...)

۳- کشور ایران جدید نیست.
کشور ایران کشوری بسیار قدیمی است.
(... بلکه ...)

۴- ما در کلاس فارسی، خواندن و نوشتن یاد گرفتیم.
ما در این کلاس با فرهنگ ایرانی هم آشنا شدیم.
(... به علاوه ...)

۵- شهرهای بسیاری در ایران معروف هستند.
شهرهای شیراز، اصفهان، تهران و همدان معروف هستند.
(... مانند ...)

۶- او مقاله ای نوشت.
مقاله او در مورد مولانا است.
(... که ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک جمله جدید بنویسید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن فوتبال را با بکار بردن کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی در مورد یک ورزش دیگر بنویسید. بگویید چند بازیکن دارد، فردیست یا گروهی و به چه امکاناتی احتیاج دارد (حد اکثر ۸۰ کلمه).

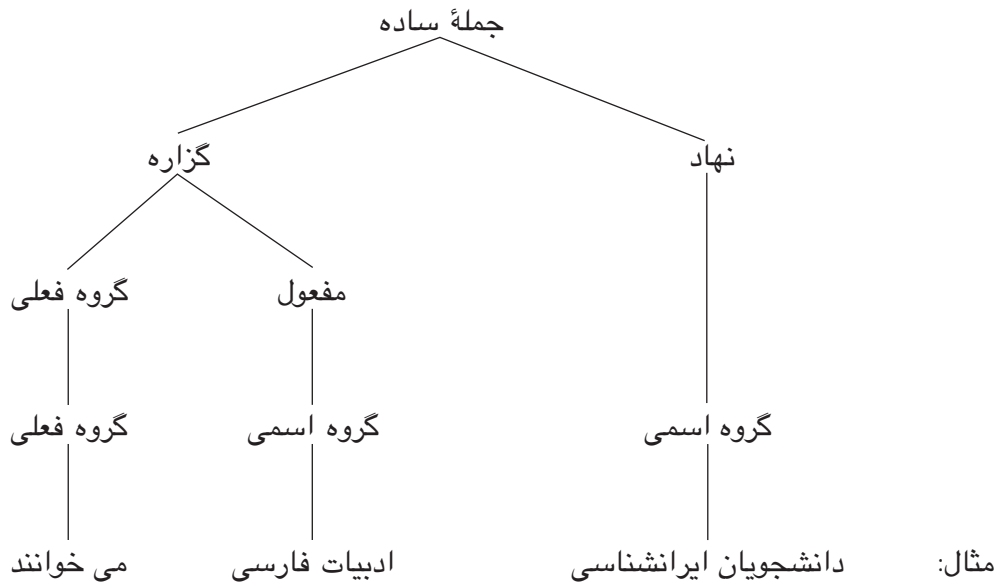
اجتماعی	تقریباً	پرطرفدار	تحلیل	مسابقه	باختن	بردن	تیم	داور
---------	---------	----------	-------	--------	-------	------	-----	------

دستور

انواع جمله ساده

هر جمله ساده شامل یک نهاد و یک گزاره است. یک جمله ساده می تواند ساختارهای مختلفی داشته باشد.

ساختار (۱)

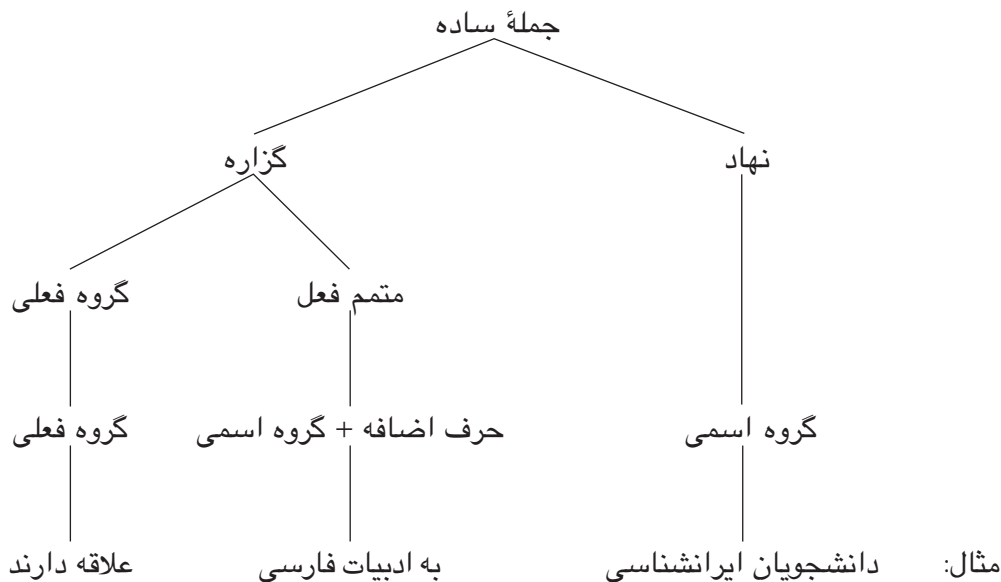

اگر مفعول جمله اسم مشخصی باشد، آنگاه پس از مفعول، نشانه مفعول یعنی را می آید. به این گونه مفعول، مفعول مستقیم نیز می گوییم. به عنوان مثال:

گروه اسمی	گروه اسمی	گروه فعلی
دانشجویان ایرانشناسی	درس ادبیات فارسی آقای علوی را	گرفته اند.
پدر دانشمند او	زندگینامه خودش را	نوشت.

تمرین: برای ساختار (۱) دونه‌دیگر ذکر کنید.

ساختار (۲)

متمم فعل شامل یک حرف اضافه و یک گروه اسمی است. به متمم فعل مفعول غیرمستقیم نیز می‌گویند. به عنوان مثال:

گروه اسمی	حرف اضافه	گروه اسمی	گروه فعلی
آنها	به	اسلام	گرویدند.
من	به	دانشجویانم	افتخار می‌کنم.

تمرین: برای ساختار (۲) دو نمونه دیگر ذکر کنید.

تمرین با خبرها

واژگان متداول خبری

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

پیش بینی مصاحبه ابراز تازه ترین بینندگان تحلیلگران
منجر توافق صحت اجتناب هدفمند خواستار سخنگو
دیدگاه ها

براساس اخبار درگیری هایی در این منطقه صورت گرفته است.
برنامه های مستند فراوانی دارد.
..... سیاسی امور داخلی و خارجی کشور را بررسی می کنند.
خبرگزاری بی بی سی به مقایسه مختلف در این زمینه می پردازد.
..... مطبوعاتی کاخ سفید اعلام کرد که جنگ در خاورمیانه قریب الوقوع
است.
مجری این برنامه با اشخاص مهمی کرده است.
سران کشورهای حاشیه خلیج فارس ضمن اشاره به رو به اتمام بودن منابع نفتی نسبت
به قریب الوقوع بودن جنگ در خاور میانه نگرانی کرده اند.
خانواده های زندانیان سیاسی دادگاه تجدیدنظر برای فرزندانشان
شده اند.
کشورهای منطقه بر سر ارزش یک بشکه نفت به رسیده اند.
..... می شود که در آینده ای نه چندان دور روابط بین این دو کشور
بهبود یابد.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

to result in	منجر شدن به
in the present circumstances	در شرایط فعلی
key (adj.)	کلیدی
definite	قطعی
in the wake of	در پی
to cancel	لغو کردن
to express an opinion	اظهار نظر کردن
to discuss	بحث کردن
critic	منتقد
public relations	روابط عمومی

مثال:

تجاوز نیروهای عراقی به خاک ایران منجر به جنگ ایران و عراق شد که هشت سال به طول انجامید.

فارسی عامیانه / کتابی

جلال آل احمد «تجهیز ملت»

جلال آل احمد (۱۹۶۹-۱۹۲۳) در خانواده ای مذهبی در تهران متولد شد. وی تحصیلات خود را در رشته ادبیات فارسی در دانشگاه تهران به پایان رسانید و اولین مجموعه داستانهای خود را با عنوان دید و بازدید در سال ۱۹۴۶ منتشر کرد. آل احمد در سال ۱۹۵۰ با سیمین دانشور، نویسنده به نام ایرانی ازدواج کرد. بسیاری از آثار آل احمد، چه رمانها و چه داستانهای کوتاهش، به زبان انگلیسی ترجمه شده است، از جمله مدیر مدرسه که یکی از معروفترین داستانهای اوست. اما شناخته شده ترین اثر آل احمد را باید غربزدگی دانست که در آن به انتقاد از تأثیرات منفی غرب در فرهنگ و جامعه ایرانی پرداخته است.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

اینم که میام دلاکی، مال اینه که خودم بیغیرت نیستم.
این هم که می آیم دلاکی، برای این است که خودم بی غیرت نیستم.

دلاک حمام زنی بود عاقل و جهان دیده. گیس فلفل نمکی اش را هرگز حنا نبسته بود و نمیخواست از آنچه هست جوانتر بنماید. گرچه مثل همه دلاکها روده دراز بود، هیچوقت از کسی بدگویی نمیکرد. با هر کس که می نشست سردل خود را باز میکرد و از جوانی خود، از شوهر اول خود، از بچه هایش که اکنون مردی شده بودند، و برای آنها خیال عروسی کردن داشت؛ صحبت میکرد و گاهی ازین و آن سراغ دختر میگرفت و با بعضی هم قرار و مدار میگذاشت که فلان روز باهم بخواستگاری بروند.

مهرانگیزخانم، یکبار دیگر آنچه را که سر بینۀ حمام برای همه منبر رفته بود، اینجا خصوصی برای دلاک عاقلزن حمام گفت. دلاک درحالیکه کیسه را با تائی روی گوشت‌های شل بازوی مهرانگیز خانم بالا وپایین میبرد؛ پس از اینکه گفته‌های او را شنید، گفت:

- خانم، من هرچه باشم پیرم و رفتنی. از دنیام زیاد توقعی ندارم تا از کسی ترسی داشته باشم. واسۀ کارم سر و دست نمیشکنم؛ پسران ماشالا، ماشالا، مثل شاخۀ چنار، همیشه حاضرند یک لقمه نونم رو برسوند. اینم که میام دلاکی، مال اینه که خودم بیغیرت نیستم. آقای خودمم و نوکر خودم. اگه حرف من قابلیت شما رو نداره اما هرچه باشه گیسم سفید شده و می‌تونم دو سه کلام پیرانه بشما بگم...

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

دلاک

جهان‌دیده

نمودن

بدگویی

باتائی

رفتنی

توقع

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

هرچه باشه گیسم سفید شده

آقای خودمم و نوکر خودم

جهان‌دیده

گیس فلفل نمکی

واسۀ کارم سر و دست نمیشکنم

سردل خود را باز میکرد

برای همه منبر رفته بود

یک لقمه نونم رو برسوند

بیشتر بدانیم...

Compound verbs

افعال مرکب

Compound verbs are those verbs that contain a verbal part and a non-verbal part. The verbal part is chosen from a limited list of verbs. Some of the most common simple verbs used in compound verbs in Persian are:

آمدن آوردن افتادن انداختن بردن بستن بودن خوردن دادن داشتن
رفتن زدن شدن کردن کشیدن گذاشتن گرفتن

The non-verbal part can be either: (1) a noun, (2) an adjective or past participle, (3) a prepositional phrase, (4) an adverbial, or (5) a complex nominal.

Look at the following examples:

۱- اسم + فعل

تلفن کردن

شانه زدن

درد کشیدن

دوش گرفتن

۲- صفت / صفت مفعولی + فعل

ناراحت کردن

خسته شدن

دیر کردن

وابسته شدن

۳- عبارت اضافی (حرف اضافه + اسم) + فعل

به دنیا آمدن

به یاد داشتن

از یاد بردن

به خون کشیدن

۴- قید + فعل

برداشتن

بالا رفتن

پیش بردن

برخاستن

۵- اسم مرکب + فعل

سر و کار داشتن

دست به دست کردن

گوشه و کنایه زدن

Note that in modern written and spoken Persian, some compound verbs are more commonly used than their corresponding simple verbs. Simple verbs are frequently found in medieval Persian texts and poetry, however. Look at the examples below:

جنگیدن ← جنگ کردن

فریفتن ← فریب دادن

غلتیدن ← غلت زدن

آلودن ← آلوده کردن

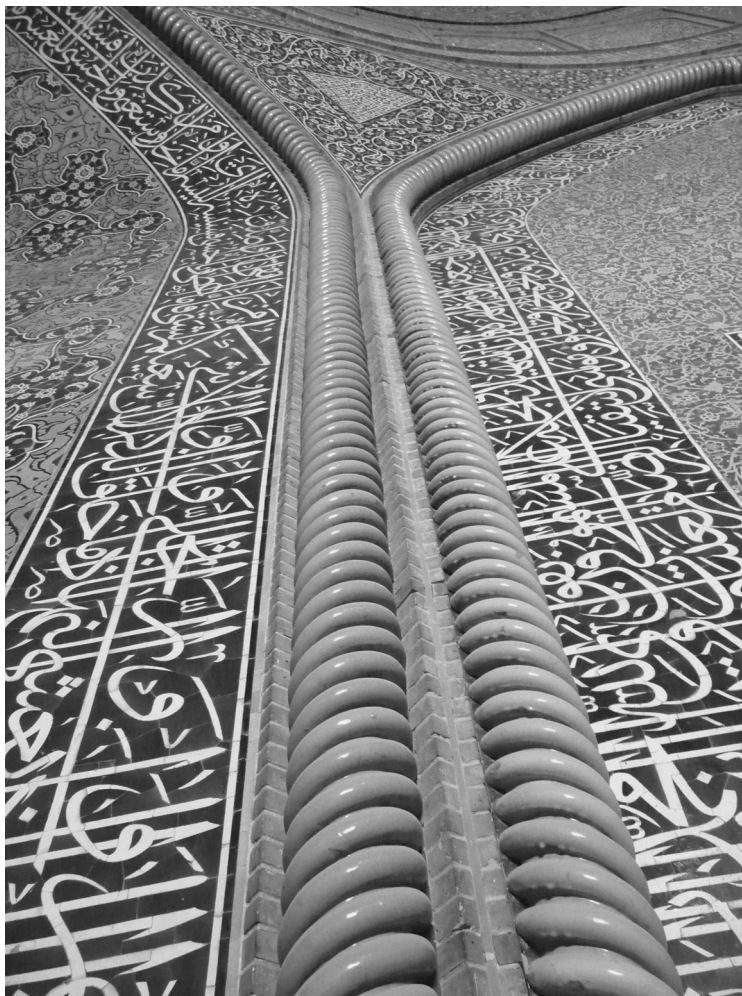
گریستن ← گریه کردن

تمرین: برای هر یک از انواع افعال مرکب بالا سه نمونه دیگر ذکر کنید.

ایران را بهتر بشناسیم

خط

نمای داخلی مسجد شیخ لطف الله در اصفهان

بسیاری از مساجد ایران از جمله جاذبه های توریستی به شمار می آیند. بیشتر این مساجد به آیات قرآنی به زبان عربی مزین شده اند. زبان فارسی سی و دو حرف دارد که همان الفبای عربی است به علاوه چهار حرف پ، چ، ژ، گ. بیش از هزار سال است که زبان فارسی با الفبای عربی نوشته می شود. خوشنویسی با قلم درشت و مرکب یکی از هنرهای ایرانی است. شیوه های مختلف خط در خوشنویسی به کار می رود

که بعضی از آنها مختص زبان فارسی است مانند نستعلیق. معمولاً در خوشنویسی ایرانی اشعار فارسی را برای خطاطی انتخاب می کنند و آنها را با حاشیه گل و مرغ و تذهیب می آریند.

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره ده دقیقه درباره سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

۱- درباره الفبای فارسی پیش از اسلام چه می دانید؟ در آن زمان چه نوع خطهایی وجود داشت؟

۲- استفاده از الفبای عربی برای نوشتن زبان فارسی چه مشکلاتی دارد؟ آیا تابحال کسی استفاده از الفبای لاتین را برای نوشتن زبان فارسی پیشنهاد کرده است؟ چرا؟

Lesson
Two

درس دوم

معمولاً چه مسائلی باعث طلاق می شود؟

خواندن: طلاق در جامعه ایلی ایران
دستور: انواع جمله ساده (ادامه)
تمرین با خبرها: سیاست و دولت
فارسی عامیانه / کتابی: جلال آل احمد « سمنویزان »
بیشتر بدانیم: فروغ فرخزاد
ایران را بهتر بشناسیم: بادگیر

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- آیا طلاق در کشور شما امری پسندیده است؟
- ۲- در مورد حقوق زن و مرد پس از طلاق چه می دانید؟
- ۲- معمولاً چه مسائلی باعث طلاق می شود؟

خواندن

طلاق در جامعه ایلی ایران

طلاق در ایران امری پسندیده نیست و در فرهنگ جامعه ایلی پدیده ای زشت به شمار می آید. بنابراین میزان طلاق در این نوع جوامع بسیار کم است. طبق قوانین شرعی در ایران تنها مرد است که می تواند زنش را طلاق بدهد و زن فقط در موارد خاصی می تواند تقاضای طلاق کند و از شوهرش طلاق بگیرد، از میان این موارد می توان ناتوانی جنسی و اعتیاد مرد را نام برد. در جوامع ایلی عواملی وجود دارند که طلاق زن را اجتناب ناپذیر می کنند، عواملی چون رابطه نامشروع زن با مرد دیگر، فرمان نبردن از شوهر، نازا بودن زن و فرزند پسر نیاوردن.

در جامعهٔ ایلی و بطور کلی در جامعه های سنتی ایران، بچه دار نشدن را صرفاً به نازایی زن نسبت می دهند، بنابراین مرد می تواند زنش را به دلیل نازایی طلاق دهد. اما چون طلاق برای زن اتفاق بسیار تلخی است، معمولاً اگر مرد توانایی مالی داشته باشد زنش را طلاق نمی دهد و زن دومی می گیرد.

واژگان

divorce	طلاق
society	جامعه (جوامع)
tribal	ایلی
matter; issue	امر (امور)
acceptable	پسندیده
culture	فرهنگ
phenomenon	پدیده
rate	میزان
religious laws	قوانین شرعی
case	مورد (موارد)
special; particular	خاص
to file for divorce	تقاضای طلاق کردن
among	از میان
sexual impotence	ناتوانی جنسی
(drug) addiction	اعتیاد
factor	عامل (عوامل)
unavoidable	اجتناب ناپذیر
such as	چون
illicit relationship	رابطهٔ نا مشروع
to obey	فرمان بردن
barren	نازا

in general	به طور کلی
to attribute to	نسبت دادن به
bitter	تلخ
financial ability	توانایی مالی

درک مطلب

- ۱- طلاق در ایران چگونه امری است؟
- ۲- زن در ایران در چه صورت می تواند تقاضای طلاق کند؟
- ۲- مرد در ایران چه وقت می تواند زنش را طلاق دهد؟
- ۴- در جوامع ایلی در چه مواردی طلاق زن اجتناب ناپذیر است؟
- ۵- مرد در چه صورت می تواند زن دومی بگیرد؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- برای یادگیری یک زبان خارجی باید آن زبان را هم آموخت.

- الف- میزان
ب- فرهنگ
ج- سنت
د- اتفاق

- ۲- قانون، شما متهم هستید.

- الف- بطورکلی
ب- چون
ج- طبق
د- امر

- ۳- بچه ها در ایران از والدین خود

- الف- اجتناب می کنند
ب- به شمار می آورند
ج- نام می برند
د- فرمانبرداری می کنند

- ۴- زلزله طبیعی است.

- الف- اعتیادی
ب- ننگی
ج- پدیده ای
د- ایلی

۵- پس از یک هفته از رفتار خودش شرمند شد و از من معذرت خواهی کرد.

الف- خاص
ب- زشت
ج- بیمار
د- ناتوان

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- ایران در آسیاست.

ایران یکی از صادرکنندگان بزرگ فرش است.
(... و نیز ...)

۲- ایران کشوری مسلمان است.

بانوان ایرانی حجاب دارند.
(... بنابراین ...)

۳- قوانین اسلامی در ایران وجود دارد.

نوشیدن مشروبات الکلی ممنوع است.
(طبق ...)

۴- آرامگاه چندین شاعر در شیراز قرار دارد.

آرامگاه حافظ و سعدی در شیراز است.
(... چون ...)

۵- ذخایر نفتی رو به اتمام است.

کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه اهمیت چندانی به این مسأله نمی دهند.
(... اما ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن طلاق را با کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
- ۲- با استفاده از کلمات داخل کادر یک متن بنویسید و طلاق در کشور خودتان را شرح دهید (حد اکثر ۸۰ کلمه). آیا زن و مرد در کشور شما هنگام طلاق حقوق مساوی دارند؟ چه کسی بیشتر از همه در طلاق ضرر می بیند؟

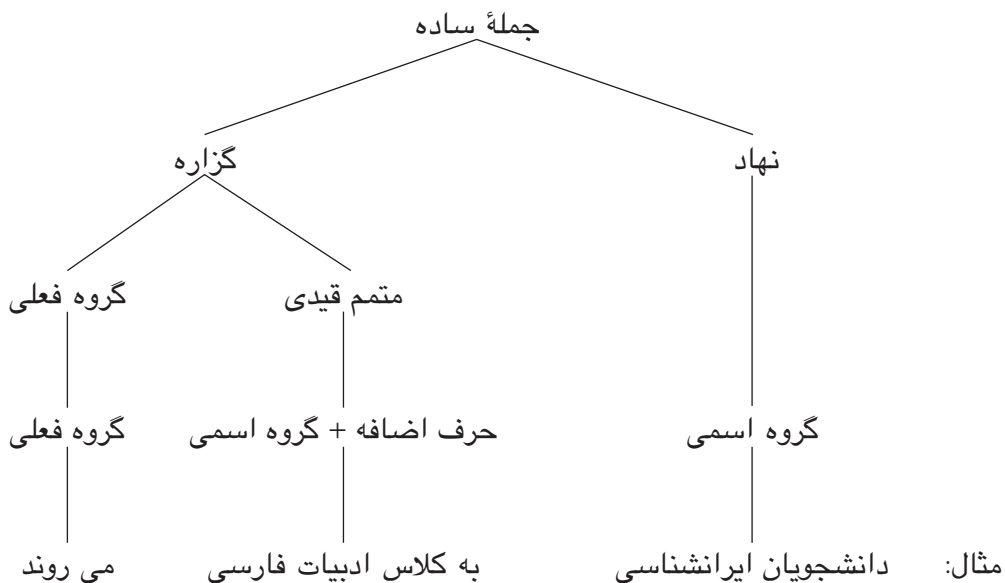
پدیده	به طور کلی	عوامل	فرمان بردن	اجتناب ناپذیر	رابطه
-------	------------	-------	------------	---------------	-------

دستور

انواع جمله ساده (ادامه)

مفعول مستقیم و غیرمستقیم برای افعال متعدی می آیند، حال آنکه متمم های قیدی برای افعال لازم می آیند. به نمونه های زیر دقت کنید:

ساختار (۳)

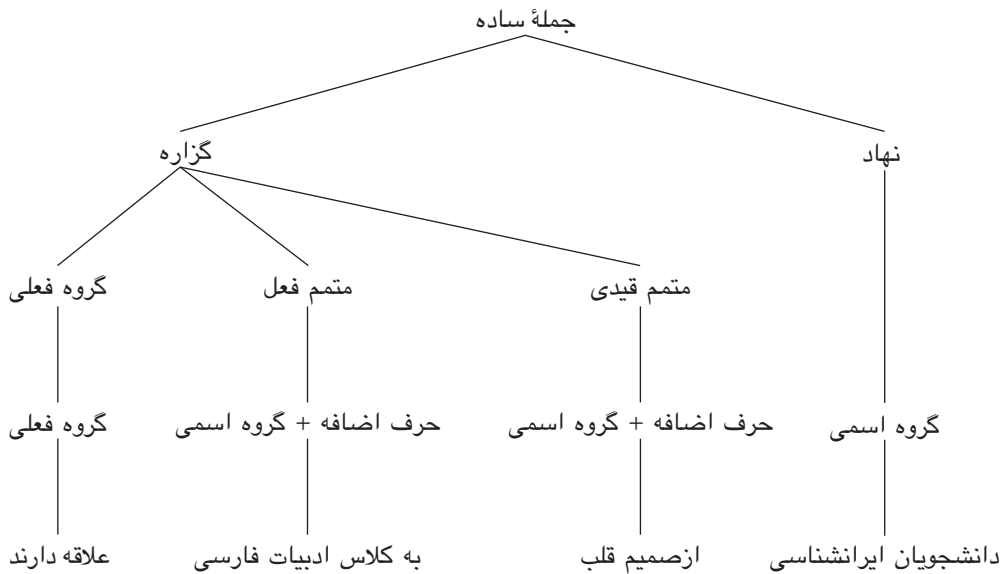
متمم قیدی شامل یک حرف اضافه و یک گروه اسمی است. بر خلاف متمم فعل یا مفعول غیرمستقیم که فقط یکی است، متمم قیدی می تواند بیش از یکی باشد. متمم قیدی بر خلاف متمم فعل می تواند حذف شود. به عنوان مثال:

گروه اسمی	متمم قیدی	متمم قیدی	مفعول	گروه فعلی
پسر من	به احتمال قوی	تا سال آینده	در ایران	می ماند.
او	به مدت شش ماه	در این دانشگاه	ریاضیات	درس داد.

تمرین: برای ساختار (۳) دو نمونه دیگر ذکر کنید.

گاهی در یک جمله هم متمم فعل و هم متمم قیدی بکار می رود، مانند ساختار زیر:

ساختار (۴)

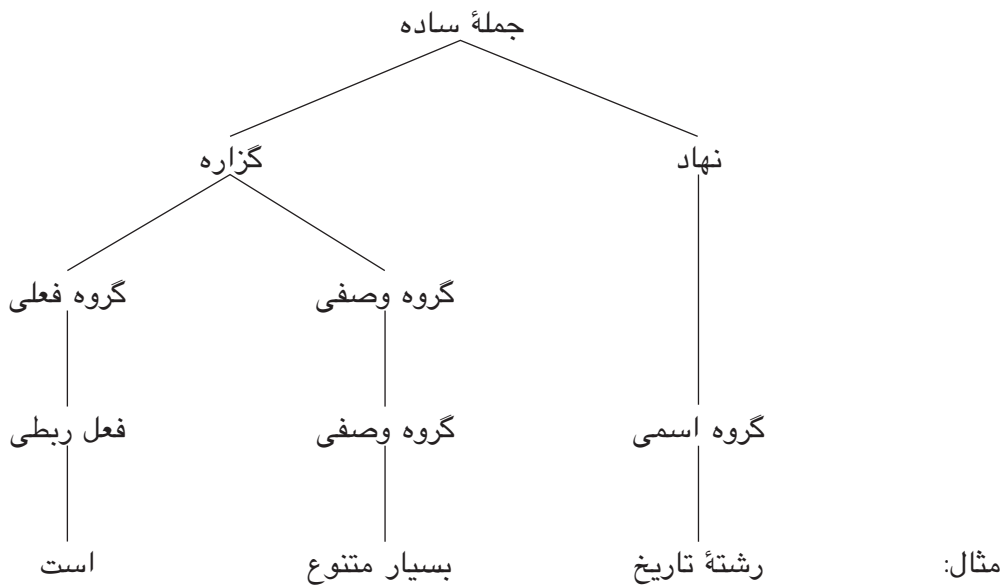
به خاطر داشته باشید که ساختار متمم فعل و متمم قیدی یکی است ولی از معنی جمله می توان آنها را از هم تشخیص داد. به عنوان مثال:

گروه اسمی	متمم قیدی	متمم قیدی	متمم فعل	گروه فعلی
ستاره شناسان	امروزه	به آسانی	توسط تلسکوپ	به ستارگان می نگرند.
ایرانیان	با افتخار			به ادبیات غنی ایران زمین می بالند.

تمرین: برای ساختار (۴) دو نمونه دیگر ذکر کنید.

گاهی فعل جمله فعل ربطی است، که در آنصورت نیاز به یک مسند داریم. مسند می تواند یک اسم یا یک صفت و یا یک متمم قیدی باشد. به ساختار زیر دقت کنید:

ساختار (۵)

به خاطر داشته باشید که به جز گروه وصفی، از گروه اسمی و یا متمم قیدی نیز می توان استفاده کرد. به عنوان مثال:

گروه اسمی	گروه وصفی	فعل ربطی
اسم ایشان	آقای دکتر براتی	است.
تولد من	در ماه آبان	نیست.

تمرین: برای ساختار (۵) دو نمونه دیگر ذکر کنید.

تمرین با خبرها

سیاست و دولت

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

سیاسی	محافظه کار	چندفرهنگ گرایی	استعمارگر	فساد
مستبد	پهنه سیاسی	اصلاح طلبان	جامعه بین الملل	جدایی طلب
چپگرا	وطن پرست	واقع گرا	سلطنت طلبان	

پس از انقلاب اسلامی جامعه رنگ به خود گرفته است.
 در عصر حاضر جوامع کنونی دیگر حکام را تحمل نمی کنند.
 پس از انتخابات اخیر اختلاف بین اسلام گرایان و شدیدتر شده است.
 خواهان به قدرت رسیدن ولیعهد هستند.
 دو حزب جمهوری خواه و دو حزب اصلی در کانادا هستند.
 در شرایط کنونی بهتر است که باشی تا ایده آلیست.
 در همایش اخیر مشکلات مهاجرین در پذیرش فرهنگ نوین یکی از
 مسائل مورد بحث بود.
 در عصر حاضر مالی و اجتماعی و اخلاقی بیداد می کند.
 رفتار رژیم را با اقلیت های دینی محکوم کرد.
 ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

embassy	سفارت
appointment (i.e. to a post)	انتصاب
resolution (e.g. UN)	قطعنامه
demonstration	تظاهرات
to appoint	تعیین کردن
to protest	اعتراض کردن
counterpart	همتا

nationality	تابعیت
authorities	مقامات
representative (n.)	نماینده

مثال:

تظاهرکنندگان در مقابل سفارت تحصن کردند و خواستار حمایت از برقراری حقوق بشر در کشورشان شدند.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره سیاست و دولت پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

جلال آل احمد « سمنوپزان »

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

خانم جون خیلی خوش اومدید.
خانم جان خیلی خوش آمدید.

... این بود که هی می‌رفت و می‌آمد. به همه جا سر می‌کشید. نفس‌زنان به همه فرمان می‌داد، با تازه واردها تعارف می‌کرد، بچه‌ها را می‌ترساند که شیطنت نکنند، دعا و نفرین می‌کرد، به پاتیل سمنو سر می‌کشید و...
- رقیه!... آهای رقیه! چایی واسه گلین خانوم بردی؟
و منتظر جواب دخترش نمی‌شد که می‌گفت:
- چشم! الان می‌برم.
- آهای عباس ذلیل شده! اگر دستم بهت برسه دم خورشید کبابت می‌کنم.
- مگه چیکار کرده‌ام، خدایا! فیش!

- خانمجون خیلی خوش اومدید. اجرتون با فاطمه زهرا. عروستون حالش چطوره؟
 - پای شما رو می‌بوسه خانم، ایشالا عروسی دختر خودتون. خدا نذرتون رو قبول کنه.

- عمقزی، به نظرم دیگه وقتش شده که آتیش زیر پاتیلو بکشیم؛ ها؟
 - نه، نه. هنوز یه نیمساعتی کار داره.

- وای خواهر چرا اینقدر دیر اومدی؟ مجلس ختم که نبود خواهر!
 و به صدای مریم‌خانم که با خواهرش خوش و بش می‌کرد، بچه‌ها فریادکنان ریختند که:

- آی خاله آب‌نباتی. خاله آب‌نباتی.

و با دستهای دراز از سروکله ی هم بالا می‌رفتند. خاله بچه نداشت و تمام بچه‌های خانواده می‌دانستند که جواب سلامشان آب نبات است. خاله از زیر چادر، کیف پارچه‌ای‌اش را درآورد، زیپ آن را کشید و یکی یک دانه آب نبات توی دست بچه‌ها گذاشت. اما بچه‌ها یکی دوتا نبودند.

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

نفس‌زنان

تازه واردها

نفرین

فریادکنان

آب نبات

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

به همه جا سر می‌کشید

اگر دستم بهت برسه دم خورشید کبابت می‌کنم

پای شما رو می‌بوسه

مجلس ختم که نبود خواهر

با خواهرش خوش و بش می‌کرد

بیشتر بدانیم...

فروغ فرخزاد

فروغ فرخزاد یکی از مهمترین و محبوب ترین شعرای معاصر ایران است. وی در سال ۱۳۱۳ متولد شد و در ۳۲ سالگی در یک تصادف اتومبیل کشته شد. فروغ فرخزاد پنج مجموعه شعر منتشر کرد. شعر زیر از مجموعه چهارم فروغ به عنوان «تولدی دیگر» می باشد. در دو مجموعه آخرش، فروغ اغلب به مسائل اجتماعی پرداخته است.

جمعه

جمعه ساکت

جمعه متروک

جمعه چون کوچه های کهنه، غم انگیز

جمعه اندیشه های تنبل بیمار

جمعه خمیازه های موزی کشدار

جمعه بی انتظار

جمعه تسلیم

خانه خالی

خانه دلگیر

خانه در بسته بر هجوم جوانی

خانه تاریکی و تصور خورشید

خانه تنهایی و تفأل و تردید

خانه پرده، کتاب، گنجه، تصاویر

□ □

آه، چه آرام و پر غرور گذر داشت

زندگی من چو جویبار غریبی

در دل این جمعه های ساکت متروک

در دل این خانه های خالی دلگیر

آه، چه آرام و پر غرور گذر داشت...

واژگان

اندیشه = فکر بیمار = مریض هجوم = حمله تردید = شک
گذر داشتن = گذشتن

yawn; to yawn	خمیازه؛ خمیازه کشیدن
annoying	موزی
submission; to submit, to give in	تسلیم؛ تسلیم شدن
imagination; to imagine, to suppose	تصور؛ تصور کردن
divination	تفأل
cupboard	گنجه
pride	غرور

درک مطلب

- ۱- تصویری که فروغ فروخزاد در این شعر از آخر هفته در ایران ارائه می کند چگونه است؟
- ۲- چرا جمعه های فرخزاد «ساکت» و «متروک» اند؟
- ۳- منظور فرخزاد از «هجوم جوانی» چیست؟

ایران را بهتر بشناسیم

بادگیر

دو بادگیر در شهر ماهان در استان کرمان

شهر ماهان مانند بسیاری از شهرهای مرکزی و جنوبی ایران دارای آب و هوایی بسیار گرم می باشد. در گذشته، قبل از اختراع پنکه برقی و کولر، معمارهای ایران و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس با ساختن بادگیر کوشش می کردند ساختمانها را در روزهای داغ تابستان خنک نگه دارند.

تحقیق کنید:

با استفاده از وب سایت های فارسی در مورد این دو نکته تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

۱- بادگیر یکی از ویژگی های معماری بندری و کویری ایران است. ویژگی های دیگر این دو نوع معماری چیست؟

۲- گرمترین و سردترین شهرهای ایران کدام است؟

Lesson
Three

درس سوم

در مورد آثار باستانی ایران چه اطلاعاتی دارید؟

خواندن: تپه مارلیک
دستور: نهاد و گزاره / جملات ساده و مرکب
تمرین با خبرها: انتخابات
فارسی عامیانه / کتابی: گلی ترقی « خواب زمستانی »
بیشتر بدانیم: واژه شناسی
ایران را بهتر بشناسیم: خشت

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- در مورد آثار باستانی کشورتان چه می دانید؟
- ۲- باستان شناسان از آثار باستانی چه استفاده ای می کنند؟
- ۳- در مورد آثار باستانی ایران چه اطلاعاتی دارید؟

خواندن

تپه مارلیک

ایران به علت داشتن تمدن های باستانی گوناگون همواره مورد توجه باستان شناسان، مورخان و جهانگردان بوده است. به عنوان مثال استان گیلان بنا به دلایل متعددی مانند عبور جاده ابریشم از آن، باستان شناسان را به خود جذب کرده است. باستان شناسان در حفاری های سواحل دریای مازندران آثاری از دوره های باستان را کشف کرده اند. ازاینرو به احتمال زیاد این منطقه مهد تمدن بوده است. تپه مارلیک در منطقه رودبار در استان گیلان قرار دارد. در این تپه آثار کشف شده حاکی از این است که حکومتی مستقل و مقتدر در این منطقه وجود داشته است.

واژگان

hill; mound	تپه
ancient	باستانی
archaeology	باستان شناسی
due to	به علت
civilization	تمدن
continuously	همواره
attention	توجه
historian	مورخ (مورخین)
tourist	جهانگرد
province	استان
numerous	متعدد
to pass through	عبور کردن از
the Silk Road	جاده ابریشم
to attract	جذب کردن
excavation	حفاری
shoreline	ساحل (سواحل)
artifact; monument; (lit.) work	اثر (آثار)
period	دوره
to discover	کشف کردن
that is why	از اینرو
region	منطقه (مناطق)
cradle of civilization	مهد تمدن
it indicates that	حاکی از این است که
government	حکومت
independent	مستقل
powerful	مقتدر

درک مطلب

- ۱- تپه مارلیک در کجا واقع است؟
- ۲- کشف آثار باستانی در منطقه گیلان بیانگر چیست؟
- ۳- چرا کشور ایران همواره مورد توجه باستان شناسان، مورخان و جهانگردان بوده است؟
- ۴- ویژگی مهم استان گیلان چه بوده است که مورد توجه باستان شناسان قرار گرفته است؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- انسان باید در کسب علم و دانش بکوشد.

الف- از اینرو	ج- به احتمال زیاد
ب- همواره	د- مورد توجه
- ۲- آیا شما با سیاستهای جدید موافقید؟

الف- سرزمین	ج- تمدن
ب- ابریشم	د- دولت
- ۳- در آن کشور هر روزه کودکان زیادی گرسنگی می میرند.

الف- پیش از تاریخ	ج- مهد تمدن
ب- در حفاری	د- به علت
- ۴- در استوایی هوا بسیار گرم است.

الف- تپه های	ج- مناطق
ب- دوره های	د- حفاری های
- ۵- من از کتاب « چشمهایش » بزرگ علوی، بسیار خوشم می آید.

الف- کشف	ج- جاده
ب- اثر	د- مهد

۶- در غرب جوانان معمولاً پس از گرفتن دیپلم می شوند.

- الف- مقتدر
ب- مستقل
ج- متمدن
د- متأهل

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- سام هفته آینده یک جشن خواهد گرفت.
سام در کنکور پذیرفته شده است.
(... به علت ...)

۲- فریبا در کودکی ۵ سال در ایران زندگی کرده است.
فارسی فریبا خوب است.
(... از اینرو ...)

۳- تخت جمشید در فارس واقع شده است.
فارس استانی در ایران است.
(... که ...)

۴- اشیایی سرقت شدند.
آن اشیاء گرانبها بودند.
(... سرقت شده ...)

۵- او خودکشی کرد.
او از زندگی راضی نبود.
(... حاکی از این است که ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن تپه مارلیک را با واژگان خودتان باز نویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
 ۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی در مورد آثار باستانی کشورتان بنویسید (حد اکثر ۷۰ کلمه). این آثار در کجای کشورتان واقع شده اند و مربوط به کدام دوره هستند؟

مورخ	دوره	به دلایل متعدد	کشف کردن	واقع شدن	تمدن	مستقل
------	------	----------------	----------	----------	------	-------

دستور

نهاد و گزاره / جملات ساده و مرکب

نهاد شامل کننده کار یعنی فاعل و وابسته های فاعل می شود و گزاره شامل فعل و وابسته های فعل می باشد. فاعل، هسته نهاد است و فعل، هسته گزاره. جملات ساده یک نهاد و یک گزاره دارند اما جملات مرکب بیش از یک نهاد و یک گزاره دارند. نهاد و گزاره در جملات زیر مشخص شده اند. دو جمله اول جملات ساده هستند و جمله آخر مرکب است. به عنوان مثال:

نهاد	گزاره
عمرخیام	فیلسوف، منجم، طیب و شاعر نامی ایران است.
مقبره عمرخیام	در شهر نیشابور در استان خراسان واقع شده است.
عمرخیام که فیلسوف، منجم، طیب و شاعر نامی ایران است	در سراسردنیا معروف است.

برای ساختن یک جمله مرکب، دو یا چند جمله ساده را توسط حروف، کلمات و یا عبارات ربطی به هم وصل می کنیم.

تمرین: جملات زیر را کامل کنید و سپس نهاد و گزاره هر جمله را مشخص نمایید.

مثال: من فارسی می خوانم چون این زبان را بسیار دوست دارم.

- هفته آینده سخنرانی دارم بنابراین
- اگرچه به تو اطمینان کامل دارم
- علی رغم مشکلات اقتصادی
- وضعیت اقتصادی جهان رو به بهبود است لذا
- ایران همواره مورد توجه کشورهای غربی بوده است زیرا
- با وجود اینکه بسیار خسته بودم
- این درس بسیار مشکل است از اینرو
- بخاطر شایعاتی که پیرامون زندگیش وجود دارد
- به دلیل کم آبی
- من این کتاب را نخوانده ام ولی
- می خواهم عربی بخوانم تا
- مستقیم برانید و بعد
- کانادا کشوری نفت خیز است به علاوه
- از مادرت بپرس که آیا
- در کودکی به ایران رفته ام اما
- زبان فارسی از ریشه هند و اروپائی است برخلاف
- بیابید در حفظ محیط زیست بکوشیم چراکه
- زبان آلمانی زبان قانونمندی است به همین دلیل
- آنقدر گرسنه ام است که
- طبق گزارش هواشناسی فردا هوا بارانی خواهد بود با این وجود
- ساختار زبان انگلیسی نسبتاً آسان است در صورتیکه

تمرین با خبرها

انتخابات

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

مبارزات	تقلب	رأی مخفی	انتخابات	نظرسنجی	صندوق
نتایج	مجدد	رأی اعتماد	صلاحیت	رأی دهندگان	

..... ریاست جمهوری هر چهار سال یک بار برگزار می شود.

طبق آخرین تنها پنجاه درصد از افراد واجد شرایط در رأی گیری شرکت کرده اند.

تمام نامزدهای ریاست جمهوری زن رد شدند.
 انتخاب رئیس جمهور بسیار بعید به نظر می رسد.
 نامزد حزب جمهوری خواه رقبای خود را در انتخاباتی شکست داد.
 پس از اعلام انتخابات مردم دست به اعتراض زدند.
 در اکثر کشورهای جهان سوم در رأی گیری امری متداول است.
 در این کشور حداقل سن شانزده سال است.
 رأی خود را روی کاغذ بنویسید و داخل بیاورید.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

electioneering	تبلیغات انتخاباتی
ballot paper	برگه رأی گیری
vote counting	رأی شماری
referendum	همه پرسی
to nominate	نامزد کردن
to elect	انتخاب کردن
public opinion	آراء عمومی

مثال:

تبلیغات انتخاباتی تا بیست و چهار ساعت پیش از انتخابات در جریان است.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره انتخابات پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

گلی ترقی « خواب زمستانی »

گلی ترقی، که متولد تهران است، یکی از نویسندگان نامدار ایران است. او شهرت خود را در پی انتشار مجموعه داستانهای کوتاه خویش به نام من هم چه گوارا هستم به

دست آورد. ترقی مجموعه های دیگری هم نوشته است مانند خواب زمستانی، دو دنیا و خاطرات پراکنده. وی در بسیاری از داستانهایش تجربیات کودکی خویش را در تهران اواسط قرن بیستم به تصویر می کشد. از آنجایی که ترقی زندگی اش را نیمی در فرانسه و نیمی در ایران سپری می کند می توان او را از جمله نویسندگان در غربت تلقی کرد.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

یه قرن مونده.
یک قرن مانده است.

از یک جا باد می آید، از درز پنجره ها، از زیر در، از یک سوراخ نامرئی. زمستان آمده، به این زودی. زمستان ها با هم بودیم؛ من، هاشمی، انوری، عزیزی، احمدی، مهدوی و البته آقای حیدری.

چه زود گذشت. هفتاد و پنج سال، یا هفتاد و هفت یا بیشتر. نمی دانم. حساب روزها و سال ها از دستم دررفته. دو سال کم تر، دو سال بیشتر، چه فرقی می کند؟ پیری از کی شروع شد؟ از کی مرگ حضور خودش را تأیید کرد؟

یک روز یک نفر گفت «پیرمرد، مواظب باش نیفتی.» پشت سرم را نگاه کردم. گفتم «آره مواظب باش نیفتی» برگشتم تا هرکه بود دستش را بگیرم. ماتم برد. از خودم پرسیدم «با منه؟» باورم نشد و گذشتم.

آقای حیدری می گفت «اووه، کو تا چهل سالگی. حالا حالاها مونده، یه قرن مونده، شایدم هیچ وقت نیاد، هیچ وقت.»

چه سرمایی. چه سوزی. دنیا دارد یخ می زند. دنیا دارد همراه من یواش یواش می میرد. چراغ را روشن می کنم. صندوق را به بخاری می چسبانم. می نشینم و پتو را دور خودم می پیچم.

کاش هنوز تابستان بود. کاش هنوز با هم بودیم. چی شد؟ چه بلایی سرمان آمد؟ ما که به قول عسگری سرسپرده ی هم بودیم. باهم بودنمان چه آسان بود. فکرش را نمی کردیم. تقصیر کدام یکی مان بود؟

ب - معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

درز
نامریی
حضور
تأیید کرد
کاش
تقصیر

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

ماتم برد
حساب روزها و سال ها از دستم دررفته
چه بلایی سرمان آمد
ما که به قول عسگری سرسپرده‌ی هم بودیم
یه قرن مونده
یواش‌یواش

بیشتر بدانیم...

Morphology

واژه شناسی

Morphemes are the smallest meaningful units in a language. One word may consist of one or more morpheme, e.g.:

کتاب کتابخانه (کتاب + خانه) کتاب‌ها (کتاب + ها)
غم غمگین (غم + گین) بی‌غم (بی + غم) غمها (غم + ها)
مهر مهربان (مهر + بان) نامهربان (نا + مهر + بان)
نامهربان‌تر (نا + مهر + بان + تر)

تمرین: با واژک‌های زیر کلمات چند واژکی بسازید.

نیاز
شاد
مشکل
هنر
گل

خانه
درخت
دانش
امید
کتاب
ثروت

ایران را بهتر بشناسیم

خشت

یک استاد بنا در حال درست کردن خشت در شهر تاریخی میبد

در گذشته خشت (که ترکیبی از گاه و گل می باشد) کاربرد وسیعی در معماری ایرانی داشت. امروزه خشت بیشتر در معماری سنتی و روستایی مورد استفاده قرار می گیرد.

به علاوه خشت در مرمت و بازسازی ساختمانهای تاریخی ایران استفاده می شود. در ایران سازمانی به نام سازمان میراث فرهنگی بر بازسازی اکثر بناهای تاریخی کشور نظارت می کند.

تحقیق کنید:

با استفاده از وب سایت های فارسی در مورد این دو نکته تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- در مورد تاریخچه سازمان میراث فرهنگی چه می دانید؟ این سازمان در چه سالی تأسیس شد و چند نفر کارمند دارد؟
- ۲- تحصیلات لازمه برای کسانی که در زمینه بازسازی ساختمانهای تاریخی کار می کنند چیست؟

Lesson
Four

درس چهارم

زندگی در پایتخت چه مزایا و معایبی دارد؟

خواندن: تهران
دستور: جملات تعجبی
تمرین با خبرها: امنیت و درگیری
فارسی عامیانه / کتابی: منیرو روانی‌پور « شب بلند »
بیشتر بدانیم: فریدون مشیری
ایران را بهتر بشناسیم: بزرگراه

پیش از خواندن متن به سؤالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- پایتخت کشور شما کجاست و دارای چه ویژگیهایی است؟
- ۲- پایتخت ایران کجاست و چه خصوصیتی دارد؟
- ۳- زندگی در پایتخت چه مزایا و معایبی دارد؟

خواندن

تهران

تهران، پایتخت ایران، را می‌توان یک کلان‌شهر نامید چرا که یکی از بزرگترین شهرهای دنیا است و بصورت غیر قابل کنترل رشد کرده است. جمعیت تهران تقریباً یک ششم جمعیت کل ایران است. از سراسر ایران مردم به امید زندگی بهتر به تهران کوچ می‌کنند. به همین دلیل کمتر کسی را می‌توان یافت که اصلاً تهرانی باشد. همین ویژگی باعث شده که زبانها و گویشها و لهجه‌های مختلفی در تهران وجود داشته باشند که رفته رفته در نسلهای بعدی فراموش خواهند شد و جای خود را به لهجه تهرانی، که فارسی استاندارد در نظر گرفته می‌شود، خواهند داد. در گذشته تهران یک روستای

کوچک و ناشناخته بود که به مرور زمان اهمیت بیشتری پیدا کرد و در دوره صفوی نام و نشان شهری یافت و در اواخر قرن هجدهم میلادی توسط آغا محمد خان قاجار به عنوان پایتخت ایران انتخاب شد.

واژگان

capital city	پایتخت
megacity	کلان شهر
since; because	چرا که
to grow	رشد کردن
uncontrollable	غیر قابل کنترل
population	جمعیت
hope	امید
to migrate	کوچ کردن
very few people	کمتر کسی
originally	اصلاً
distinctive feature	ویژگی
to cause	باعث شدن
dialect	گویش
accent	لهجه
little by little	رفته رفته
generation	نسل
to be considered	در نظر گرفته شدن
unknown	ناشناخته
with the passage of time	به مرور زمان
Safavid	صفوی
Qajar	قاجار

درک مطلب

- ۱- تهران از چه زمانی شهریت یافت؟
- ۲- چرا تعداد تهرانی های اصیل در پایتخت ایران نسبتاً کم است؟
- ۳- چرا تهران یک کلان شهر است؟
- ۴- چرا مردم به تهران مهاجرت می کنند؟
- ۵- فارسی استاندارد چیست؟

تمرین با کلمات

الف- گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- حتی در تلخ ترین مراحل زندگی نباید خود را از دست داد.

الف- زمان

ج- امید

ب- کوچ

د- رشد

- ۲- اگر والدین فرزندان خود را از ابتدا درست تربیت نکنند در نوجوانی می شوند.

الف- کمتر کسی

ج- مرور زمان

ب- غیر قابل کنترل

د- به فراموشی

- ۳- بدلیل اعتیاد مادر، جنین کافی نکرده است.

الف- توسعه

ج- سراسر

ب- پیشرفته

د- رشد

- ۴- شما تا چه حد با نویسندگان مدرن ایران دارید؟

الف- تبدیل

ج- آشنایی

ب- کنترل

د- فراموشی

- ۵- گیلکی یک زبان نیست بلکه یک است.

الف- لهجه

ج- کل

ب- گویش

د- ویژگی

۶- شما کجایی هستید؟

الف- تقریباً
ب- معمولاً
ج- اصلاً
د- کلاً

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- شیراز را می توان مهد ادب نامید.
شیراز زادگاه ادیبان بسیاری است.
(... چراکه ...)

۲- درآمد سالیانه او ۱۰ میلیون تومان است.
درآمد سالیانه من ۲ میلیون تومان است.
(... یک پنجم ...)

۳- کارخانجات بسیاری داخل شهر تهران ساخته شده اند.
هوای تهران بسیار آلوده است.
(... به همین دلیل ...)

۴- جمعیت تهران بسیار زیاد است.
جمعیت تهران در حال انفجار است.
(... آنقدر ... که ...)

۵- امروز آلودگی هوا بسیار بالاست.
چشمان من می سوزد.
(... باعث شده ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن تهران را با کلمات خودتان باز نویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
 ۲- با استفاده از کلمات زیر یک کلان شهر آسیایی را شرح دهید (حد اکثر ۸۰ کلمه).
 چقدر جمعیت دارد؟ مشکلات آن شهر چیست؟

رشد کردن	کوچ کردن	نسل	ویژگی	اصیل	روستا	انتخاب شدن
----------	----------	-----	-------	------	-------	------------

دستور

جملات تعجبی

عبارت چقدر نه تنها یک صفت شمارشی است بلکه همراه با علامت تعجب در انتهای جمله، نشانگر جمله تعجبی است. بعد از چقدر میتوان از یک اسم یا یک صفت و یا یک قید استفاده کرد.

جمله تعجبی با اسم:

چقدر شکر ریختی!

چقدر وقت تلف می کنی!

جمله تعجبی با صفت:

چقدر خوشگل شدی!

چقدر سرد است!

جمله تعجبی با قید:

چقدر خوب رانندگی می کنی!

چقدر بادقت تکالیف را انجام داده ای!

تمرین: یک جمله تعجبی برای هر یک از انواع جملات تعجبی بالا بنویسید.

تمرین با خبرها

امنیت و درگیری

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

آتش بس	دفاع	فراری	اراضی اشغالی	اشغال	مهمات	تلفات	محرك
شدت	محاصره	تسخیر	جبهه	شبه	تنش	تعرض	مرگبار
							اسرا

پس از جنگ..... مانند خرمشهر آزاد شدند.
 در آغاز حکومت جمهوری اسلامی در ایران سفارتخانه آمریکا شد.
 گفته می شود که تعرض به خاک ایران توسط نیروهای عراقی اصلی جنگ ایران و عراق بود.
 درگیری های رو به افزون در لیبی باعث شدید در منطقه شده است.
 زد و خورد بین حامیان اصلاح طلبان و افراتیون در روزهای اخیر گرفته است.

..... نظامیان به معترضین حمله بردند و آنها را سرکوب کردند.
 پس از پایان جنگ دو طرف به تبادل می پردازند.
 انفجار بمب در مرکز شهر سنگینی بر جای گذاشت.
 پس از هشت سال جنگ بالاخره اعلام شد.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

to suppress	سرکوب کردن
collapse (e.g. of a government)	فروپاشی
instability	بی ثباتی
to overthrow	برانداختن
kidnapping	آدم ربایی
to assassinate	ترور کردن
hostage	گروگان
negotiations	مذاکرات
treaty	قرارداد
peace	صلح

مثال:

نیروهای امنیتی سوریه معترضین را سرکوب کردند.

ج. در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره امنیت و درگیری پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

منیرو روانی پور « شب بلند »

منیرو روانی پور (زاده ۱۹۵۴) داستان کوتاه و رمان نویس در روستای کوچک جفره به دنیا آمد و در شیراز بزرگ شد. مدرک لیسانس خود را در رشته روانشناسی از دانشگاه شیراز گرفت. اولین کتاب روانی پور به نام کنیزو مجموعه ای از نه داستان کوتاه است. وی در زمستان سال ۱۹۸۹ اولین رمان خود به نام *اهل غرق* را منتشر کرد. روانی پور در بسیاری از آثار خود آشکارا از عقاید و رسوم سنتی مردمان روستای زادگاهش انتقاد می کند.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

مادر، درو ببند.

مادر، در را ببند.

«جُفره» زیر فریادهای گلپر جان می داد. باد پاییزی سینه کشان از دریا می آمد، لابلای نخلها می پیچید و خاک و خاشاک و کاغذهای مچاله شده را با خود می برد. شب از نیمه گذشته بود. مریم در جای خود غلت می زد.

«مادر، درو ببند.»

«همه دراسته س، بگیر بخواب.»

«می زندش مادر؟ عمو ابراهیم می زندش؟»

«نه مریمی داره نازش می کنه، حالا بگیر بخواب.»

«فردا صبح می آد بازی؟ می آد دریا؟»

«آره، خودم می رم دنبالش، اگه بخوابی می رم دنبالش.»

ضجه دلخراشی سیاهی را برید و به سر مریم کوبیده شد. مریم هراسان نشست.

«می‌میره مادر، بخدا می‌میره...»

صدای خنده ریز مادر را شنید و صدای آرام پدر که در گوشی با مادر حرف می‌زد:

«بچه ترسیده...»

«تمام درارو بسته‌م، بازم صداش نمی‌ذاره.»

«حالا یه کفتر افتاده تو چنگش، مگه ول می‌کنه.»

درهای اتاق پنج دری بسته بود. فانوسی نیمه کش بالای حبانَه (ظرف سفالی مخصوص آب) پتپت می‌کرد. مریم دور از پدر و مادر کنار دیوار خوابیده بود. صداها درهم و [...]

مادر دست مریم را گرفت او را بزور خواباند. چادر شب را روی او انداخت، پدر تکیه به آرنج دراز کشیده بود و سیگار می‌کشید.

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

لاپلا

مچاله شده

غلت می‌زد

هراسان

خنده ریز

در گوشی

بزور

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

ضجۀ دلخراشی سیاهی را بُرید و به سر مریم کوبیده شد

«جُفره» زیر فریادهای گلپر جان می‌داد

فانوسی نیمه کش بالای حبانَه پتپت می‌کرد

حالا یه کفتر افتاده تو چنگش، مگه ول می‌کنه

پدر تکیه به آرنج دراز کشیده بود

بیشتر بدانیم...

فریدون مشیری

فریدون مشیری شاعر بنام و محبوب ایرانی در سال ۱۳۰۵ در تهران متولد شد و در همان شهر در سال ۱۳۷۹ درگذشت. در اشعار فریدون مشیری هم تأثیر شعر کلاسیک و هم تأثیر شعر نو پیدا است.

برف شبانه

بی صدا، شب تا سحر،
یاران خود را خواند و گرد آورد،

جا به جا،

در راه ها،

بر شاخه ها،

بر بام ها گسترده!...

صبحگاهان،

شهر سر تا پا سیاه از تیرگی های گنهکاران
ناگهان! چون نوعروسی، در پرندین پوشش پاک سپید تازه
سر بر کرد

شهر، اینک دست نیروهای نورانی است.

در پس این چهره تابنده،

اما

باطنی تاریک، دودآلود، ظلمانی است.

گر بخواهد خویشتن را زین پلیدی هم بپیراید؛

همّتی بی حرف، همچون برف، می باید!

واژگان

سحر = بامداد یار = دوست خواندن = صدا کردن نوعروس = عروس
 سپید = سفید چهره = صورت دودآلود = پوشیده از دود
 ظلمانی = تاریک خویشتن = خود می باید = لازم است پرندین = ابریشم

to gather	گرد آوردن
branch	شاخه
to spread out	گسترده
darkness	تیرگی
sinner	گنهگار
covering	پوشش
to raise one's head; to show oneself	سر بر کردن
luminous	نورانی
shining	تابنده
interior; esoteric	باطن
filth	پلیدی
to beautify	پیراستن (پیرا)
effort	همت

درک مطلب

- ۱ در این شعر، علت تیرگی و پلیدی شهر چیست؟
- ۲ مشیری چگونه از سفیدی و سیاهی استفاده می کند؟

ایران را بهتر بشناسیم

بزرگراه

یکی از بزرگراه های تهران

بزرگراه های بسیاری در تهران وجود دارد ولی با این حال، در ساعاتی از شبانه روز ترافیک سنگینی در تمام سطح شهر هست که باعث آلودگی شدید هوا می شود. در تهران برای رفع آلودگی، مقررات عبور و مرور خودرو برقرار است و خودروهایی که شماره پلاکشان با عدد فرد تمام میشود، مجازند که در روزهای فرد تردد کنند و خودروهایی که شماره پلاکشان با عدد زوج تمام میشود، می توانند در روزهای زوج تردد کنند. البته برخی از تهرانی ها با خرید دو دستگاه خودرو از خودروشان هم روزهای فرد و هم روزهای زوج استفاده می کنند!

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره ده دقیقه درباره سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- شهرداری تهران برای کاهش آلودگی هوا چه کارهایی کرده است؟
- ۲- ایران از دیگر شهرهای آلوده جهان چه درسهایی می گیرد؟

Lesson
Five

درس پنجم

کدام را ترجیح می دهید، شعر یا نثر؟

خواندن: نظامی گنجوی
دستور: چون / چو
تمرین با خبرها: نظم و قانون
فارسی عامیانه / کتابی: زویا پیرزاد « طعم گس خرما لو »
بیشتر بدانیم: انواع واژگ
ایران را بهتر بشناسیم: ستون

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- از ادبیات کشورتان چه می دانید؟ معروفترین نویسندگان کشورتان چه کسانی هستند؟
- ۲- کدام را ترجیح می دهید، شعر یا نثر؟
- ۳- از ادبیات ایران چه می دانید؟ شاعر فارسی زبان مورد علاقه شما کیست؟

خواندن

نظامی گنجوی

نظامی گنجوی (۵۳۵ تا ۶۰۸ هجری قمری) شاعر افسانه سرای آذربایجان است. وی در قرن ششم هجری در شهر گنجه می زیسته و مثنوی های خود را به زبان فارسی سروده است. مثنوی شعری است که هر دو مصراع آن یک قافیه دارد. از معروف ترین مثنوی های او می توان « خسرو و شیرین » را نام برد. در این مثنوی عشق پادشاه ایران و شاهزاده ای از ارمنستان مطرح است که در جوانی عاشق یکدیگر می شوند. شیرین به خاطر عشق خسرو، تارک دنیا می شود و در قصری دوردست گوشه نشین

می شود. ابتدا اطرافیان شاه مخالف ازدواج او با شیرین بودند ولی سرانجام آن دو عاشق به یکدیگر می رسند. مثنوی خسرو و شیرین پایان غم انگیزی دارد. داستان با مرگ خسرو به دست پسرش و خودکشی شیرین در کنار تابوت معشوقش به پایان می رسد.

واژگان

Islamic lunar calendar	هجری قمری
myth	افسانه
century	قرن (قرون)
to live	زیستن
mathnavi (a poem written in rhyming couplets)	مثنوی
to compose poetry	سرودن
hemistich (half a line of poetry)	مصراع
rhyme	قافیه
love	عشق
lover	عاشق
beloved	معشوق
prince; princess	شاهزاده
to be presented	مطرح بودن
Armenia	ارمنستان
for the sake of	به خاطر
to forsake the world	تارک دنیا شدن
palace; castle	قصر
reclusive	گوشه نشین
companions	اطرافیان
to be opposed to	مخالف بودن با

eventually	سرانجام
end	پایان
to come to an end	به پایان رسیدن
sad	غم انگیز
suicide	خودکشی
coffin	تابوت

درک مطلب

- ۱- نظامی گنجوی در چه قرن و در کجا زندگی می کرد؟
- ۲- نظامی اغلب چه نوع شعری می سرود؟
- ۳- داستان خسرو و شیرین راجع به چیست؟
- ۴- در پایان داستان چه اتفاقی می افتد؟
- ۵- مثنوی یعنی چه؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- آیا رستم یک قهرمان ایران است؟
 - الف- غم انگیز
 - ب- افسانه ای
 - ج- دلداره
 - د- گوشه نشین
- ۲- سربازان هر کشور افراد شجاعی هستند که کشورشان فداکاری می کنند.
 - الف- به وصال
 - ب- به خاطر
 - ج- در پایان
 - د- در کنار
- ۳- کار پسندیده ای نیست.
 - الف- تابوت
 - ب- تاج و تخت
 - ج- خود کشی
 - د- مثنوی

۴- هر بیت شعر دو دارد.

الف- نظیر
ب- مصراع
ج- شاعر
د- افسانه

۵- مثنوی معنوی را مولانا

الف- رها کرده است
ب- زیسته است
ج- سروده است
د- مطرح کرده است

۶- تاریخ او معلوم نیست ولی وفاتش سال ۶۱۵ ق بوده است.

الف- مرگ
ب- تولد
ج- تابوت
د- قصر

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- سوریه یک کشور در خاور میانه است.
سوریه تمدن کهنی دارد.
(... که ...)

۲- او می خواهد آینده ای درخشان داشته باشد.
او بسیار درس می خواند.
(... به امید ..)

۳- در انگلیسی فعل پس از فاعل جمله می آید.
در فارسی فعل پس از مفعول جمله می آید.
(... ولی ...)

۴- تخم مرغها را بشکنید.
تخم مرغها را با آرد مخلوط کنید.
(ابتدا... و سپس ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن نظامی گنجوی را با کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
- ۲- با استفاده از کلمات داخل کادرمتنی در مورد نویسنده مورد علاقه خود بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). در کجا و چه قرنی می زیست؟ معروفترین اثرش چیست؟

شاعر سرودن آثار مرگ نثر زیستن محبوب ترین موضوعات معاصر

دستور

چون / چو

چون کاربردهای مختلفی دارد. به نمونه های زیر دقت کنید:

دلیل: چون دوست دارم، حرفت را باور می کنم. (حرفت را باور می کنم زیرا دوستت دارم.)

شباهت: قلب تو چون آینه صاف است. (چون = مانند، مثل، همچون)

چون در نمونه های زیر کاربرد ادبی دارد:

چگونگی: رطب خورده منع رطب چون کند. (چون = چگونه)

زمان: چو من سر می کنم آواز شادی (چو = وقتی)

شرط: چو ایران مباد تن من مباد. (چو = اگر)

تمرین: برای هر یک از کاربردهای نامبرده چون یک نمونه دیگر بنویسید.

تمرین با خبرها

نظم و قانون

الف. جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

اساسی	جنایت	دادگاه	مغایر	محاكمه	اعدام	شاکی
شاهدان	اتهام	عدالت	پرونده	قانونی	خیانت	قاچاقچیان
مجوز	اجرا					

طبق قانون این کشور زنها نمی توانند رانندگی کنند.
 او به قتل زنش دستگیر شد.
 قوانین این کشور خوب است ولی مشکل در این قوانین است.
 حکم زندانیان سیاسی به حبس ابد تقلیل یافت.
 چند همسری در اکثر کشورها غیر است.
 برای اثبات زنا نیاز به عینی می باشد.
 برای تقاضای طلاق باید به خانواده مراجعه کنید.
 وظیفه دادگاه اجرای است.
 خانواده زندانیان سیاسی تقاضای علنی کردند.
 باند بزرگی از مواد مخدر در زاهدان دستگیر شدند.
 ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

interrogator	بازجو
detention	توقیف
to be fined	جریمه شدن
ban	ممنوعیت
prison	زندان
murder	قتل
lawyer	وکیل
suspect	مظنون
document	سند
pardon	عفو

مثال:

بازجویان بازداشت شدگان را تحت بازجویی قرار دادند.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره نظم و قانون پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

زویا پیرزاد « طعم گس خرمالو »

زویا پیرزاد (زاده ۱۹۵۲ در آبادان) رمان نویس مشهور ارمنی تبار ایرانی است. معروف ترین رمان پیرزاد، چراغ ها را من خاموش می کنم، چندین بار در ایران تجدید چاپ و به زبان های گوناگون ترجمه شده است. از جمله دیگر آثار مشهور او مثل همه عصرها، یک روز مانده به عید پاک و عادت می کنیم را می توان نام برد. آثار پیرزاد به خاطر شخصیت پردازی پیچیده و نیز مهارت در نمایش احساسات ضد و نقیض زن مدرن ایرانی در خور توجه است.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

شما خواهرش هستین؟

شما خواهرش هستید؟

«علی هست؟»

لیلا دستمال نمدار را کشید روی تلفن. «نخیر. شما؟»

«شما خواهرش هستین؟»

لیلا دستمال نمدار را کشید دو طرف تلفن. «نخیر. شما؟»

آن طرف سیم جواب نداد.

لیلا دستمال را توی دستش مچاله کرد. «شما؟»

آن طرف سیم گوشی را گذاشت.

لیلا هم گوشی را گذاشت. دستمال نمدار را کشید روی گوشی. به تلفن نگاه کرد.

انگشتش را کرد توی دستمال و از صفر شماره گیر شروع کرد به تمیز کردن سوراخ

شماره‌ها. به یک که رسید زد زیر گریه.

*

رؤیا جعبه‌ی دستمال کاغذی را از این طرف میز آشپزخانه سُراند طرف لیلا که رو به روش نشسته بود.
 لیلا با دستمال کاغذی مچاله هر دو چشمش را خشک کرد، دماغش را بالا کشید و گفت «دستمال دارم.»
 رؤیا دست زیر چانه به لیلا نگاه می‌کرد. «این جور که تو شروع کردی یه جعبه هم کمه.»
 لیلا از نو زد زیر گریه.
 رؤیا پا شد چای ریخت. یک فنجان گذاشت جلو لیلا، یک فنجان جلو خودش. نشست.
 «با گریه که کار درست نمیشه.»
 لیلا وسط گریه گفت «میگی چیکار کنم؟»

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

نمدار
 دستمال کاغذی
 سُراند
 پا شد
 شماره گیر

ج - اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

زد زیر گریه
 گوشه‌ی را گذاشت
 لیلا از نو زد زیر گریه
 که رو به روش نشسته بود
 دماغش را بالا کشید
 با گریه که کار درست نمیشه

بیشتر بدانیم...

Morpheme types

انواع واژگ

Morphemes are of two types: free and bound. Free morphemes are the root or stem (ریشه), whereas bound morphemes are the affixes (وند), e.g.:

کتابها ← کتاب + ها
 ناشناس ← نا + شناس
 روشنفکر ← روشن + فکر

تمرین: کلمات زیر را به واژگ های تشکیل دهنده آنها تقسیم کنید و بگویید کدام یک واژگ آزاد (ریشه) و کدام یک واژگ مقید (وند) هستند.

چمنزار
 دفترچه
 ساختمان
 هفتگی
 خشمگین
 سالانه
 بازنشستگی
 قدرتمندانه
 باشعور

ایران را بهتر بشناسیم

ستون

دو ستون یک معبد یا کاخ باستانی در روستای خوره در شمال شرقی شهرستان محلات

تأثیر معماری یونان قدیم در شکل این دو ستون پیداست. در دوره قبل از اسلام (بخصوص در دوره هخامنشی) رقابت شدیدی بین ایرانزمین و یونان وجود داشت. این رقابت با وجود اینکه بیشتر باعث جنگ می شد، ولی باعث تبادل فرهنگی نیز می شد.

تحقیق کنید:

در گروه های دو یا سه نفره برای مدت ده دقیقه در مورد سؤال های زیر با استفاده از وب سایت های فارسی تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- در دوره هخامنشی چند جنگ بین ایرانیان و یونانیان اتفاق افتاد؟ آیا ایرانیان در این جنگها همیشه پیروز بودند؟
- ۲- اسکندر مقدونی چه کسی بود؟
- ۳- نام مثنوی ای که نظامی گنجوی درباره اسکندر سروده است چیست؟

Lesson
Six

درس ششم

نقاط مثبت و منفی سفر با قطار چیست؟

خواندن: راه آهن
دستور: جمع مکسر اسامی عربی
تمرین با خبرها: حقوق بشر
فارسی عامیانه / کتابی: احمد محمود « زمین سوخته »
بیشتر بدانیم: صادق هدایت
ایران را بهتر بشناسیم: برج کبوتر

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- راه آهن در کشور شما چقدر استفاده می شود؟
- ۲- سفر با قطار را ترجیح می دهید یا سفر با هواپیما را؟
- ۳- مزایا و معایب سفر با قطار چیست؟

خواندن

راه آهن

راه آهن امن ترین وسیله نقلیه برای مسافرت های طولانی است. به ویژه برای حمل و نقل کالا، راه آهن از مدت ها پیش استفاده می شد. از اینرو در بررسی پیشرفت یک کشور، طول راه و راه آهن آن، یکی از معیارهای اصلی به شمار می آید. البته ناگفته نماند که در دنیای امروز با توسعه صنایع هوایی، کاربرد راه آهن تا اندازه ای کاهش پیدا کرده است و این پدیده به خصوص در کشورهای توسعه یافته مانند آمریکا بیشتر دیده می شود. با افزایش جمعیت شهرها و نیز با مهاجرت روستائیان به شهرها، وسایط نقلیه روی زمینی مثل اتوبوس پاسخگوی حمل و نقل شهری نبود. به همین دلیل متخصصان حمل و نقل به فکر استفاده از زیرزمین افتادند و به تدریج استفاده از مترو متداول شد.

مترو نسبتاً گران بود و ساخت آن نیز مشکلات فراوانی از قبیل برخورد با فاضلاب و تخریب ساختمان ها به همراه داشت. با این وجود از این وسیله نقلیه امروزه بسیار استفاده می شود.

واژگان

railway	راه آهن
train	قطار
safe	امن
long (of distance and time)	طولانی
in particular	به ویژه
transportation	حمل و نقل
means of transport	وسایط نقلیه
goods	کالا
criterion	معیار
of course	البته
let it not go unsaid	ناگفته نماند که
the aviation industry	صنایع هوایی
usage	کاربرد
to some extent	تا اندازه ای
decrease	کاهش
increase	افزایش
developed	توسعه یافته
to meet the needs of something	پاسخگوی چیزی بودن
expert	متخصص (متخصصین)
to be commonplace	متداول بودن
to encounter	برخورد کردن
sewage	فاضلاب
destruction	تخریب

درک مطلب

- ۱- یکی از معیارهای سنجش پیشرفت یک کشور چیست؟
- ۲- چرا وسایط نقلیه روی زمینی پاسخگوی حمل و نقل شهری نبود؟
- ۳- ساخت مترو چه مشکلاتی داشت؟
- ۴- امن ترین وسیله نقلیه چیست؟
- ۵- چرا در بعضی از کشورها کاربرد راه آهن کاهش یافته است؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- قطار باری برای حمل استفاده می شود.

الف- معیار	ج- کالا
ب- متخصص	د- صنعت
- ۲- دانستن معنای لغات کافی نیست. شما باید آن ها را در جمله بدانید.

الف- کارساز	ج- ازدیاد
ب- کاربرد	د- احداث
- ۳- خاورمیانه مهد تمدن بوده است.

الف- از اینرو	ج- از دیرباز
ب- به ویژه	د- از رونق
- ۴- اول همیشه تأثیر گذارترین لحظه در یک آشنایی است.

الف- معیار	ج- برخورد
ب- مسافرت	د- تخریب
- ۵- ایران کشوری است.

الف- پیشرفته	ج- توسعه یافته
ب- در حال توسعه	د- عقب مانده

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- فرش ایران معروفیت جهانی دارد.
فرش کاشان بسیار نفیس است.
(... به ویژه ...)

۲- من به زبان فارسی بسیار علاقه دارم.
در کلاس زبان فارسی ثبت نام کردم.
(... از اینرو ...)

۳- برای نمرهٔ کل این ترم، نمرهٔ امتحان نهایی بسیار مهم است.
کار کلاسی نیز اهمیت فراوانی دارد.
(... البته ناگفته نماند که ...)

۴- سود این کارخانه کم شده است.
مدیریت این کارخانه اعلام ورشکستگی خواهد کرد.
(با کاهش ...)

۵- او نتوانست در کلاس ثبت نام کند.
در تمام جلسات به عنوان مستمع آزاد حضور داشت.
(... با این وجود ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونهٔ دیگر ذکر کنید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن راه آهن را با کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
۲- با استفاده از کلمات داخل کادرمتنی در مورد راه آهن در کشور خودتان بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). آیا مسافرت با قطار در کشور شما متداول است؟ آیا راه آهن کشور شما را با کشورهای همسایه مرتبط می سازد؟

حمل و نقل	توسعه یافته	متداول بودن	صنایع هوایی	کاهش	طولانی	معیار
-----------	-------------	-------------	-------------	------	--------	-------

دستور

جمع مکسر اسامی عربی

اسامی عربی که در زبان فارسی به کار برده می شوند اغلب صورت جمع عربی خود را حفظ می کنند. صورت جمع بسیاری از این اسمها مکسر است و از یک قاعده واحد تبعیت نمی کند. در این قسمت، اهم این انواع ذکر شده است. مشکل جمع مکسر عربی این است که از نظر وزن ممکن است بین صورت مفرد و صورت جمع هماهنگی وجود نداشته باشد. در این جدول، اسامی عربی طبق صورت جمع کلمه طبقه بندی شده اند.

Phonetic pronunciation of plural	جمع	مفرد
/sovar/ /doval/	صور دول	صورت دولت
/kotob/ /toroʔ/	کتب طرق	کتاب طریق
/hekam/ /melal/	حکم ملل	حکمت ملت
/reja:l/ /jeba:l/	رجال جبال	رجل جبل
/ʔolu:b/ /ʔolu:m/	قلوب علوم	قلب علم
/hokka:m/ /tojja:r/	حکام تجار	حاکم تاجر
/ašxa:s/ /oʔa:t/ /atfa:l/	اشخاص اوقات اطفال	شخص وقت طفل
/aslahe/ /adelle/	اسلحه ادله	سلاح دلیل
/sava:hel/ /hava:des/	سواحل حوادث	ساحل حادثه
/rasa:ʔel/ /ʔaza:ʔer/ /vas:ʔel/	رسائل جزائر وسائل	رساله جزیره وسیله

/šoʔara:/ /ʔolama:/	شعراء علماء	شاعر عالم
/atebba:/ /anbia:/	اطباء انبياء	طبيب نبي
/hada:ya:/ /raʔa:ya:/	هدايا رعايا	هديه رعيت
/taʃa:reb/ /mada:res/	تجارب مدارس	تجربه مدرسه
/tasa:vi:r/ /ɣava:ni:n/ /tava:ri:x/ /asa:ti:d/	تصاویر قوانين تواريخ اساتيد	تصوير قانون تاريخ استاد
/ara:mane/ /fala:sefe/	ارامنه فلاسفه	ارمني فيلسوف

بعضی از اسمهای جمع عربی در فارسی به صورت مفرد استفاده می شوند. به نمونه های زیر دقت کنید.

مفرد	جمع
عمله (جمع عامل در عربی) به معنی کارگر ساختمان	عملجات (جمع عمله در فارسی)
ارباب (جمع رب در عربی) به معنی صاحب و مالک	اربابان (جمع ارباب در فارسی)
ادویه (جمع دواء در عربی) به معنی چاشنی غذا	ادویجات (جمع ادویه در فارسی)

نشانه جمع مؤنث عربی یعنی ات پس از بعضی لغاتی که ریشه آنها عربی نیست نیز اضافه می شود و آنها را جمع می بندد.

مفرد	جمع
باغ	باغات
ده	دهات

در صورتیکه در برخی لغات دیگر که به حرفی صدادار مانند ه و یا ی ختم شوند، پیش از ات ، حرف ج نیز اضافه می شود یعنی جات و ه حذف می شود.

مفرد	جمع
سبزی	سبزیجات
میوه	میوجات

نشانه جمع مفعولی مذکر در عربی یعنی ین پس از برخی اسامی جاندار عربی اضافه می شود و آنها را جمع می بندد.

مفرد	جمع
معلم	معلمین
مهندس	مهندسین

چنانچه این لغات عربی به حرف صدادار ی ختم شوند، بجای ین، ون اضافه می شود.

مفرد	جمع
روحانی	روحانیون
انقلابی	انقلابیون

تمرین: جدول زیر را کامل کنید.

مفرد	جمع
مدرس	
اطلاع	دواوین
درجه	جواهرات

رئیس	
زویا	
جسم	
معلومات	
روح	
شهود	

تمرین با خبرها

حقوق بشر

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

مطبوعات	بشر	سانسوری	مهاجرت	اذیت	شکنجه
حقوق	تبعیض	نقض	پناهنده	مدنی	غربت

در کشوری که هر سال یک یا دو نشریه توقیف می شود آزادی وجود ندارد.

در بسیاری از کشورهای جهان سوم زن و مرد برابر نیست. متأسفانه هنوز نژادی در بسیاری از کشورهای جهان به چشم می خورد. در کشوری که آزادی بیان وجود ندارد نویسندگان و فیلمسازان و هنرمندان وادار به خود می شوند.

جای تأسف است که در جوامع امروزی هنوز از در بازجویی استفاده می شود.

در حکومت های دیکتاتوری حقوق بشر غیر قابل اجتناب است. پس از انقلاب اسلامی ایرانیان بیشماری مجبور به ترک وطن شدند و به کشورهای غربی بویژه آمریکا شدند.

منظور از فرارمغزها متخصصین و دانشمندان کشور به کشورهای دیگر است.

اقلیت های دینی از حقوق برابر با دیگر ایرانیان برخوردارند و نباید مورد و آزار واقع شوند.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

freedom of religion	آزادی ادیان
freedom of association	آزادی اجتماعات
freedom of speech	آزادی بیان
freedom of the press	آزادی مطبوعات
Universal Declaration of Human Rights	اعلامیه جهانی حقوق بشر
racism	نژادپرستی
civil rights	حقوق مدنی
abuse	سوء استفاده
human trafficking	تجارت انسان

مثال:

در اکثر کشورهای خاورمیانه آزادی ادیان وجود ندارد.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره حقوق بشر پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

احمد محمود « زمین سوخته »

احمد محمود (۱۹۳۰-۲۰۰۲) نویسنده برجسته ادبیات داستانی معاصر ایران، در استان خوزستان به دنیا آمد و در همانجا بزرگ شد. وی که در جوانی به کارگری و رانندگی کامیون مشغول بود، به خاطر نظرات سیاسی چپگرایانه خود و فعالیت در گروهکهای مخالف دولت به زندان افتاد. محمود درباره جنگ ایران و عراق و پیامدهای آن در استان خوزستان به تفصیل نوشته است.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

تو لیوان بریز مادر.

در لیوان بریز مادر.

روزهای آخر تابستان است. خواب بعد از ظهر سنگین کرده است. شرحی هنوز مثل بختک رو شهر افتاده است و نفس را سنگین می‌کند. کولر را خاموش می‌کنم و از اتاق می‌زنم بیرون. آفتاب از دیوار کشیده است بالا. صابر، کنار حوض، رو جدول حاشیه باغچه نشسته است و چای می‌خورد. مینا، شیلنگ را گرفته است و دارد اطلسی‌ها را آب می‌دهد. بوی خوش گل‌های اطلسی، تمام حیاط را پر کرده است. چمباتمه می‌زنم لب حوض و دو کف آب می‌زنم به صورتم. صدای مادر را می‌شنوم. تو ایوان، نشسته است پای سماور.

- چای میخوری؟

- تو لیوان بریز مادر.

مینا شیلنگ را رها می‌کند تو باغچه و لیوان چای را از دست مادر می‌گیرد و می‌دهد به دستم. گنجشکها تو شاخ و برگ انبوه درخت کنار(درخت سدر) که وسط حیاط است سر و صدا راه انداخته‌اند. عصر که می‌شود، گنجشکها، دسته‌دسته هجوم می‌آورند به درخت کنار و غروب که می‌شود، درخت کنار از گنجشک سیاهی می‌زند. چای را مزه مزه می‌کنم. حواسم به ماهیهای قرمز حوض است که صدای صابر را می‌شنوم.

- امروز خیلی خوابیدی.

چهار ساعت خوابیده بودم. ساعت شش بعد از ظهر است.

مینا، برگهای قرمز گل کاغذی را و برگهای سبز و زرد درخت کنار را جارو می‌کند و بعد، دوباره شیلنگ را بر می‌دارد و کف حیاط را می‌شوید. شاخه‌های گسترده گل کاغذی، سرتاسر دیوار شرقی خانه را پوشانده است. گل‌های کاغذی، لابلای برگهای قصیلی‌رنگ، انگار که می‌درخشند.

آفتاب از لب بام بالا می‌کشد. شاهد از در خانه می‌آید تو. روزنامه را تا کرده است

و زده است زیر بغلش.

- چه خبر؟

شاهد روزنامه را به طرفم دراز می‌کند و می‌گوید:

- انگار که تو مرز یه خبرائی هست.

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

شرجی

جدول

حوض

حاشیه

اطلسی

جارو می‌کند

گسترده

گل کاغذی

ج - اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

خواب بعد از ظهر سنگینم کرده است

شرجی هنوز مثل بختک رو شهر افتاده است و نفس را سنگین می‌کند

از اتاق می‌زنم بیرون

آفتاب از دیوار کشیده است بالا

چمباتمه می‌زنم لب حوض

درخت کنار از گنجشک سیاهی می‌زند

بیشتر بدانیم...

صادق هدایت

صادق هدایت یکی از بانفوذترین نویسندگان ایران قرن بیستم است. هدایت چندین مجموعه داستان کوتاه منتشر کرد، ولی مهمترین اثر داستانی وی رمان «بوف کور» است. هدایت، علاوه بر داستان نویسی علاقه عجیبی به فولکلور و فرهنگ عامیانه ایرانی داشت. وی اطلاعاتی در مورد اعتقادات سنتی، محلی و خرافی مردم جمع آوری میکرد. نمونه های زیر مربوط به تعبیر خواب و باورهای خرافی مردم نسبت به زمان است.

از کتاب فرهنگ عامیانه مردم ایران

خواب

هرکه در خواب ببیند مرده است عمرش زیاد می شود.
 در خواب ببیند کسی قرآن هدیه به دیگری داده کسی که گرفته صاحب اولاد پسر می شود.
 زن آبستن شمشیر در خواب ببیند پسر خواهد زاید.
 زن آبستن مروارید در خواب ببیند بچه اش دختر است.
 در خواب اسب ببیند مرادشان داده می شود.
 در خواب حمام بروند زیارت خواهند رفت.
 در خواب توی خلا بیفتند پول زیاد می یابند.
 گاو و گوساله در خواب دشمن هستند.

ساعت، وقت، روز

صبح زود تابوت ببیند خوب است.
 عروس را شب جمعه ببرند مادرشوهرش می میرد.
 در موقع دوختن لباس کسی راه برود اگر قدمش سبک باشد زود تمام می شود و اگر سنگین باشد دوختن آن لباس خیلی طول می کشد.
 شب نباید اسم حلوا را آورد.
 شب جمعه اگر مهمان بیاید خیر و برکت می آورد و اگر برود خیر و برکت را می برد.
 هر کس شب در گرمابه یا زیر درخت بخوابد بی وقتی می شود.
 روز یکشنبه حمام رفتن بد است.
 شب عید نوروز رشته پلو بخورند رشته کار به دست می آید.
 شب یلدا بلندترین شب زمستان است. در آن شب باید هندوانه خورد.
 در ماه صفر سفر کردن خطر دارد.

واژگان

حمام = گرمابه یافتن (یاب) = پیدا کردن گوساله = بچه گاو
 فولکلور = فرهنگ عامیانه اعتقادات = باورها

influential	بانفوذ
collection	مجموعه
novel	رمان
superstitious	خرافی
to collect	جمع آوری کردن
interpretation of dreams	تعبیر خواب
sword	شمشیر
pearl	مروارید
wish; desire	مراد
to go on pilgrimage (to a shrine)	زیارت رفتن
toilet	خلا
footstep	قدم
halva (a kind of sweet)	حلوا
blessing; bounty	برکت
a kind of thin noodle	رشته
watermelon	هندوانه
Safar (second month of the Islamic calendar)	صفر

درک مطلب

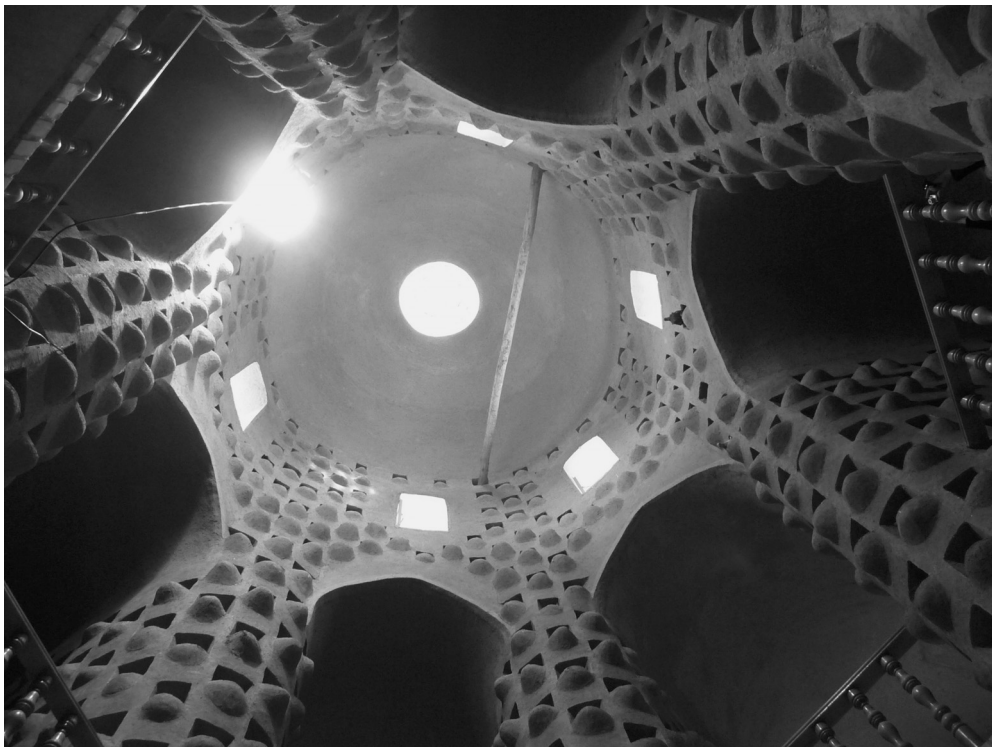
۱- به عقیده شما، فرهنگ عامیانه یا فولکلور برای نویسندگانی مانند هدایت چه ارزشی دارد؟

۲- تعبیر خواب خیلی وقت ها به زایمان، ثروت یا مرگ مربوط است. چرا؟

ایران را بهتر بشناسیم

برج کبوتر

نمای داخلی یک برج کبوتر

در دوره صفوی برج های کبوتر زیادی ساخته شد، مخصوصاً اطراف اصفهان. در سال ۱۵۹۸ میلادی شاه عباس کبیر اصفهان را بعنوان پایتخت جدید ایران انتخاب کرد و در سالهای بعد ساختمانهای مجلی (از جمله مساجد، مدارس علمیه، کاخ ها، پل ها، خان ها و بازارها) در این شهر بوسیله این پادشاه بلندهمت بنا شد. همچنین در دوره صفوی بود که ایران روابط خود را با کشورهای اروپایی (بخصوص پرتغال و انگلیس) محکم تر ساخت. این بهبود روابط باعث گسترش تجارت بین ایران و اروپا شد و تعدادی تاجر اروپایی در اصفهان ساکن شدند.

تحقیق کنید:

در دوره صفوی چند مسافر اروپایی در مورد سفرشان به ایران سفرنامه نوشتند. یکی از این سفرنامه ها را انتخاب کنید و شرح حال مختصر نویسنده آن را بنویسید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه). برای جمع کردن اطلاعاتی در مورد این سفرنامه ها و مسافران اروپایی از وب سایت های فارسی و کتب تاریخی استفاده کنید.

Lesson
Seven

درس هفتم

شما برای حفظ محیط زیست چه کارهایی انجام می دهید؟

خواندن: جغرافیای طبیعی ایران
دستور: اسم مرکب
تمرین با خبرها: اقتصاد
فارسی عامیانه / کتابی: سیمین دانشور « سرگذشت کوچه »
بیشتر بدانیم: وند (بیشوند - پسوند)
ایران را بهتر بشناسیم: آتشکده

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- از جغرافیای خاورمیانه چه می دانید؟
- ۲- در مورد جغرافیای ایران چه می دانید؟
- ۳- شما برای حفظ محیط زیست چه کارهایی انجام می دهید؟

خواندن

جغرافیای طبیعی ایران

ایران با مساحت یک میلیون و ششصد و بیست و سه هزار و هفتصد و هشتاد (۱,۶۲۳,۷۸۰) کیلومتر مربع هفدهمین کشور جهان از نظر وسعت است. فلات ایران به دلیل واقع شدن بین سه قاره، از موقعیت جغرافیایی ویژه ای برخوردار است و چشم اندازهای متنوعی دارد چون رشته کوه های عظیم، جنگل های پهناور، بیابان های خشک، دشت های حاصلخیز و دریاچه های بزرگ و کوچک. در منطقه خلیج فارس که گرم ترین جای ایران است حداکثر گرمای هوا به ۵۲ درجه سانتیگراد بالای صفر میرسد، حال آنکه در شمال غرب کشور که منطقه ای سرد و کوهستانی است درجه حرارت هوا به

چهل درجه سانتیگراد زیر صفر می رسد. ارتفاع زمین در ساحل دریای مازندران ۲۵ متر پایین تر از سطح دریاهاى آزاد است، در صورتی که در میان کوه های ایران، بیش از یکصد قله با ارتفاع بالای چهارهزار متر وجود دارند. طبیعت و اقلیم گوناگون ایران باعث وجود داشتن گیاهان و جانوران متعددی بوده است. به عنوان مثال تعداد گونه های پستانداران وحشی ایران تقریباً با تعداد کل گونه های پستاندار در قاره اروپا برابر است.

واژگان

area	مساحت
vastness	وسعت
continent	قاره
plateau	فلات
scenery	چشم انداز
fertile (of land)	حاصلخیز
lake	دریاچه
height	ارتفاع
open sea	دریای آزاد
whereas	در صورتی که
peak	قله
climate	اقلیم
mammals	پستانداران
wild	وحشی
equal	برابر

درک مطلب

- ۱- مساحت ایران چقدر است؟
- ۲- قرارگرفتن فلات ایران بین سه قاره چه تأثیری بر طبیعت آن دارد؟

- ۳- حداکثر و حداقل دمای هوا در ایران چقدر است؟
 ۴- مرتفع ترین و پست ترین جای ایران چه اندازه است؟
 ۵- طبیعت و آب و هوای ایران چه تأثیری در گونه های جانوری داشته است؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- هنگامی که از فضا به سوی کره زمین می نگریم اقیانوس های اولین چیزی است که به چشم می خورد.

الف- مرتفع
 ب- حاصل خیز
 ج- بیکران
 د- وحشی

- ۲- وقتی که از دریا به سوی خشکی می آییم اولین چیزی است که می بینیم.

الف- دریاچه
 ب- ساحل
 ج- پستانداران
 د- فلات

- ۳- ترجیح می دهم با قطار مسافرت کنم تا با هواپیما چون مایلم بین راه را تماشا کنم.

الف- گونه های
 ب- ساحل های
 ج- فلات های
 د- چشم اندازهای

- ۴- کتاب اخیر این نویسنده قابل مقایسه با کارهایش نیست.

الف- اقلیم
 ب- سایر
 ج- فلات
 د- قله

- ۵- پانصد ضربدر دو تقسیم بر پنج است با دویست.

الف- مجموع
 ب- برابر
 ج- مجذور
 د- وسیع

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- او ده مدال طلا کسب کرد.

او قهرمان کشتی جهان شد.

(... با ...)

۲- ما پول برق را نپرداختیم.

برق ما قطع شد.

(به دلیل ...)

۳- حداکثر تعداد دانشجویان در کلاس عربی مقدماتی بیست نفر است.

حداکثر تعداد دانشجویان در کلاس عربی پیشرفته هفت نفر است.

(... حال آنکه ...)

۴- در درس تاریخ علم نمره بیست گرفتم.

در درس آمار مردود شدم.

(... در صورتیکه ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن جغرافیای طبیعی ایران را با واژگان خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).

۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی درباره جغرافیای کشور خودتان بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). سپس آن را از نظر آب و هوا و گونه های جانوری با جغرافیای ایران مقایسه کنید.

اقلیم	برابر	گونه	حاصلخیز	وسعت	قاره	ارتفاع	در صورتی که
-------	-------	------	---------	------	------	--------	-------------

دستور

اسم مرکب

اسم مرکب اسمی است که از دو یا چند جزء مستقل تشکیل شده باشد. به نمونه هایی از انواع اسم مرکب توجه کنید:

دو یا چند اسم: چای + خانه = چایخانه، مهمان + سرا = مهمانسرا
 اسم + ریشهٔ مضارع: پیام + گیر = پیامگیر، خبر + نگار = خبرنگار
 صفت + اسم: نو + روز = نوز، نیمه + شب = نیمه شب
 اسم + صفت + ریشهٔ مضارع: چاقو + تیز + کن = چاقوتیزکن،
 در + باز + کن = دروازکن

تمرین: برای هر یک از انواع مختلف اسمهای مرکب بالا دو نمونهٔ دیگر ذکر کنید.

اسم مرکب می تواند از یک پیشوند یا پسوند و یا میانوند به علاوهٔ یک اسم نیز تشکیل شده باشد:

ریشهٔ مضارع + ش: آموز + ش = آموزش، پرور + ش = پرورش، رو + ش = روش
 ریشهٔ مضارع + گار: آموز + گار = آموزگار
 ریشهٔ ماضی + گار: کرد + گار = کردگار، پرورد + گار = پروردگار
 اسم + ه: دان + ه = دانه، ساق + ه = ساقه
 اسم + بان: باغ + بان = باغبان، در + بان = دربان
 صفت + ی: سیاه + ی = سیاهی، تاریک + ی = تاریکی

تمرین: برای هر یک از انواع مختلف اسمهای مرکب بالا دو نمونهٔ دیگر ذکر کنید.

تمرین با خبرها

اقتصاد

الف. جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

تورم	ارز	رکود	خسارت	وام	درآمد	عابر	تورم
اقتصاددانان	ضامن	صرفه جویی	حسابرس	اعتبار	بهره		

..... وضعیت اقتصادی ایران را رو به وخامت اعلام کردند.
 در پاکستان رو به افزایش است و مردم روز به روز قدرت خریدشان را
 از دست می دهند.
 او زمانی که این شرکت رو به ورشکستگی بود به عنوان در این شرکت
 استخدام شد.
 در سال ۲۰۰۹ کل دنیا و به ویژه آمریکای شمالی دچار اقتصادی شد.
 به علت کمبود بارندگی آب آشامیدنی به اندازه کافی موجود نمی باشد لذا سعی کنید
 که در مصرف آب کنید.
 قیمت اجناس به نسبت نوسان نرخ تغییر می کند.
 بانک شلوغ بود و من مجبور شدم از بانک پول برداشت کنم.
 در کشورهای غربی اکثر مردم برای خرید خانه از بانک دریافت می کنند.
 برای اجاره نامه نیاز به معتبر دارم. آیا شما حاضرید که ضمانت مرا
 کنید؟
 مالیات بر درآمد هر شخص بر اساس سالیانه وی محاسبه می شود.
 ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

assets	دارایی
budget	بودجه
debtor	بدهکار
investment	سرمایه گذاری
repayment	بازپرداخت
subsidy	یارانه
financial	مالی
credit	اعتبار
insurance	بیمه
instalment	قسط

مثال:

دارایی های مسئولین مملکتی در کشورهای خارجی توقیف شد.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره اقتصاد پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

سیمین دانشور « سرگذشت کوچه »

سیمین دانشور (۱۹۲۱-۲۰۱۲) یکی از رمان نویسان برجسته ایران است. دانشور که به زبان انگلیسی مسلط است تحصیلات خود را در رشته ادبیات فارسی در دانشگاه تهران به انجام رسانید و در همین دانشگاه در رشته تاریخ هنر مشغول به تدریس شد. دانشور مانند دیگر رمان نویسان نسل خود به مسائل اجتماعی مربوط به طبقه متوسط و طبقه پایین جامعه کنونی ایران می پردازد. دانشور در سال ۱۹۵۰ با جلال آل احمد، منتقد اجتماعی و نویسنده معروف معاصر، ازدواج کرد.

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

قلیون دس گرفتم و رفتم تو مجلس.

قلیان دردست گرفتم و رفتم داخل مجلس.

چشمهایش را پاک کرد. دماغش را با گوشه چادر نمازش گرفت و باز گفت: «شب عروسیشون من لباس سیاه پوشیدم. سر تا پا سیاه، قلیون دس گرفتم و رفتم تو مجلس. جمعیت چندون زیاد نبود. خانم دستهام همچین می لرزید که نزدیک بود قلیون رو ول کنم رو قالی. پاهام چونون تا می شد که می گفتم همین الانه که رو زمین پهن می شدم. هووی آتیش به جون گرفتهم یعنی خانم عروس سفیدبخت باشد و اومد قلیون رو از دسم گرفت. من نزدیک خانم بزرگ وارفتم. زنکه بی حیا اومد برا خودشیرینی دست انداخت گردنم ماچم کرد. خون خونمو می خورد. اما جرأت نداشتم دم بزنم... از فردا او شد خانم، من شدم کنیز مطبخی. و آخر سر آنقده زبون بازی کرد تا آواره ام کرد...»

و حالا خانم چون هر چه فکرشو می‌کنم می‌بینم باز همون خونه با هوو صد شرف داره به این بر بیابون. الهی خدا سایه هیچ مردی رو از سر بچه‌هاش کم نکنه. نزدیک بود دختر نازنینم از دسم بره. شده معاینه تب لازمی‌ها. تب از جونش نمی‌افته. پسر رو هم که دیدین. مگه می‌تونم جلوشو بگیرم؟ همش می‌گه تقصیر تو بی‌عرضه‌س که پدرمون از خونه بیرونمون کرد. اینجا همکلاس‌هاش بچه‌باغبون و بچه‌اویار و بچه‌سپور هستن. از اونا یاد می‌گیره. نزدیک هم بود نوکرتون سرشو از راه بدر ببره. برده بودش براش بستنی نونی خریده بود. دوچرخه کرایه کرده بود و اونو ترک خودش سوار کرده بود. خدائیش بود که مشدی صفر سپور دیده بودشون... مشدی صفر مرد باخدائیه. اصلاً و ابداً رو خودش نیاورده بود، فقط پسرمو گول زده بود، گفته بود آقات اومه خونه. و من نشسته بودم که دیدم پسر بدو اومد خونه و پشت سرش مشدی صفر. پسر گفت: پس کو آقام؟ مشدی صفر به‌من اشاره کرد، گفتم: آقات اومه بود تو نبودی رفت. سرتون را درد آوردم دیگه بسه. حالا خانوم چون اگه این کارو بکنین انگار حج اکبر رفته باشین.»

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

قلیون

هوو

سفیدبخت

بی‌حیا

خودشیرینی

زبون‌بازی

بی‌عرضه

سپور

اصلاً و ابداً

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

همین الانه که رو زمین پهن می‌شم

خون خونمو می‌خورد

جرأت نداشتم دم بزنم

باز همون خونه با هوو صد شرف داره به این بر بیابون

الهی خدا سایه هیچ مردی رو از سر بچه‌هاش کم نکنه

نزدیک هم بود نوکرتون سرشو از راه بدر ببره

رو خودش نیاورده بود

بیشتر بدانیم...

وند (پیشوند - پسوند) (Affixes (prefixes and suffixes)

Affixes are bound morphemes. As far as location is concerned, there are two kinds of affixes based on where they appear, i.e. either before the root (prefixes) or after the root (suffixes); e.g.:

اندوهگین ← اندوه + گین (ریشه + پسوند)

بد اخلاق ← بد + اخلاق (پیشوند + ریشه)

تمرین: کلمات زیر را به ریشه و وندهای تشکیل دهنده آنها تقسیم کنید.

می آییم

عصبانی

همزمان

چنگال

بی ادب

مؤدبانہ

تحصیل کرده

پدرانه

ورشکسته

بروید

ایران را بهتر بشناسیم

آتشکده

چهارطاقی در شهرستان نیاسر در نزدیکی کاشان

این چهارطاقی قسمتی از یک آتشکده ای است که گویا بوسیله اردشیر بابکان مؤسس سلسله ساسانی ساخته شد. در دوره ساسانی اکثر ایرانیان زردشتی بودند و آتشکده های متعددی در سراسر امپراطوری ساسانی بوسیله پادشاهان این سلسله بنا شد. آتش جایگاه والایی در مراسم دینی زردشتی دارد و موبدان از آتش آتشکده مراقبت می کنند تا هرگز خاموش نشود.

تحقیق کنید:

با استفاده از وب سایت های فارسی در مورد این دو نکته تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

۱- اردشیر بابکان چه جور پادشاهی بوده است؟ به چند اتفاق مهم در زندگی او اشاره کنید.

۲- دلیل اهمیت آتش در مراسم دینی زردشتیان چیست؟

Lesson
Eight

درس هشتم

مراکز خرید در کشور شما به چه شکلی هستند؟

خواندن: بازار
دستور: صفت مرکب
تمرین با خبرها: صنعت و تجارت
فارسی عامیانه / کتابی: صادق هدایت « تاریکخانه »
بیشتر بدانیم: فرهنگ عامیانه مردم ایران
ایران را بهتر بشناسیم: بازار سنتی

پیش از خواندن متن به سؤالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- مراکز خرید در کشور شما به چه شکلی است؟
- ۲- در مورد مراکز خرید در خاورمیانه چه می دانید؟
- ۳- در مورد بازارهای ایران چه می دانید؟

خواندن

بازار

در گذشته در شهرها یک راه اصلی وجود داشت که اکثر مراکز تجاری و گاه تولیدی در آن قرار داشتند. رفته رفته در این راه، بازار نیز بوجود آمد. واژه بازار لغتی فارسی است و به معنی محل خرید و فروش می باشد. واژگان دیگری نیز از لغت بازار مشتق شده اند مانند بازاری (کسی که در بازار حجه دارد) و بازرگان (کسی که کارش واردات و صادرات است). این واژه از زبان فارسی به زبان های دیگری نیز وارد شده است. به علاوه ترکیباتی با این واژه بصورت استعاری استفاده می شوند مانند « بازار شام » که به معنی محل شلوغ است.

در گذشته نه تنها از بازار به عنوان مرکز خرید و فروش استفاده می شد بلکه نقش اجتماعی آن نیز بسیار مهم و مورد توجه بود و کمابیش همهٔ فعالیت های شهری با آن مرتبط بود. مسجد جامع، مدارس علمیه و کاروان سراهای متعددی در امتداد بازار وجود داشتند و بازار مرکز اخبار و شایعات بود.

واژگان

road	راه
main	اصلی
centre	مرکز (مراکز)
commercial	تجاری
at times	گاه
manufacturing	تولیدی
place	محل
buying and selling	خرید و فروش
imports	واردات
exports	صادرات
to be derived from	مشتق شدن از
a store in the bazaar	حجره
merchant	بازرگان
compound	ترکیب
metaphorical	استعاری
crowded	شلوغ
Syria; Damascus	شام
more or less	کمابیش
activity	فعالیت
connected	مرتبط
theological colleges	مدارس علمیه

travellers' inn, caravanseraï	کاروان سرا
along	در امتداد
news	خبر (اخبار)
rumour	شایعه (شایعات)

درک مطلب

- ۱- بازار به چه معناست؟
- ۲- چه لغاتی از کلمهٔ بازار مشتق شده اند؟
- ۳- آیا بازار در گذشته صرفاً یک مرکز تجاری بوده است؟

تمرین با کلمات

گزینهٔ درست را انتخاب کنید.

۱- قالی های تبریز بسیار ظریف است.

- الف- مرکز
ب- فعالیت
ج- حجره
د- نقش

۲- این شلوغ است. بهتر است از خیابان فرعی برویم.

- الف- مدارس علمیه
ب- کاروان سرا
ج- بازرگان
د- راه

۳- هوا سرد شده است. باید خود را برای زمستان آماده کنید.

- الف- مورد توجه
ب- مرتبط
ج- کمابیش
د- در امتداد

۴- اطمینان من به شما به دلیل دروغ هایی است که قبلاً به من گفتید.

- الف- نقش
ب- شایعه
ج- عدم
د- محل

۵- آیا کتاب های « بامداد خمار» و « شراب خام » با هم هستند؟

- الف- مشتق
ب- مرتبط
ج- متمرکز
د- مرکب

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

- ۱- صنایع دستی اصفهان بسیار معروف است.
گز اصفهان از محبوبیت خاصی برخوردار است.
(... نیز ...)
 - ۲- ایران چندین شهر بزرگ دارد.
تهران، اصفهان و تبریز شهرهای بزرگ ایران هستند.
(... مانند ...)
 - ۳- دندان پزشک یک دکتر است.
دندان پزشک در بیماری های دندان و لثه تخصص دارد.
(... که ...)
 - ۴- او در دانشگاه مهندسی برق می خواند.
او سردبیرمجله دانشگاه هم هست.
(... به علاوه ...)
 - ۵- ایران پسته صادر می کند.
ایران در صادرات خاویار هم پیشرو است.
(... نه تنها ... بلکه ...)
 - ۶- او مواد مخدر قاچاق می کرد.
پلیس او را دستگیر کرد.
(... به دلیل ...)
- ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن «بازار» را با بکار بردن کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
- ۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی دربارهٔ انواع مختلف مراکز خرید بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). آیا در کشور شما بازار وجود دارد؟ بازار را با مرکز خرید جدیدتری مقایسه کنید.

تولیدی حجره کمابیش شلوغ صادرات فعالیت درامتداد مرتبط محل

دستور

صفت مرکب

صفت مرکب صفتی است که از دو یا چند جزء مستقل تشکیل شده باشد. به نمونه هایی از انواع صفت مرکب توجه کنید:

اسم + اسم: مهمان + دوست = مهماندوست، ماه + رو = ماهرو، سنگ + دل = سنگدل

اسم + صفت: دل + نازک = دل نازک، دل + تنگ = دل تنگ، پا + برهنه = پابرهنه
صفت + اسم: سیاه + پوست = سیاه پوست، خوش + اخلاق = خوش اخلاق، پر + طرفدار = پرطرفدار

اسم + ریشهٔ مضارع: خود + خواه = خودخواه، خود + پسند = خودپسند، دامن + گیر = دامنگیر

تمرین: برای هریک از صفات مرکب بالا دو نمونهٔ دیگر ذکر کنید.

صفت مرکب می تواند از یک پیشوند یا پسوند و یا میانوند به علاوهٔ یک صفت نیز تشکیل شده باشد:

پیشوند + صفت: نا + سالم = ناسالم

پیشوند + اسم: هم + آهنگ = هماهنگ

اسم + پسوند: علی + وار = علی وار

تمرین: برای هریک از صفات مرکب بالا دو نمونهٔ دیگر ذکر کنید.

تمرین با خبرها

صنعت و تجارت

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

تحریم ها	فن آوری	آگهی	کمیت	ادغام	تولید	اخراج
فراورده	اعتصاب	خصوصی سازی	ترفیع	کیفیت	عرضه	
انحصاری	ملی کردن					

آمریکا خود را علیه ایران تشدید کرد و این بحران اقتصادی در کشور را وخیم تر می کند.

درنمایشگاه سالانه کتاب در تهران کتاب هایی با موضوعات مختلف از سراسر دنیا می شود.

پس از این دو شرکت سود شان چند برابر شد.

در برهه ای از تاریخ ایران بریتانیا از حق استخراج نفت سواحل جنوبی ایران برخوردار بود.

پس از اجرای طرح بانکداری در روسیه تعداد بانک های خصوصی و نیمه خصوصی به سرعت افزایش یافت.

برای فروش خانه ام باید در چند روزنامه کنم.

درپی بحران اقتصادی کارمندان و کارگران بسیاری شدند.

مصدق به قهرمان ملی ایران مشهور است چراکه سعی در نفت کرد.

پس از شش ماه زندانی بودن دست به غذا زد و موجب نگرانی مسئولان زندان شد.

اساتید دانشگاه پس از ۶ سال از مقام و افزایش حقوق برخوردار می شوند.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

quality control	کنترل کیفی
mass production	تولید انبوه
professional	حرفه ای
pension	حقوق بازنشستگی
to resign	استعفا دادن
bankruptcy	ورشکستگی
to export	صادر کردن
contract	قرارداد
stock exchange	بورس سهام
imports	واردات

مثال:

پس از تولید محصولات کارخانه تحت کنترل کیفی قرار گرفتند.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره صنعت و تجارت پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

صادق هدایت « تاریکخانه »

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

اگه آشنا یا محلی برای خودتون در نظر نگرفتین، ممکنه بیابین منزل من.
اگر آشنا یا محلی برای خودتان در نظر نگرفتید، ممکن است بیابید به منزل من.

اتومبیل ما در خونسار جلو گاراژ «مدنی» نگه داشت. اگرچه قرار بود که تمام شب را حرکت بکنیم، ولی شوfer و همهی مسافرین پیاده شدند. من نگاهی به در و دیوار گاراژ و قهوهخانه انداختم که چندان مهمان‌نواز به نظرم نیامد، بعد نزدیک اتومبیل رفتم و برای اتمام حجت به شوfer گفتم: «از قرار معلوم باید امشب را اینجا اطراق بکنیم؟» «بله، راه بده. امشبو می‌مونیم، فردا کلهی سحر حرکت می‌کنیم.»

یک مرتبه دیدم شخصی که پالتو بارانی به خود پیچیده بود به طرفم آمد و با صدای آرام و خفه‌ای گفت: «اینجا جای مناسب نداره، اگه آشنا یا محلی برای خودتون در نظر نگرفتین، ممکنه بیابین منزل من.»

«خیلی متشکرم! اما نمی‌خوام اسباب زحمت بشم.»

«من از تعارف بدم می‌یاد. من نه شما رو می‌شناسم و نه می‌خوام منتهی سرتون بگذارم. چون از وختی که اطاقی به سلیقه‌ی خودم ساختم، اطاق سابقم بی‌مصرف افتاده. فقط گمون می‌کنم از قهوه‌خونه راحت‌تر باشه.»

لحن ساده‌ی بی‌رو درباریستی و تعارف و تکلف او در من اثر کرد و فهمیدم که با یک نفر آدم معمولی سر و کار ندارم. گفتم: «خیلی خوب، حاضرم.» و بدون تردید دنبالش افتادم، او یک چراغ برق دستی از جیبش درآورد و روشن کرد یک ستون روشنایی تند زنده جلو پای ما افتاد، از چند کوچهی پست و بلند، از میان دیوارهای گلی رد شدیم. همه‌جا ساکت و آرام بود. یک جور آرامش و کرختی در آدم نفوذ می‌کرد... صدای آب می‌آمد و نسیم خنکی که از روی درختان می‌گذشت به صورت ما می‌خورد. چراغ دو سه تا خانه از دور سوسو می‌زد. مدتی گذشت، در سکوت حرکت می‌کردیم. من برای این که رفیق ناشناسم را به صحبت بیاورم گفتم: «اینجا باید شهر قشنگی باشه!»

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

قهوهخانه

پالتو بارانی

صدای خفه

مناسب

آشنا

بی‌مصرف

اثر کرد

بدون تردید

زنده

رفیق

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

برای اتمام حجت
از قرار معلوم باید امشب را اینجا اطراق بکنیم
کله سحر
لحن ساده‌ی بی‌رودربایستی و تعارف و تکلف او
نمی‌خوام اسباب زحمت بشم
چراغ دو سه تا خانه از دور سوسو می‌زد

بیشتر بدانیم...

فرهنگ عامیانه مردم ایران

در کتاب فرهنگ عامیانه مردم ایران، صادق هدایت در مورد برخی از امامزاده‌ها و زیارتگاه‌های شهرستانهای ایران تحت عنوان «جاها و چیزهای معروف» مطالبی یاد داشت کرده است. خیلی‌ها در زمان هدایت (و شاید حتی امروز) باور داشتند که این اماکن دارای ویژگی‌های فوق‌العاده‌ای است و برای رفع مشکلاتشان از این مکان‌ها دیدن می‌کردند.

خاتون قیامت در شیراز دخترها برای اینکه بخت‌شان باز بشود می‌روند در خاتون قیامت و دور هاون سنگی که در میان آن بناست می‌گردند.

شیخ بهائی در اصفهان حمامی معروف است که شیخ بهائی طوری ساخته که با یک شمع گرم می‌شود. شب چهارشنبه دخترها برای اینکه بخت‌شان باز بشود و زن‌ها برای سفیدبختی با جام چهل کلید آب آن را روی سرشان می‌ریزند.

قبر پیر پاره دوز در اصفهان است و به دیوار واقع شده. کسانی که مراد می‌طلبند سنگ‌هایی آنجا هست که روی قبر می‌سایند. اگر آن سنگ‌ها به سنگ قبر چسبید مرادشان داده خواهد شد و گره از کارشان برداشته می‌شود.

طاق علی محلی است نزدیک کرمان در بالای کوه که «یا علی» بزرگ در سنگ حک شده. پایین کوه چشمه‌ای هست و درخت کهنی در آنجا هست که به آن قندیل آویزان کرده‌اند و دخیل بسته‌اند. معروف است که علی آمده از آنجا بگذرد با شمشیرش کوه را از میان دو نیم کرده.

واژگان

مکان (اماکن) = جا بخت شان باز می شود = ازدواج می کنند
 سفیدبخت = دارای زندگی زناشویی موفق
 گره از کارشان برداشته می شود = مشکل شان حل می شود

local shrine	امامزاده
provincial city	شهرستان
in order to solve their problems	برای رفع مشکلاتشان
mortar; pestle and mortar	هاون
a small basin used in the public bath	جام چهل کلید
to rub	ساییدن (سا)
to be engraved	حک شدن
natural spring	چشمه
lantern	قندیل
prayer ribbon	دخیل
to hang; to suspend	آویزان کردن

درک مطلب

- ۱- دخترها در شیراز با چه انگیزه ای به زیارت خاتون قیامت می رفتند؟
- ۲- شیخ بهائی چه کسی بوده و در چه دورانی در اصفهان می زیسته؟
- ۳- درخت کهن و چشمه طاق علی برای مردم کرمان چه اهمیتی داشتند؟

ایران را بهتر بشناسیم

بازار سنتی

یک بازار سنتی در فضای آزاد

صنف های گوناگون در قسمت های مختلف بازار مشغول به کار هستند. به هر مغازه در بازار یک حجره می گویند. بازار را مغز اقتصاد جامعه می دانند. بازارهای سنتی را در همه شهرهای بزرگ خاورمیانه و از جمله ایران می توان یافت. این گونه مراکز خرید بیشتر در محله های قدیمی و شلوغ شهر قرار دارند. امروزه مراکز خرید مدرن در جاهای مختلف شهر ساخته شده اند که رنگ و بوی بازارهای سنتی را ندارند.

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره ده دقیقه در باره سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

۱- مهمترین واردات و صادرات ایران چیست؟ ایران با چه کشورهایی واردات و صادرات دارد؟

۲- چه عواملی (مثل تحریم اقتصادی و تنش های سیاسی و غیره) بر واردات و صادرات ایران تأثیر می گذارند؟

Lesson
Nine

درس نهم

چند استان در ایران را می شناسید؟

خواندن: مازندران
دستور: صفت مفعولی
تمرین با خبرها: علوم و فن آوری
فارسی عامیانه / کتابی: گلی ترقی « تولد »
بیشتر بدانیم: وند (تصریفی - اشتقاقی)
ایران را بهتر بشناسیم: گلیم

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- کشور شما چند استان دارد؟
- ۲- آیا استان های کشور شما به نوعی مستقل هستند؟
- ۳- چند استان در ایران را می شناسید؟

خواندن

مازندران

استان مازندران در شمال ایران و در کنار دریای خزر قرار دارد. این استان در گذشته، طبرستان نامیده می شد. باستان شناسان معتقدند که این منطقه یکی از قدیمی ترین مناطقی است که بشر در آنها زندگی می کرده است. مازندران در دوران قبل از اسلام همواره دارای اهمیت خاصی بوده است و نیز پس از اسلام، این سرزمین جزو آخرین مناطقی بود که به اسلام گرویدند. ناگفته نماند که در واقع طبیعت کوهستانی و مرتفع این سرزمین پناهگاه امنی برای مردم این خطه بود و تا مدتها اهالی این منطقه با مسلمانان می جنگیدند و تسلیم نمی شدند.

در عصر حاضر نیز مازندران از اهمیت ویژه ای برخوردار است چراکه ذخایر ارزشمند نفت در کرانه های جنوبی دریای مازندران اهمیت این منطقه را دو چندان کرده است. به علاوه طبیعت زیبا و مراکز جهانگردی این استان همواره مسافران و جهانگردان داخلی و خارجی را جذب کرده است.

واژگان

beside	کنار
Caspian Sea	دریای خزر
to be called	نامیده شدن
human	بشر
period	دوران
in fact	در واقع
mountainous	کوهستانی
high	مرتفع
shelter	پناهگاه
area	خطه
people	اهالی
to fight	جنگیدن
reserve	ذخیره (ذخایر)
valuable	ارزشمند
shore	کرانه
doubled	دو چندان

درک مطلب

- ۱- استان مازندران در کجا واقع است؟
- ۲- نام پیشین مازندران چه بوده است؟
- ۳- چرا مازندران از آخرین مناطقی بود که مردم آن به اسلام گرویدند؟
- ۴- چرا مازندران در عصر حاضر از اهمیت خاصی برخوردار است؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- شمالی ایران بسیار حاصلخیز هستند.

- الف- دریاچه های
ب- اهالی
ج- مناطق
د- پناهگاه های

۲- ایران را می توان کشوری به شمار آورد.

- الف- معتدل
ب- مهربان
ج- دوچندان
د- پذیرا

۳- سارقین مسلح به محض اخطار پلیس

- الف- نامیده شدند
ب- طول کشیده شدند
ج- فتح شدند
د- تسلیم شدند

۴- دشمن پس از کشور، آن را به آتش کشید.

- الف- دوران
ب- فتح
ج- جنگ
د- ذخیره

۵- سخنان استاد بسیار بودند و من همه را یادداشت کردم.

- الف- امن
ب- ویژه
ج- ارزشمند
د- واقعی

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- مغولان به ایران حمله کردند.

بسیاری مناطق ایران نابود شدند.

(... پس از ...)

۲- این نکته را باید گفت.

اکثر ایرانیان در گذشته زرتشتی بودند.

(ناگفته نماند ...)

۳- صد نفر مفقود الاثر شدند.

هشتاد نفر مفقود الاثر شدند و بیست نفر به شهادت رسیدند.

(... در واقع ...)

۴- شیراز شهر عشق است.

چندین شاعر غزل سرا از شیراز برخاسته اند.

(... چرا که ...)

۵- شش واحد ترکی برداشته ام و شش واحد عربی.

سه واحد هم اردو می خواهم بردارم.

(... به علاوه ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن « مازندران » را با بکار بردن کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).

۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی در مورد یکی از استان های دیگر ایران بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). این استان را از نظر طبیعت و تاریخ با مازندران مقایسه کنید.

نامیده شدن مرتفع امن اهالی در واقع دوران ارزشمند نخایر خاص کنار

دستور

صفت مفعولی

ریشه ماضی فعل + ه صفت مفعولی را تشکیل می دهد. صفت مفعولی کاربردهای مختلفی دارد:

صفت: دیوار شکسته، مقالات به چاپ رسیده

اسم (بصورت جمع): کشتگان، شرکت کنندگان، نجات یافتگان

فعل: اگرچه صورت این نوع فعل همانند صفت مفعولی است، کاربرد آن برای نشان دادن چند فعل است که در یک زمان و توسط یک شخص انجام شده باشند. زمان این گونه افعال با زمان آخرین فعل در جمله مطابقت می کند.

نامه را نوشته در پاکت بگذارید.

تابستان برای ویزا اقدام کرده به ایران سفر خواهم کرد.

ظرف ها را شسته، خشک کرده و در قفسه گذاشتم.

تمرین: برای هر یک از کاربردهای صفت مفعولی نامبرده دونهونه دیگری بنویسید.

تمرین با خبرها

علوم و فن آوری

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

آزمایش	همراه	فضایی	اختراع	پژوهش	نصب
کافی نت	شبکه	رصدخانه	گیتی	نرم افزار	سیارات
ابزار	انتقال	داده	ذخیره	ماهواره	وبلاگ

مدتی است که سرم گیج می رود. باید به آزمایشگاه بروم و خون بدهم.

..... مراغه یکی از قدیمی ترین مراکز ستاره شناسی در دنیاست.

کره زمین تنها یکی از منظومه شمسی است.

گراهام بل تلفن را کرد.

کهکشان راه شیری تنها یکی از کهکشان های بیشمار است.

مهندسين کامپیوتر قادر به برنامه نویسی هستند.

شماره منزلش را دارم. شماره تلفن او را ندارم.

کامپیوتر و مغز انسان از این جهت به هم شبیه هستند که می توانند داده های بسیاری را کنند.

دستورالعمل این برنامه در داخل جلد سی دی نوشته شده است.

من کامپیوتر ندارم و برای چک کردن ایمیل هایم باید به بروم.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

researcher	پژوهشگر
scientific	علمی
specialist	متخصص
to discover	کشف کردن
to print	چاپ کردن
satellite	ماهواره
to delete	حذف کردن
device	دستگاه
homepage	صفحه اصلی
space	فضا

مثال:

پژوهشگران تحقیقات خود را در مجلات علمی به چاپ می رسانند.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره علوم و فن آوری پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

فارسی عامیانه / کتابی

گلی ترقی « تولد »

الف- متن زیر را بخوانید و سپس جملات و عبارات عامیانه را به فارسی کتابی تبدیل کنید.

مثال:

بیا باهاش حرف بزن، یه کاری کن. یه چیزی بهش بگو.
بیا با او حرف بزن، یک کاری کن. یک چیزی به او بگو.

از توی اتاق صدای جنجال و همه می آید. یک نفر سرش را از پنجره بیرون می آورد و به اطراف نگاه می کند. نفس نفس می زند و چیزهایی نامفهوم می گوید. توی

دستش چند تا حولهٔ مچاله شدهٔ خونی است. برادرم را صدا می‌زند و منتظر می‌ماند. صدایش را بلندتر می‌کند و جیغ می‌کشد. شانه‌هایش را بالا می‌اندازد و تف می‌کند توی هوا. رویش را به من می‌کند و می‌گوید:

«بیا تو، زود باش. بیا باهاش حرف بزن، یه کاری کن. یه چیزی بهش بگو. ترو خدا یه جوری ساکتش کن، ما که دیگه کلافه شدیم. الان دوباره شب می‌شه و دستمون از همه جا بریده است.»

توی اتاق تاریک و دم کرده است، گرم و بدون هواست. از تخت وسط اتاق بوی داغی تن و التهاب پوست می‌آید.

مادرم لای ملافه‌ها تغییرشکل داده است. صورتش به چرکی چلواری است که رویش افتاده و موهای قرمز رنگ کرده‌اش، مرطوب و حلقه حلقه، به گل‌های زرد و نارنجی روبالشی چسبیده است. انگار نوعی بتّهٔ غریب صحرایی است که از زیر تخت روئیده و در امتداد کلهٔ گلدارش چیزی جز فضای خالی نیست.

می‌بینم که دارد می‌میرد، که پوستش زرد و پژمرده شده و در حال گسستن است، که خطوط اصلی صورتش انحنا و امتداد طبیعییش را از دست داده و گوشتش بوی لاشه گرفته است. می‌بینم که چشم‌هایش هراس و هیبت غریب گوسفندی را دارد که به کشتارگاه می‌برند و نفسش بوی ظلمت زیر خاک را می‌دهد.

ب- معنای کلمات زیر را در لغتنامه پیدا کنید و سپس با هریک از لغات یک جمله بسازید.

نامفهوم

جیغ می‌کشد

تف می‌کند

دم کرده

روبالشی

پژمرده

انحنا

امتداد

لاشه

کشتارگاه

ظلمت

ج- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

صدای جنجال و همهمه

دستمون از همه جا بریده است

ما که دیگه کلافه شدیم
 هراس و هیبت
 شانهایش را بالا می‌اندازد

بیشتر بدانیم...

وند (تصریفی - اشتقاقی) (Affixes (inflectional and derivational)

In addition to the location of the affixes, their function also determines their type. If an affix does not change the part of speech of the root to which it is attached, it is normally an inflectional morpheme, e.g.:

بچه (اسم) + ها ← بچه‌ها (اسم)
 بزرگ (صفت) + تر ← بزرگتر (صفت)
 بروم (فعل) ← بروم (فعل)

In contrast, derivational morphemes often change the part of speech of the root, e.g.:

خوب (صفت) + ی ← خوبی (اسم)
 خشم (اسم) + گین ← خشمگین (صفت)
 مرد (اسم) + انه ← مردانه (صفت)

تمرین: کلمات زیر را به واژگ‌های تشکیل‌دهنده آنها تقسیم کنید و نوع وندها را تشخیص دهید.

دربان
 زنانه
 دفترچه
 ایرانیان
 شرمسار
 دهکده‌ها
 سیاستمدار
 گناهکار
 بی‌شرمانه
 برندگان

ایران را بهتر بشناسیم

گلیم

چندین گلیم برای فروش در یکی از بازارهای ایران

ایران یکی از صادرکنندگان بزرگ فرش و گلیم در جهان است. سود این صادرات قسمت عمده ای از سود تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد. مرغوبترین این فرش ها و گلیم ها دستباف هستند زیرا فرش های ماشینی بسیار ارزان تر از فرش ها و گلیم های دستباف هستند. در بافت فرش از نخ ابریشمی و یا پشمی استفاده می شود. وسیله ای که قالی را روی آن می بافند، دار نام دارد.

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره ده دقیقه درباره سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- علاوه بر گلیم و فرش مهمترین صنایع دستی دیگر ایران کدام است؟
- ۲- صنایع دستی کشور شما کدام است؟ آیا این صنایع بخش مهمی از صادرات کشور را تشکیل می دهد؟

Lesson
Ten

درس دهم

عزاداری یعنی چه؟

خواندن: تابوت تمثیلی
دستور: نقل قول
تمرین با خبرها: انرژی
ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: تاریخ بیهقی
بیشتر بدانیم: ضرب المثل
ایران را بهتر بشناسیم: زائر

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- عزاداری یعنی چه؟
- ۲- آداب عزاداری در ایران چیست؟
- ۳- آیا در کشور شما روزهای عزاداری عمومی وجود دارد؟

خواندن

تابوت تمثیلی

ساختن تابوت های تمثیلی شهیدان و آیین حمل آنها توسط عزاداران در فرهنگ ایران تاریخی بسیار طولانی دارد. نمونه برجسته آن، آیین سوگواری مرگ سیاوش و حمل تابوت تمثیلی اوست. بنابر روایت های تاریخی، مردم ماوراءالنهر تا نخستین سده های اسلامی، هر ساله در مراسم سالگرد کشته شدن سیاوش، قهرمان اسطوره ای ایران که خون پاکش به ناحق بر زمین ریخت، شبیه او را می ساختند و در تابوتی می گذاشتند و بر سر زنان و سینه کویان و نوحه خوانان در شهر می گرداندند. در جوامع سنتی، مردم تاریخ را با افسانه پیوند می زنند و بدین ترتیب رویدادهای تاریخی به داستان های اسطوره ای تبدیل می شوند. امروزه، شیعیان ایران،

در مراسم عزاداری شهیدان با سخنرانی‌ها، نمایش‌ها و حمل تابوت‌های تمثیلی شهیدان، خاطرات آنها را احیا می‌کنند.

واژگان

martyr	شهید (شهدا)
symbolic	تمثیلی
custom	آیین
carrying	حمل
mourning	عزا
mourner	عزادار
epitome	نمونه
prominent	برجسته
mourning	سوگواری
narrative	روایت (روایات)
Transoxania	ما وراءالنهر
hero	قهرمان
blood	خون
annual commemoration	سالگرد
pure	پاک
unrightfully	به ناحق
to shed	ریختن
effigy	شبیبه
to beat	کوفتن
mourning chant	نوحه
to bind	پیوند زدن
thus	بدین ترتیب
event	رویداد
memories	خاطرات
to revive	احیا کردن

درک مطلب

- ۱- چرا ایرانیان تابوت های تمثیلی می سازند؟
- ۲- آیا عزاداری از اسلام وارد فرهنگ ایرانیان شده است؟
- ۳- سیاوش که بود؟
- ۴- چگونه تاریخ به اسطوره تبدیل می شود؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- مسلمانان مرده ها را هنگام دفن داخل نمی گذارند.

الف- روایت ج- شبیه
ب- تابوت د- مرگ

- ۲- من همیشه سرگیجه دارم چون فشار خیلی پایین است.

الف- پاکم ج- خونم
ب- مرگم د- قهرمانم

- ۳- آنقدر اشک تا او راضی شد.

الف- زد ج- ریخت
ب- کرد د- داد

- ۴- هر کشور جنگ زده پس از پایان جنگ نیاز به دارد.

الف- پیوند ج- نمونه
ب- بازسازی د- عزا

- ۵- شما از هنر مینیاتور ایرانی چه می دانید؟

الف- مراسم ج- خاطرات
ب- سوگواری د- تاریخچه

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- در آن کتاب روایاتی آمده است.

زن و مرد برابرنند.

(بنابر ...)

۲- او مقالات زیادی را به چاپ رسانده است.

در میان اهل علم معروفیت جهانی دارد.

(... بدین ترتیب ...)

۳- غذاهای ایرانی خیلی طول می کشند تا بپزند.

بعضی از غذاهای ایرانی بسیار پیچیده هستند.

(پختن ... چون ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا یک نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن « تابوت تمثیلی » را با بکار بردن کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).

۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی در مورد آداب و رسوم یکی از ادیان کشورتان بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). چه ادیانی در کشور شما وجود دارند؟

آیین پیوند زدن بدین ترتیب احیا کردن شهید عبادت اعتقاد نمونه رویداد

دستور

نقل قول

در زبان فارسی زمان فعل در جمله نقل قول به همان زمانی گفته میشود که در جمله اولیه بکاررفته بود. در ضمن، در جمله نقل قول نیازی به گیومه نیست و واژه که که پس از افعالی چون (گفتن - شنیدن - دیدن - دانستن - حدس زدن - فهمیدن) می آید خود نشانگر نقل قول است.

دیروز به او گفتم که دیگر به خانه اش نخواهم رفت.
شنیدم که کتابت گم شده بود.
می دانست که اشتباه نخواهم کرد.
از طرز رفتارش می شود حدس زد که دارد دروغ می گوید.

تمرین: جملات زیر را با نقل قول مناسب کامل کنید.

- بالآخره خواهند فهمید که
- آنها به ما نگفته بودند که
- آیا شنیده اید که ؟
- نمیتوانم حدس بزنم که
- می دانستم که

تمرین با خبرها

انرژی

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

خورشیدی	بشکه	زغال سنگ	بنزین	معدن چی	گاز
پالایشگاه ها	نشت	منابع طبیعی	حفاری	غنی سازی	
نیروگاه	نفت خیز	توربین			

در بعضی از کشورهایی که آب و هوای گرم دارند از انرژی برای تولید برق استفاده می شود.

آژانس بین المللی انرژی اتمی از تمام کشورهای جهان دعوت به تعلیق اورانیوم کرد.
 به علت آغاز فصل مسافرت ها بهای هر نفت به ۱۰۰ دلار رسید.
 ایران در نواحی جنوبی این کشور متمرکز هستند.
 در پی انفجاری که در داخل معدن رخ داد تعدادی زخمی شدند.
 این کشور قابل توجهی ندارد بنابراین از صنعت توریسم پیشرفته ای برخوردار است.
 خوشبختانه انفجار نفتکش ژاپنی در تنگه هرمز به نفت نیاانجامید.
 اکثر کشورهای خاور میانه بسیار هستند.
 عراق یکی از صادرکنندگان در منطقه است.
 در گذشته قطارهای بخار با نیروی کار می کردند.
 ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

radioactivity	پرتوزایی
electricity	برق
fuel	سوخت
nuclear waste	زباله اتمی
oil reserves	ذخایر نفت
petrol	بنزین
pipeline	خط لوله
energy consumption	مصرف انرژی
renewable energy	انرژی قابل تجدید

مثال:

به عناصری که قابلیت پرتوزایی داشته باشند عناصر پرتوزا یا رادیواکتیو گفته می شود.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره انرژی پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

تاریخ بیهقی

تاریخ بیهقی ارزشمندترین کتاب تاریخ به زبان فارسی است. اهمیت این کتاب از نظر نثر فارسی همسان شاهنامه فردوسی در نظم است. تاریخ بیهقی شامل اخبار و اطلاعاتی مربوط به دوران سلطنت مسعود غزنوی است و در واقع تاریخ مسعودی نام داشته که به نام نویسنده آن، خواجه ابوالفضل بیهقی، به تاریخ بیهقی مشهور شده است.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

چنین گوید ابوالفضل بیهقی که چون این محتشم بیاسود، در حدیث وزارت به پیغام سخن با وی رفت، البته تن در نداد. بوسهل زوزنی بود در آن میانه و کار و بار همه او داشت، و صادرات و مواضعات مردم و خریدن و فروختن، همه او می‌کرد و خلوت‌های امیر با وی و عبدوس بیشتر می‌بود. در میان، این دو تن را خیاره کرده بودند و هر دو با یکدیگر بد بودند. پدریان و محمودیان بر آن بسنده کرده بودند که روزی به سلامت بر ایشان بگذرد، و من هرگز بونصر استادم را دل مشغولتر و متحیرتر ندیدم از این روزگار که اکنون دیدم.

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

	حدیث
	وزارت
	پیغام
	کار و بار
	مصادرات
	مواضعات

ب- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

چون این محتشم بیاسود
تن در نداد

خلوت‌های امیر
بسندۀ کرده بودند
دل مشغول‌تر

بیشتر بدانیم...

ضرب المثل

ضرب المثل گفتاری است کوتاه و شایع و معمولاً در قالب بیانی کلیشه ای و بیان کننده حالتی نمادین با معنی عمیق و اندرزگونه.

چند ضرب المثل فارسی

جایی که نمک خوری نمکدان نشکن.

معنی: محبت‌های دیگران را با نامهربانی ضایع نکن.

چاقو دسته خودش را نمی برد.

معنی: هیچ آدم عاقلی به خودش زیان نمی زند.

خدا همه چیز را به یک بنده نمی دهد.

معنی: زیاده طلبی و به اندازه خود قانع نبودن پسندیده نیست.

دنیا را هر طور بگیری می گذرد.

معنی: عاقل کسی است که به خود سخت نگیرد. چه بد و چه خوب همه می گذرد.

سفره اش همیشه پهن است.

معنی: شخص مهمان نواز و سخاوتمندی است.

سرش بوی قورمه سبزی می دهد.

معنی: بیش از حد معمول دانا است؛ دارای افکار خطرناکی است.

طبل زیر گلیم زدن.

معنی: پنهان داشتن موضوعی که همه می دانند.

کار را به کاردان باید سپرد.

معنی: وقت و کار خود را با مراجعه به آدم تازه کار تلف نکن.

مادر زنت دوستت دارد.

معنی: خطاب به مردی است که در حال گسترده بودن سفره غذا به خانه ای وارد شود.

موش مردگی درآوردن.

معنی: خود را رنجورتر و بیمارتر نشان دادن؛ درد خود را بزرگ جلوه دادن.

واژگان

پسنیده = شایسته بنده = عبد کاردان = متخصص
سخاوتمند = دست و دل باز

salt-cellar	نمکدان
to damage; to spoil; to waste	ضایع کردن
wise; sensible	عاقل
to harm	زیان زدن
to be contented	قانع بودن
hospitable	مهمان نواز
a kind of herb and meat stew	قورمه سبزی
a flat weave rug	گلیم
a small drum	طبل
addressed to	خطاب به
to waste time	وقت تلف کردن
afflicted; ill	رنجور
to present	جلوه دادن

تمرین

یک گفتگو بین دو دوست بنویسید و سعی کنید سه یا چهار ضرب المثل در آن گفتگو بیاورید.

ایران را بهتر بشناسیم

زائر

چند نفر زائر جلو یک امامزاده کوچک واقع در یکی از راسته های بازار قدیمی کاشان

زیارت امامزاده ها و عزاداری (مخصوصاً در روز عاشورا) دو عنصر محوری تشیع در ایران است. در روز عاشورا شیعیان شهادت امام حسین (فرزند امام علی و حضرت فاطمه، دختر پیغمبر) را به یاد می آورند. به علاوه در بعضی نواحی تهران و شهرهای دیگر ایران یک نوع تئاتر سنتی مذهبی بنام تعزیه اجرا می شود.

تحقیق کنید:

با استفاده از وب سایت های فارسی در مورد این سه سؤال تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را در یک مقاله کوتاه (حد اکثر ۱۰۰ کلمه) خلاصه کنید:

- ۱- چگونه شهادت امام حسین را شرح دهید.
- ۲- آیا زنان در تعزیه نقش بازی می کنند؟
- ۳- تعزیه از چه دوره ای به بعد در ایران رواج یافت؟

درس یازدهم

شاعر مورد علاقه شما کیست؟

خواندن: شاهنامه فردوسی

دستور: مجهول

تمرین با خبرها: محیط زیست

ازمیان متون کلاسیک نثر فارسی: قابوسنامه

بیشتر بدانیم: وندهای تصریفی

ایران را بهتر بشناسیم: کنیسا

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱- تفاوت شعر با نثر چیست؟

۲- شاعر مورد علاقه شما کیست؟

۳- چند شاعر ایرانی را می شناسید؟

خواندن

شاهنامه فردوسی

درباره فردوسی، شاعر و حماسه سرای بزرگ و شاهکار جاودانه او شاهنامه، که بیش از هزار سال از نگارش آن می گذرد، سخن بسیار گفته شده و کتاب ها و مقالات فراوانی به زبان های گوناگون نوشته شده است. بجز ایرانیان که با فردوسی و اثر گرانبمایه اش پیوندهای زبانی، فرهنگی و ملی دارند، دیگران نیز در مورد این سرچشمه اندیشه و خرد و فرهنگ ایرانی و انسانی، تحقیق کرده اند که برای ایرانیان، هم افتخارآمیز و غرور انگیز است و هم جای قدردانی و سپاس دارد.

از این رو نه تنها پژوهندگان فرهیخته، بلکه خوانندگان پی گیر و دوستداران اثرهای درخشان ادبی جهان در هنگام مطالعه و بررسی شاهنامه با نمودهایی از احساسات گوناگون انسانی همچون آفرین ها و نفرین ها، مهرها و قهرها، سرورها و سوگ ها، پیروزی ها و شکست ها برخورد می کنند.

واژگان

poet	شاعر (شعرا)
epic poet	حماسه سرا
masterpiece	شاهکار
eternal	جاودانه
article	مقاله (مقالات)
valuable	گرانمایه
tie; connection	پیوند
source	سرچشمه
thought	اندیشه
wisdom	خرد
something to be proud of (adj.)	افتخارآمیز
appreciation	قدردانی
thanks	سپاس
representation	نمود
perseverant	پی گیر
praise	آفرین
curse	نفرین
kindness	مهر
anger	قهر
joy	سرور
mourning	سوگ
victory	پیروزی
defeat	شکست

درک مطلب

- ۱- شاهنامه فردوسی چگونه اثری است؟
- ۲- فردوسی در چه زمانی می زیسته است؟
- ۳- آیا تنها ایرانیان به بررسی شاهنامه پرداخته اند؟
- ۴- چه موضوعاتی در شاهنامه فردوسی مطرح شده اند؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- چنانچه در قانون عمل کنید، گرفتار نخواهید شد.

الف- سرچشمه	ج- محل
ب- چهارچوب	د- رویکرد

- ۲- قاچاقچیان فرهنگی خیانت بزرگی به کشور می کنند.

الف- هزاره	ج- محدوده
ب- شاهکار	د- میراث

- ۳- هر انسانی طعم تلخ را بارها در زندگی می چشد تا پخته شود.

الف- قهر	ج- نفرین
ب- شکست	د- سوگ

- ۴- اگر جایی درخواست کار می دهی، بهتر است پس از مدتی کنی.

الف- واکنش	ج- روانی
ب- سرور	د- پی گیری

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

- ۱- درآثارش همواره دلزدگی از زندگی و دلباختگی به مرگ نمایان بود.

در دو اثر آخرش این مسئله بیشتر به چشم می خورد.

(... به ویژه ...)

۲- ایران آثار باستانی بسیاری دارد.
ایران طبیعت بسیار زیبایی هم دارد.
(... جدا از ...)

۳- شکی در این مسئله ندارم.
وی استعداد نویسندگی را از پدرش به ارث برده است.
(... بی گمان ...)

۴- وی برای ادامه تحصیل به خارج از کشور اعزام شد.
فرصت های بسیاری برای پیشرفت در پیش رو داشت.
(... از این رو ...)

۵- آلودگی هوا در کلان شهرها بسیار بالاست.
آلودگی صوتی نیز در این گونه شهرها وجود دارد.
(نه تنها ... بلکه ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا دو نمونه دیگر ذکر کنید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن شاهنامه فردوسی را با واژگان خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی درباره شاعر مورد علاقه تان بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). این شاعر چه نوع شعری می سرود و در چه زمانی و کجا می زیست؟

شاهکار	گرانمایه	خرد	افتخارآمیز	سرچشمه	فراوان	سپاس	مقالات
--------	----------	-----	------------	--------	--------	------	--------

دستور

مجهول

در زبان فارسی معمولاً فعل معلوم بیش از فعل مجهول به کار می رود مگر در موارد زیر:
۱- چنانچه گوینده یا نویسنده نخواهد یا نتواند و یا لازم نباشد که ازکننده کارنام ببرد، از فعل مجهول استفاده می کند:
در جنگ سربازان بسیاری کشته شدند.

اتومیبل من سرقت شده است.

هیچ چیز دیده نمی شود.

تمرین: برای این نوع مجهول چند جمله در زمان های مختلف بنویسید.

مثال:

این خبر تازه منتشر شده است.

۲- مجهول در زبان فارسی ممکن است نه تنها در روساخت بلکه در ژرف ساخت هم متفاوت باشد. به عبارت دیگر، قسمت فعلی فعل تغییری کند. به مثال های زیردقت کنید:

پدرعلی او را تشویق کرد.

علی تشویق شد.

پدرعلی او را کتک زد.

علی کتک خورد.

واردات برنج به اقتصاد کشور صدمه زده است.

اقتصاد کشور صدمه دیده است.

در جملات مجهول، معمولاً کردن به شدن تبدیل می شود و زدن به خوردن یا دیدن. تمرین: چهار فعل معلوم بنویسید که صورت مجهول آنها متفاوت باشد. سپس برای هر یک، یک جمله معلوم و یک جمله مجهول بنویسید.

مثال: سیل محصولات کشاورزی را از بین برد.

محصولات کشاورزی از بین رفتند.

۳- اگر برای گوینده یا نویسنده مفعول مهمتر از فاعل باشد فعل جمله بصورت مجهول می آید.

کتاب چراغ ها را من خاموش می کنم توسط زویا پیرزاد نوشته شده است.

این آمار توسط اداره آمار ایران به چاپ رسیده بود.

اسامی پذیرفته شدگان در کنکور سراسری در روزنامه های کثیرالانتشار منتشر خواهد شد.

تمرین: برای این نوع مجهول چند جمله در زمان های مختلف بنویسید.

مثال:

همه ظرف ها شسته شده اند.

البته آوردن قسمت مهم جمله در ابتدای جمله در فارسی بسیار متداول است و به مجهول محدود نمی شود.

فیلمی را که دیروز دیدم، آنرا برایت تعریف می کنم.
کتابی که دیروز در موردش صحبت کردیم، اسمش چه بود؟
تمرین: برای این نوع جمله چند نمونه بنویسید.

مثال:

لباسی را که هفته پیش خریدم، به تو می دهم.

تمرین با خبرها

محیط زیست

الف. جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

آب و هوا	دمای	جو	فرسایش	سیلاب	جنگل زدایی
رشد	تداوم پذیری	خشکسالی ها	پسمانده ها	آلودگی	
بازیافت	منقرض	زلزله	قحطی		

مناطق مختلف ایران از متنوعی برخوردارند. این تنوع باعث وجود گیاهان و جانوران گوناگون در این کشور شده است.

اتومبیل های قدیمی بسیار دودزا هستند و باعث هوا می شوند.
افزایش زمین موجب آب شدن کوههای یخ در قطب شده است و این خطری برای بقای خرس قطبی و سایر حیوانات قطبی می باشد.
به دلایل متعدد ببر ایرانی که در کوههای شمالی ایران یافت می شد شده است.

..... سومین منبع انتشار گازهای گلخانه ای در جهان است.
کمبود بارندگی در مناطق مرکزی هندوستان باعث پی در پی شده است.

فعالان محیط زیست بر مواد قابل بازیافت مانند کاغذ و شیشه تأکید می کنند.

..... بم این شهر تاریخی را با خاک یکسان کرد و تلفات بسیاری داد.
درحالیکه در آمریکای شمالی و برخی از کشورهای اروپایی جمعیت منفی است در بسیاری از کشورهای آسیایی در حال افزایش است.

ریختن شیمیایی در دریاچه باعث آلودگی آب و از بین رفتن جانورانی که در آن زندگی می کردند شده است.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

environmental protection	حفظ محیط زیست
climate change	تغییر اقلیم
ozone layer	لایه اوزون
population explosion	انفجار جمعیت
endangered	در معرض انقراض
pollutant	ماده آلوده کننده
nature	طبیعت
carbon emissions	نشر کربن
polluted	آلوده
storm	توفان

مثال:

شما برای حفظ محیط زیست چه کارهایی انجام می دهید؟

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره محیط زیست پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

قابوسنامه

قابوسنامه توسط امیر عنصرالمعالی کیکاووس اسکندر بن قابوس بن وشمگیر از امرای آل زیار برای فرزندش گیلان شاه نوشته شده است. این کتاب یکی از روانترین متون نثر فارسی است که نکته های اخلاقی و اجتماعی و حکایات شنیدنی را دربرمی گیرد.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

مثال:

این تو را به دو چیز حاصل شود.
این برای تو به دو طریق عملی می شود.

تن خویش را بعث کن به فرهنگ و هنر آموختن، و این تو را به دو چیز حاصل شود:
یا به کار بستن چیزی که دانی، یا به آموختن [آن چیز] که ندانی.

حکمت: و سقراط گوید: هیچ گنجی بهتر از هنر نیست و هیچ دشمن بُتر از خوی بد نیست و هیچ عزّی بزرگوارتر از دانش نیست، و هیچ پیرایه، بهتر از شرم نیست. پس آموختن را وقتی پیدا مکن، چه در هر وقت و در هر حال که باشی، چنان باش که یک ساعت از تو در نگذرد تا دانشی نیاموزی و اگر در آن وقت، دانایی حاضر نباشد از نادانی بیاموز که دانش از نادان نیز نباید آموخت از آنکه هر هنگام که به چشم دل در نادان نگری و بصارت عقل بر وی گماری آنچه تو را از وی ناپسند آید دانی که نباید کرد چنانکه اسکندر گفت:

حکمت: من منفعت نه همه از دوستان یابم، بلکه از دشمنان نیز یابم از آنچه اگر [در] من فعلی زشت بود، دوستان بر موجب شفقت پوشانند تا من ندانم، و دشمن بر موجب دشمنی بگوید تا مرا معلوم شود؛ این فعل بد را از خویشتن دور کنم، پس آن منفعت از دشمن یافته باشم نه از دوست. تو نیز آن دانش از نادان آموخته باشی نه از دانایان.

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

	به کار بستن
	حاصل شود
	خو
	عزّ
	پیرایه
	شرم
	دانا
	ناپسند
	منفعت
	شفقت

ب- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

بر موجب شفقت
به چشم دل
تن خویش را بعث کن به فرهنگ و هنر آموختن
یک ساعت از تو در نگذرد
به چشم دل در نادان نگری

بیشتر بدانیم...

Inflectional affixes

وندهای تصریفی

Inflectional morphemes are added to the root either as a prefix or as a suffix. The number of the inflectional morphemes is limited. These are the most commonly used ones in Persian:

ها-	-ان	(نشانه های جمع فارسی): کتاب ها	زنان
ات-	-ین	(نشانه های جمع عربی): غزلیات	معلمین انقلابیون
ین-	(نشانهٔ تنثیه):	طرفین	زوجین
ه-	(نشانهٔ تانیث):	سعیده	فریده
تر-	-ترین	(نشانه های صفت تفضیلی و عالی):	کوچکتر بزرگترین
م-	-مین	(نشانه های عدد ترتیبی):	پنجم هفتمین
ب-	(نشانهٔ فعل مضارع التزامی و امری):	بخوانم	بدان
می	(نشانهٔ فعل مضارع و ماضی استمراری):	می پرستم	می خوردم
اند-	-انید	(نشانه های فعل سببی):	ترساند سوزانید
ن	(نشانهٔ فعل نفی):	نمی خواهم	نگفته بود

تمرین: وندهای تصریفی را در عبارات زیر مشخص کنید.

مفیدترین کتابها
باید برویم
سبزیجات تازه
استادان گرامی
هشتمین روز
زیباترین پرندگان
آخرین عبارات

ایران را بهتر بشناسیم

کنیسا

ورودی یک کنیسا واقع در یکی از محله های قدیمی اصفهان

کنیسا ساختمانی است که یهودیان در آن دعا می خوانند و مراسم دینی خود را برگزار می کنند. نام این کنیسا بالای در ورودی به زبانهای فارسی و عبری نوشته شده است. کتابهای مقدس یهودیان به زبان عبری است و بسیاری از یهودیان ایران و سایر کشورهای جهان این زبان را فرا می گیرند.

تحقیق کنید:

با استفاده از وب سایت های فارسی در مورد این دو نکته تحقیق کنید و سپس نتایج تحقیقاتتان را در یک مقاله کوتاه (حد اکثر ۱۰۰ کلمه) خلاصه کنید:

- ۱- قدمت جامعه یهودی ایران
- ۲- جایگاه کورش کبیر در تاریخ یهودیت

Lesson
Twelve

درس دوازدهم

ویژگی بارز پوشاک مردم کشور شما چیست؟

خواندن: پوشاک مردان و زنان در ایران
دستور: زمان و شخص فعل
تمرین با خبرها: توسعه و همیاری
از میان متون کلاسیک نثر فارسی: *کیمیای سعادت*
بیشتر بدانیم: عمر خیام
ایران را بهتر بشناسیم: کوزه گر

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- ویژگی بارز پوشاک مردم کشور شما چیست؟
- ۲- در طول تاریخ، پوشاک مردان بیشتر تغییر کرده است یا پوشاک زنان؟
- ۳- در مورد پوشاک ایرانیان چه می دانید؟

خواندن

پوشاک مردان و زنان در ایران

پوشاک مردان یکی از عناصر ثابت در پوشاک مردان از دوره باستان تا همین اواخر، کلاه بوده است. به عنوان مثال در عصر حاضر، در میان اقوام لر، کلاههای ساده و گردی که شبیه کلاههای مادها می باشد رایج است. امروزه، در لباس رسمی و اداری، کلاه جایی ندارد، مگر در لباس های نظامی یا خدماتی. لازم به ذکر است که ویژگی های به کار رفته در لباس مردان از قبیل شکل یقه و آستین ها، چین دامن ها و بلندی آنها، حاشیه دوزی ها، پهنای شال و نحوه بستن آن، در هر دوره ای با دوره دیگر متفاوت بوده است.

پوشاک زنان از وضع پوشاک زنان به ویژه در سده های پس از اسلام به علت محدودیت هایی که در مورد زنان اعمال می شده اطلاع چندانی در دسترس نیست. کلاه که به تدریج جای خود را به انواع عمامه ها و سربندها داد، و نیز نوعی روسری که رفته رفته به پوشش های کامل تری نظیر چادر تبدیل شد، بی تردید از اجزای جدایی ناپذیر پوشاک بانوان ایرانی بوده اند. البته به علت کمبود منابع به درستی نمی توان درباره برهنگی یا پوشیدگی زنان، و دیدگاه های متفاوت درباره پسنندیده یا ناپسنندیده بودن لباس های عریان در جوامع پیش از اسلام و حتی پس از آن قضاوت کرد. آنچه واضح است، تعدد نقوش باقیمانده از زنان برهنه و نیمه برهنه کمتر از زنان پوشیده نیست.

واژگان

element	عنصر (عناصر)
fixed	ثابت
Mede	ماد
hat	کلاه
round	گرد
pleat	چین
border	حاشیه
scarf	شال
collar	یقه
sleeve	آستین
manner	نحوه
to be used	به کار رفتن
to be applied	اعمال شدن
rather	نسبتاً
turban	عمامه
head band	سربند
head scarf	روسری

part	جزء (اجزا)
inseparable	جدایی ناپذیر
precisely	به درستی
bare; naked	برهنه
nudity	برهنگی
point of view	دیدگاه
revealing clothes	لباس های عریان
to judge	قضاوت کردن
obvious; clear	واضح
multiplicity	تعدد

درک مطلب

- ۱- یکی از عناصر ثابت در پوشاک مردان ایرانی چه بوده است؟
- ۲- سرپوش زنان از دوران قدیم تا دوران جدید دستخوش چه تحولاتی شده است؟
- ۳- پوشاک زنان با مردان چه تفاوت هایی دارد؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- او از اینکه کار ندارد رنج می برد.

- الف- واضحی ج- سربندی
ب- ثابتی د- اصیلی

۲- سه سال در این شرکت کار می کرد.

- الف- رسمی ج- متمادی
ب- مشترک د- جالب

۳- برای ازدواج نیاز به داری که می توانند ۲ مرد باشند و یا ۱ مرد و ۲ زن و یا ۴ زن.

الف- قبا
ج- شاهد
ب- زیور
د- روحانی

۴- برای هر یک از افراد خانواده باید فرم های پر کنی و سپس با مدارک دیگر به این آدرس پست کنی.

الف- تدریجی
ج- چندگانه
ب- جداگانه
د- متنوع

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- می خواهم خورش بادنجان و شیرین پلو درست کنم.
جوجه کباب هم از رستوران سفارش می دهم.
(... غیر از ...)

۲- تو خیلی کم غذا می خوری.
از سوء تغذیه بیمار می شوی.
(در صورتی که ...)

۳- او با هیچ وسیله نقلیه ای سفر نمی کند.
او فقط با قطار سفر می کند.
(... مگر ...)

۴- او بسیار خسته بود.
پس از پنج دقیقه خوابش برد.
(... چنان ...)

۵- او برای کودکان کتاب می نویسد.
او در دانشگاه تهران رشته روانشناسی کودک می خواند.
(... در کنار ...)

- ب- برای هر یک از ساختارهای بالا دو نمونه دیگر ذکر کنید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن پوشاک مردان و زنان در ایران را با کلمات خودتان دوباره نویسی نمایید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی بنویسید دربارهٔ مد لباس (حد اکثر ۸۰ کلمه).
چه کسانی تعیین می کنند که مد چیست؟ آیا شما از مد پیروی می کنید؟

ثابت به کار رفتن نحوه اعمال شدن نسبتاً دیدگاه جدایی ناپذیر قضاوت کردن

دستور

زمان و شخص فعل

فعل از انجام کاری و یا داشتن حالتی خبر می دهد. فعلی که به مفعول نیاز دارد فعل متعدی است و فعلی که به مفعول نیاز ندارد فعل لازم است.
اگر مفعول، مفعول مستقیم و نا مشخص باشد، نشانهٔ مفعول مستقیم یعنی را پس از آن نمی آید. اگر مفعول، مفعول غیرمستقیم باشد، یک حرف اضافه (برای - به - از - ...) قبل از آن می آید.

طلاق در ایران امری پسندیده نیست.
آرامگاه چندین شاعر در شیراز قرار دارد.
هدایت چندین مجموعهٔ داستان کوتاه منتشر کرده است.
از من آدرس را پرسید.
کتابم را به تو نمی دهم.
شعری زیبا برایمان بخوان.

تمرین: برای مفعول مستقیم و غیرمستقیم چند جمله بنویسید و زیر آنها خط بکشید.

مثال:

باستان شناسان در حفاری های سواحل دریای مازندران آثاری از دوره های باستان را کشف کرده اند.

هرفعل سه مفهوم دارد: کار (رفتم - خواندم) یا حالت (است)، زمان (گذشته - حال - آینده) و شخص (اول شخص مفرد - اول شخص جمع - دوم شخص مفرد - دوم شخص جمع - سوم شخص مفرد - سوم شخص جمع).

در زبان فارسی اگر فاعل جاندارباشد، برای فاعل مفرد، فعل مفرد می آوریم و برای فاعل جمع، فعل جمع. ولی اگر فاعل جاندارنباشد، معمولاً فعل مفرد می آید:

رفتم.

داستانی خواهم خواند.

هوا سرد است.

کتاب ها روی میز است.

من ماشین ندارم.

او سرما خورده است.

ما این فیلم را دیده ایم.

تمرین: برای فاعل بی جان چند جمله بنویسید و سپس صورت جمع آنها را بنویسید و تغییرات لازم را در جمله اعمال کنید.

مثال:

برگهای درختان زرد شده است.

چشمان من خوب نمی بیند. باید عینک بزنم.

بجز شخص، هر فعل در زمانی خاص بیان شده است. معمولاً در جمله نشانه ای وجود دارد که زمان فعل را مشخص می کند.

تمرین: با توجه به نشانه هایی که مشخص شده است، جاهای خالی در جملات زیر را با زمان مناسب فعل پر کنید.

سال گذشته به همراه پدر و مادرم به شیراز (سفر کردن).

وقتی زنگ زدی (مشق نوشتن).

من دیگر هیچ وقت به او (تلفن کردن)^۱.

^۱ - در زبان فارسی، اگر یک قید یا صفت یا ضمیر منفی در جمله باشد، فعل هم بصورت منفی می آید. مثال: هیچ کس مرا دوست ندارد.

وقتی بچه بودم هر جمعه به خانهٔ مادربزرگم (رفتن).
 می خواهم زبان عبری (خواندن) ولی درحال حاضر (کار کردن) و
 وقت کافی (داشتن).
 این فیلم را سه بار (دیدن).
 آیا تا بحال به اصفهان (رفتن)؟
 ترم دیگر چه واحدهایی (گرفتن)؟
 هنوز مرا به خانواده اش (معرفی کردن).
 قبل از اینکه به کلاس بیایم تکلیفم را (تمام کردن).
 تابستان سال آینده کجا (رفتن)؟
 بعد از اینکه تخم مرغها را شکستم آنها را (هم زدن).
 سه سال است که زبان عربی (خواندن) ولی هنوز نمی توانم عربی
 (صحبت کردن).
 هرروزصبح ساعت چند از خواب (بیدار شدن)؟
 آیا در افغانستان زبان فارسی (صحبت کردن)؟
 زمین خیس است. شاید دیشب (باران باریدن).

تمرین با خبرها

توسعه و همیاری

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

اهدانندگان	آبیاری	تخریب	زیربنا	توسعه	داوطلبانه	امداد
	هلال احمر	بازسازی	خط فقر	همه گیر	خیریه	
	صلیب سرخ	جهان سوم	امکانات	اعانه	انسان دوستانه	

درپی زلزله ای که در ژاپن رخ داد نیروهای از کشورهای مختلف برای
 همیاری به این منطقه آمدند.
 فرانسه آمادگی خود را برای ارسال کمک های به ژاپن اعلام کرد.
 خون در استان خوزستان مورد تجلیل قرارگرفتند.
 آنفولانزای مرگی در چند سال گذشته یکی از بیماری های بود که کل
 دنیا را مورد تهدید قرار داد.

به دلیل تورم و بیکاری نیمی از مردم مصر زیر زندگی می کنند.
 پس از جنگ مناطق جنگ زده نیاز مبرم به داشتند.
 منظور از پخش آب روی زمین به منظور استفاده گیاهان است.
 محک یک سازمان است که به نفع کودکان مبتلا به سرطان فعالیت
 می کند.
 بناهای تاریخی به منظور ساختن آسمان خراش های بدقواره یکی از
 اثرات سوء مدرنیته است.
 بسیاری از روستانشینان به شهرهای بزرگ کوچ می کنند چراکه در این شهرها
 زندگی بیشتری وجود دارد.
 ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

developed	توسعه یافته
developing	درحال توسعه
westernization	غربی شدن
first aid	کمکهای اولیه
life expectancy	احتمال طول عمر
modernization	مدرن سازی
World Food Programme	برنامه جهانی غذا
mortality rate	میزان مرگ و میر
World Health Organization	سازمان جهانی بهداشت
Médecins sans Frontières	پزشکان بدون مرز

مثال:

کشورهای غربی اکثراً کشورهای توسعه یافته هستند درحالیکه بیشتر کشورهای جهان
 کشورهای درحال توسعه هستند.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی
 صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره
 توسعه و همیاری پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

کیمیای سعادت

ابو حامد محمد غزالی طوسی کیمیای سعادت را نوشته است که خلاصه ای از کتاب بزرگ وی به نام *احیاء العلوم* است. *احیاء العلوم* به عربی و در باب اعتقادات و اعمال نوشته شده است. این کتاب توسط مریدالدین محمد خوارزمی به فارسی ترجمه شده است.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

مثال:

سفر برای طلب علم بر سه وجه بود.
سفر برای کسب علم به سه صورت است.

بدان که سفر پنج قسم است:

سفر اول: در طلب علم است، و این سفر فریضه بود، چون تعلّم علم فریضه بود و سنت بود چون تعلّم سنت بود.

و سفر برای طلب علم بر سه وجه بود:

یکی آنکه علم شرع بیاموزد. و در خبر است که: «هرکه از در خانه خویش بیرون آید در طلب علم، وی در راه خدای است تا باز آید.» و در خبر است که: «فریشتگان پره‌های خویش گسترده دارند برای طالب علم.» و کس بوده است از سلف که برای یک حدیث، سفر دراز کرده است. و شعبی گوید که: «اگر کسی از شام به یمن سفر کند تا کلمه‌ای بشنود که وی را در راه دین از آن فایده‌ای باشد، سفر وی ضایع نباشد» لیکن باید که سفر برای علمی کند که زاد آخرت را شاید، و هر علمی که وی را از دنیا به آخرت نخواند، و از حرص به قناعت نخواند، و از ریا به اخلاص نخواند، و از پرستیدن خلق به پرستیدن حق نخواند، آن علم، سبب نقصان وی بود.

وجه دوم: آنکه سفر کند تا خویشتن و اخلاق خویشتن را بشناسد، تا به علاج صفاتی که در وی مذموم است، مشغول شود. و این نیز مهم است که مردم^۲ تا در خانه خویش بود و کار به مراد وی می‌رود، به خویشتن گمان نیکو برد و پندارد که نیکو اخلاق است،

^۲ - مردم: انسان، آدمی (مفرد).

و در سفر پرده از اخلاق باطن برخیزد و احوالی پیش آید که ضعف و بدخویی و عاجزی خویش بشناسد، و چون علت باز دارند، به علاج مشغول تواند شد. و هر که سفر نکرده باشد، در کارها مردانه نباشد. بشر حافی (ره) گفتی: «ای قرّایان، سفر کنید تا پاک شوید، که هر آب که برجای بماند بگردد.»

وجه سوم: آنکه سفر کند تا عجائب صنع خدای -تعالی- در بر و بحر و کوه و بیابان و اقالیم مختلف ببیند، و انواع آفریده‌های مختلف -از حیوان و نبات و غیر آن- در نواحی عالم بشناسد، و ببیند که همه، آفریدگار خویش را تسبیح می‌کنند و به یگانگی گواهی می‌دهند. و آنکس را که این چشم گشاده شد که سخن جمادات -که بی‌حرف و صوت است- بتواند شنید و خطی الهی که بر چهره همه موجودات نبشته است -که نه حرف است و نه رقوم- برتواند خواند و اسرار مملکت، از آن بتواند شناخت، خود وی را بدان حاجت نباشد که گرد زمین طواف کند، بلکه در ملکوت آسمان نگرد که هر شبانه‌روزی، گرد وی طواف می‌کنند و عجایب اسرار خود با وی می‌گویند ...

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

فریضه	
ضایع	
حرص	
قناعت	
ریا	
نقصان	
علاج	
مذموم	
قرّایان	
عجائب	
صنع	
بر و بحر	

ب- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.
 در خبر است که
 که زاد آخرت را شاید
 صفاتی که در وی مذموم است
 کار به مراد وی می‌رود
 به خویشتن گمان نیکو برد
 چون علت باز دارند

بیشتر بدانیم...

عمر خیام

عمر خیام فیلسوف، منجم، طبیب و شاعر نامی ایران است. خیام شاعر معاصر ملکشاه سلجوقی بوده و رباعیات او در سراسر دنیا معروف است. مقبره خیام در شهر نیشابور در استان خراسان واقع شده است.

رباعی: شعری مرکب از چهار مصراع که مصراع اول، دوم و چهارم (و گاه هم سوم) آن هم قافیه می‌باشند.

از رباعیات عمر خیام

آن قصر که جمشید در او جام گرفت
 آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت
 بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر
 دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

هر سبزه که بر کنار جویی رسته است
 گویی ز لب فرشته خویی رسته است
 پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی
 کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است

این قافله عمر عجب می‌گذرد
 دریا بدمی که با طرب می‌گذرد
 ساقی غم فردای حریفان چه خوری
 پیش آر پیاله را که شب می‌گذرد

واژگان

طیب = پزشک نامی = مشهور جام گرفتن = شراب خوردن
 آرام گرفتن = استراحت کردن گور = گورخر گور = قبر
 سبزه = علف فرشته خو = پری وش پیاله = جام
 غم خوردن = غصه خوردن آر = بیاور

philosopher	فیلسوف (فلاسفه)
astrologer	منجم
contemporary	معاصر
quatrain	رباعی (رباعیات)
consisting of; made up of	مركب از
fox	روبه = روباه
to grow; to sprout	رستن (رو)
contempt; abjectness	خواری
tulip-cheeked	لاله رو
caravan (e.g. of the desert)	قافله
moment	دم
ecstatic joy	طرب
wine-server	ساقی
adversary; rival; match	حریف

تحقیق کنید

- با استفاده از دائرة المعارف یا دانشنامه در مورد زندگی و آثار عمر خیام تحقیق کنید. خیام در کجا و در چه قرنی متولد شد؟ به غیر از رباعیات مهمترین آثار وی چیست؟
- جمشید و بهرام گور چه کسانی بوده اند؟ آیا این اشخاص تاریخی هستند یا افسانه ای؟

ایران را بهتر بشناسیم

کوزه گر

یک استاد کوزه گر در کارگاه

کوزه گری یا به طورعام تر سفال گری در ایران سابقه ای بس طولانی دارد. در بیشتر موزه های جهان می توان ظروف سفالی متعلق به ایران قدیم را یافت. کوزه در اشعار فارسی نیز به کار رفته است. عمر خیام می گوید:

در کارگه کوزه گری بودم دوش
دیدم دو هزار کوزه گویا و خموش
ناگاه یکی کوزه برآورد خروش
کو کوزه گر و کوزه خر و کوزه فروش

اساتید فن، اغلب یک یا دو هنرجو را به شاگردی می پذیرند و آنها را سالها آموزش می دهند. این گونه آموزش، روش سنتی آموزش در شرق و از جمله ایران است.

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره برای مدت ده دقیقه درباره سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- اشیاء متعلق به ایرانزمین که در موزه های سراسر دنیا یافت می شوند بیشتر مربوط به چه دوره های تاریخی در ایران هستند؟
- ۲- روش های سنتی آموزش را با روش های نوین آموزش مقایسه کنید. به نظر شما کدام روش بهترین روش است؟ چرا؟

Lesson
Thirteen

درس سیزدهم

سال نو در ایران چه روزی است؟

خواندن: سفرهٔ نوروزی
دستور: وجه التزامی
تمرین با خبرها: فرهنگ
از میان متون کلاسیک نثر فارسی: مرزباننامه
بیشتر بدانیم: حافظ
ایران را بهتر بشناسیم: آرامگاه حافظ

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- جشن سال نو در کشور شما چه روزی است؟
- ۲- سال نو در ایران چه روزی است؟
- ۳- آیین های سال نو در ایران چیست؟

خواندن

سفرهٔ نوروزی

گسترده سفرهٔ نوروزی در هنگام تحویل سال و گزیدن هفت چیز گوناگون و چیدن آنها روی سفره، از رسم های ویژه و عمومی در نوروز بوده است. امروزه، هفت چیزی که روی سفرهٔ نوروزی می چینند بنا به مقتضیات اجتماعی، فرهنگی و اقلیمی در نواحی مختلف ایران فرق می کند. نخستین حرف نام هر یک از این هفت چیز « سین » است، مانند سیب، سنجد، سمنو، سرکه، سماق، سنبل و سیر. در برخی از روستاهای فارس و خراسان « سفرهٔ هفت میم » و « سفرهٔ هفت شین »، از هفت گیاه و میوه می گسترند.

ظاهراً رسم گستردن سفره در نوروز و چیدن هفت سین بر روی آن بازمانده رسمی کهن است. روی سفره نوروزی افزون بر هفت خوراکی، آیینه، لاله، شمع، کتاب آسمانی، تنگی پر از آب با ماهی های قرمز، چند تخم مرغ پخته رنگ شده، نان سنگک یا تافتون، اسفند، چند سکه و مقداری شیرینی هم می گذارند. هر یک از این چیزها و خوراکی ها در فرهنگ ایرانی معنا و مفهوم نمادی دارد.

واژگان

to select	گزیدن
circumstances	مقتضیات
district; area	ناحیه (نواحی)
first	نخستین
fruit of the oleaster tree	سنجد
a paste made from wheat	سمنو
vinegar	سرکه
sumac	سماق
hyacinth	سنبل
garlic	سیر
apparently	ظاهراً
remnant	بازمانده
in addition to	افزون بر
mirror	آیینه
tulip	لاله
candle	شمع
goldfish bowl	تنگ
goldfish	ماهی قرمز
egg	تخم مرغ

two types of Iranian bread	نان سنگگ و نان تافتون
wild rue	اسفند (سپند)
sweets	شیرینی

درک مطلب

- ۱- یکی از رسم های خاص در نوروز چیست؟
- ۲- سفره هفت سین شامل چه چیزهایی می شود؟
- ۳- ارتباط بین آنچه روی سفره هفت سین چیده می شود و آمدن سال نو چیست؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- به تازگی نسخه روایات شاهنامه ویژه کودکان چاپ شده است.

الف- آراسته	ج- فرود آمده
ب- بازمانده	د- کوتاه شده

- ۲- در طول سال مردم بر پایه آب و هوایی ورزش های مختلفی انجام می دهند.

الف- مقتضیات	ج- مخلفات
ب- توضیحات	د- سبزیجات

- ۳- روز تولد قبل از اینکه را فوت کنی باید آرزو کنی.

الف- جام ها	ج- شمع ها
ب- برگ ها	د- شمشادها

- ۴- از صفات پرویز خاکی بودن اوست.

الف- گسترده	ج- کهنه
ب- برجسته	د- تمثیلی

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- خواستگار و خانواده او برای دختر مورد نظرشان دسته گل می برند.
این از رسم های ویژه خواستگاری است.
(بردن ...)

۲- ایرانیان در سیزده روز اول سال نو به دیدن بزرگترها می روند.
آنها یک روز یا بیشتر را تعیین می کنند و در خانه می مانند و پذیرای مهمان می شوند.
(... همچنین ...)

۳- نوروز و چهارشنبه سوری از جشن های ملی ایران هستند.
عید غدیر و قربان و فطر نیز از جشن های دینی ایران هستند.
(افزون بر ...)

۴- بازی های گروهی اهمیت بسیار زیادی دارند.
بازی های گروهی باعث رشد فکری و اجتماعی کودکان می شوند.
(... در رشد ...)

۵- باید با احتیاط بیشتری رانندگی کنی!
ممکن است تصادف کنی!
(اگر ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا دو نمونه دیگر ذکر کنید.
ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

۱- متن خوان نوروزی را با واژگان خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی بنویسید و آداب سال نو در کشور خودتان را با آداب نوروز در ایران مقایسه کنید (حد اکثر ۷۰ کلمه). آیا سال نو در ایران جشنی مذهبی است؟ در کشور شما چطور؟

مقتضیات	نخستین	ظاهراً	افزون بر	گزیدن	ویژه	رسم	عمومی
---------	--------	--------	----------	-------	------	-----	-------

دستور

وجه التزامی

وجه التزامی فعل در موارد زیر به کار می رود:

۱- وجه التزامی فعل برای کار یا حالتی استفاده می شود که درمورد وقوع آن شک داریم:

ممکن است امروز به سینما برویم.
شاید در آینده دور دنیا سفرکنم.
اگر به ایران بروم دیگر برنخواهم گشت.
تمرین: با عبارات زیر جمله بسازید.

امکان دارد
احتمال دارد
شک داشتن

۲- هنگامیکه دو فعل پشت سرهم می آیند، معمولاً فعل دوم وجه التزامی دارد:

اجازه می دهید اینجا بنشینیم؟
استاد نمی گذارد از فرهنگ لغات استفاده کنیم.
تمرین: با عبارات زیر جمله بسازید.

مجبور بودن
فکر کردن
ترسیدن

۳- پس از افعالی که بیانگر آرزو یا قصد یا امید یا میل یا خواسته ای هستند نیز فعل دوم وجه التزامی دارد:

می خواهم بمانم.
می توانیم یک فیلم تماشا کنیم.
دوست دارم موقع خواب کتاب بخوانم.
امیدوارم شما را دوباره ببینم.

تمرین: با عبارات زیر جمله بسازید.

ترجیح دادن

امیدوار بودن

مایل بودن

قصد داشتن

آرزو داشتن

۳- وجه التزامی فعل پس از برخی اصطلاحات مانند باید، تا و قبل از اینکه نیز به کار می رود:

باید اینجا را ترک کنید.

قبل از اینکه بیایی تلفن کن.

زود آمدم تا شما را ببینم.

تمرین: با اصطلاحات زیر جمله بسازید.

نباید

لازم است

قرار است

۴- وجه التزامی فعل برای پیشنهاد کردن هم استفاده می شود:

زودتر برویم!

برقصیم!

۵- در عبارات وصفی، چنانچه اسم توصیف شده معرفه نباشد، از وجه التزامی فعل استفاده می کنیم:

بدنبال استادی می گردم که زبان دری بلد باشد.

باهوش تر از آن است که دم به تله دهد.

هیچ کسی نیست که مثل او شعر بگوید.

تمرین: برای این نوع عبارات وصفی چند جمله بسازید.

مثال:

هر کجا بروی آسمان همین رنگ است.

۶- در صورتیکه وقوع فعل التزامی در زمان گذشته باشد، از ماضی التزامی استفاده می‌کنیم. مثلاً:

امیدوارم که برای امتحان به اندازه کافی درس خوانده باشید.
شاید این فیلم را قبلاً دیده باشید.
اگر آمده باشد شما را به او معرفی می‌کنم.
تمرین: برای ماضی التزامی چند جمله بسازید.

مثال:

ممکن است تاحالا رفته باشند.

تمرین با خبرها

فرهنگ

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

فرهنگ و ارشاد	جشنواره	نویسنده	موزه	فیلمساز	بینندگان
تهیه کننده	هنرهای معاصر	ساز	نوازندگان	آثار	شب شعر
نمایشنامه نویس	مستند	هنر اسلامی			

قبل از چاپ کتاب باید مجوز چاپ را از وزارت بگیری.
در جمالزاده تأثیر نویسندگان غربی مشهود است.
می‌خواهم نقاشی‌هایم را در نمایشگاه به نمایش بگذارم.
در ایران باستان می‌توانید بقایای مومیایی مرد نمکی را ببینید.
کارگردان و این فیلم بهرام بیضایی است.
در اصفهان می‌توانید آثار دوره صفویه را ببینید.
حسین علیزاده از بزرگترین تار و سه تار در ایران است.
در ماه سپتامبر در منتریال بین المللی فیلم برگزار خواهد شد.
در دوستان جمع می‌شوند و هریک شعری را که آماده کرده اند برای
دیگران می‌خوانند.
فیلمهای مانند آیینی ای بازتاب زندگی روزمره را نمایش می‌دهند.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

presenter	مجری
announcer	گوینده
stage	صحنه
culture	فرهنگ
cultural heritage	میراث فرهنگی
photography	عکاسی
camera man	فیلمبردار
book review	نقد کتاب
critic	منتقد
singer	خواننده

مثال:

مجری یک برنامه تلویزیونی معمولاً باید خوش سیما و خوش صدا و خوش لباس باشد.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره فرهنگ پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

مرزباننامه

مرزبان نامه از متون مشهور فارسی است که به شیوه کلیله و دمنه نوشته شده است. سعدالدین وراوینی این کتاب را ازگوش طبری باستان به پارسی دری ترجمه کرده است.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

مثال:

پشت بر آفتاب کرد و بخفت.

پشت به آفتاب کرد و خوابید.

روزی مشاهده میکرد که مار از سوراخی در باغ آمد و زیر گلبنی که هر وقت آنجا آسایش دادی، پشت بر آفتاب کرد و بخفت؛ از آن بیخبر که شش جهت کعبتین تقدیر از جهت موش، موافق خواهد آمد و چهار گوشه تخت نرد عناصر، بر روی بقای او خواهد افشاند تا زیادکاران غالب دست بدانند که با فرودستان مظلوم، به خانه گیر بازی کردن، نامبارک است و همان ساعت اتفاقاً باغبان را نیز به استراحت جای خود خفته یافت و بخت خود را بیدار.

موش بر سینه باغبان جست، از خواب درآمد. موش پنهان شد؛ دیگرباره، در خواب رفت. موش همان عمل کرد، و او از خواب بیدار میشد تا چند کُرت، این شکل مکرر گشت آتش غضب در دل باغبان افتاد. چون دود از جای برخاست، گریزی گران و سرگرای زیر پهلو نهاد و وقت حرکت موش نگاه میداشت. موش به قاعده گذشته، بر شکم باغبان وثبه ای بکرد. باغبان، از جای بجست و ازغیظ حالت زمام سکون از دست رفته، در دنبال میدوید و او به هروله و آهستگی میرفت تا به نزدیک مار رسید. همانجا به سوراخ فرو رفت.

باغبان بر مار خفته ظفر یافت؛ سرش بکوفت.

این فسانه از بهر آن گفتم تا بدانی که چون استبداد ضعفا از پیشبرد کارها قاصر آید، استمداد از قوت عقل و رزانت رای و معاونت بخت و مساعدت توفیق کنند تا غرض به حصول پیوندد وَ فِي الْمَثَلِ: التَّجَلُّدُ وَ لَا التَّبَلُّدُ.

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

	غالب دست
	فرودستان
	غیظ
	ظفر
	استبداد
	ضعفا

	پیشبرد
	قاصر
	استمداد
	رزانت رای
	معونت بخت
	مساعت توفیق

ب - اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

شش جهت کعبتین تقدیر
 باغبان را نیز به استراحت جای خود خفته یافت و بخت خود را بیدار
 تا چند کَرّت
 این شکل مکرر گشت
 آتش غضب در دل باغبان افتاد
 چون دود از جای برخاست
 از غیظ حالت زمام سکون از دست رفته

بیشتر بدانیم...

حافظ

حافظ شاعر غزل سرای قرن هشتم هجری است که دیوان او نزدیک به ۵۰۰ غزل دارد. حافظ در شیراز می زیست و در همان شهر نیز درگذشت.

غزل: شعری مرکب از معمولاً ۷ تا ۱۲ بیت هم وزن و هم قافیه که دو مصراع بیت اول آن هم قافیه باشند. مضامین غزل غالباً عاشقانه است.

یکی از غزلیات حافظ

یاد باد آن روزگاران یاد باد
 بانگ نوش شادخواران یاد باد
 از من ایشان را هزاران یاد باد

روز وصل دوستداران یاد باد
 کامم از تلخی غم چون زهر گشت
 گرچه یاران فارغ اند از یاد من

این زمان در کس وفاداری نماند
مبتلا گشتم درین بند و بلا
گرچه صد رود است در چشمم مدام
راز حافظ بعد ازین ناگفته ماند

زان وفاداران و یاران یاد باد
کوشش آن حق گزاران یاد باد
زنده رود و باغ کاران یاد باد
ای دریغا رازداران یاد باد

واژگان

دوستدار = یار روزگار = زمان گشتن = شدن
بانگ = صدای بلند یار = دوست فارغ = خالی
کوشش = سعی رود = رودخانه مدام = دائماً

union; reunion	وصل
Long live the memory of ...	یاد باد
palate	کام
poison	زهر
a carefree drinker	شادخوار
fidelity	وفاداری
afflicted	مبتلا
affliction; calamity	بلا (بلايا)
an appreciative and duly grateful person	حق گزار
the river in Esfahan	زنده رود = زاینده رود
a garden in Esfahan	باغ کاران
secret	راز
Alas!	دریغا

درک مطلب

- ۱- در این غزل، حافظ بیشتر از گذشته سخن می گوید یا از آینده؟ چرا؟
- ۲- علت اشاره شاعر به باغ و رودخانه ای در اصفهان چیست؟
- ۳- منظور حافظ از «صد رود است در چشمم» چیست؟

ایران را بهتر بشناسیم

آرامگاه حافظ

آرامگاه حافظ یا حافظیه در شیراز

هرروزه جهانگردان زیادی، چه ایرانی، چه غیر ایرانی، از حافظیه بازدید می کنند. ایرانیان اغلب سر خاک این شاعر بزرگ از اشعار وی می خوانند. دیوان حافظ (یعنی مجموعه اشعارش) یکی از پرفروش ترین کتابهای فارسی است و نسخه ای از آن در اکثر خانه ها در ایران پیدا می شود.

بحث کنید:

در گروه های دو یا سه نفره برای مدت ده دقیقه در مورد سؤال های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی هایتان بازگو کنید:

- ۱- چرا جهانگردان ایرانی و غیرایرانی از حافظیه بازدید می کنند؟ آیا انگیزه های این دو گروه از بازدید آرامگاه حافظ یکسان می باشد یا نه؟
- ۲- آیا در کشور شما آرامگاه شاعری یا شخص مهم دیگری هست که جهانگردان بومی و خارجی از آن بازدید می کنند؟

Lesson
Fourteen

درس چهاردهم

آیا میتوان از وقوع بلایای طبیعی پیشگیری کرد؟

خواندن: قحطی در ایران
دستور: وجه شرطی
تمرین با خبرها: ورزش
از میان متون کلاسیک نثر فارسی: مقامات حمیدی
بیشتر بدانیم: سعدی
ایران را بهتر بشناسیم: کوچه

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- چند بلای طبیعی را نام ببرید.
- ۲- آیا می توان از وقوع بلایای طبیعی پیشگیری کرد؟
- ۳- کشور شما شاهد کدام بلایای طبیعی بوده است؟

خواندن

قحطی در ایران

مهم ترین علل قحطی در ایران کمبود بارندگی و خشک سالی های پیاپی بوده است که از دوران باستان باعث قحطی می شد. قحطی و کم آبی چه در ایران باستان و چه در دوران اسلامی شایع بوده است. در مورد قحطی های ایران باستان، در تاریخ طبری آمده است که در زمان فیروز، سرزمین ایران هفت سال پیاپی به خشک سالی و قحطی دچار شد. رودخانه ها و قنات ها و باغ ها و درختان خشک شدند. حتی پرندگان و درندگان هم از بین رفتند. و اما چهارپایان آنقدر ضعیف شدند که دیگر قدرت باربری نداشتند. در چنین زمانی، فیروز به حکمرانان ولایات و شهرها دستور داد که هیچ کس را به دادن مالیات وادار نکنند.

دربارهٔ قحطی های ایران در دوران بعد از اسلام، آگاهی چندانی در دسترس نیست و اطلاعات موجود بیشتر مربوط به قرن های سیزدهم و چهاردهم هجری قمری است. مرگ بارترین قحطی این دوران قحطی سال ۱۲۸۸می باشد چرا که حدوداً ۲۰ درصد جمعیت کشور در این قحطی جان خود را از دست دادند.

واژگان

cause; reason	علت (علل)
famine	قحطی
shortage	کمبود
rainfall	بارندگی
drought	خشکسالی
consecutive	پی‌پی
widespread	شایع
to be afflicted with something	دچار چیزی شدن
qanat (underground water channel)	قنات
wild beasts	درندگان
to die	از بین رفتن
as for ...	و اما
weak	ضعیف
load	بار
ruler	حکمران
province	ولایت (ولایات)
to command	دستور دادن
taxes	مالیات
to force	وادر کردن
information; awareness	آگاهی
available; at hand	در دسترس

information	اطلاعات
deadly	مرگبار
approximately	حدوداً
to die	جان خود را از دست دادن

درک مطلب

- ۱- مهم ترین علل قحطی در ایران چیست؟
- ۲- قحطی زمان فیروز چه پیامدهایی به دنبال داشت؟
- ۳- چرا قحطی سال ۱۲۸۸ مرگ بارترین قحطی ایران نامیده شده است؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- رسانه ها هدف رسانی به جامعه را دارند.

- الف- بارندگی
ب- آگاهی
ج- قنات
د- مالیات

۲- در زمان های قدیم دختران را که در سنین بسیار پایین ازدواج کنند.

- الف- دستور می دادند
ب- موجب می شدند
ج- نابود می شدند
د- وادار می کردند

۳- از سخنان مسخره او همه استاد هم خنده اش گرفت.

- الف- کمبود
ب- چه
ج- به اندازه ای
د- حتی

۴- نامه های او نشانگر جدیت او در یافتن کاراست.

- الف- عمده
ب- پیایی
ج- بی ثمر
د- مرگ بار

۵- درکشورما محققان به منابع کافی ندارند.

ج- دسترسی

الف- آگاهی

د- باربری

ب- خشم

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- اشعار مولانا در ایران با استقبال چشمگیری روبروست.

اشعار مولانا در غرب با استقبال چشمگیری روبروست.

(... چه ... چه ...)

۲- بهشت زیر پای مادران است.

این مطلب در این کتاب هست.

(... آمده است که ...)

۳- هیچ کس به او اعتماد ندارد.

مادرش هم به او اعتماد ندارد.

(... حتی ...)

۴- تابستان به ایران می روم.

تابستان همین جا می مانم.

(... یا ... یا ...)

۵- ایرانیان به ایران عشق می ورزند.

ایران وطن آنهاست.

(... چرا که ...)

۶- بسیاری از متخصصین از کشور مهاجرت کرده اند.

بسیاری از متخصصین و محققان بخاطر مشکلات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی

از کشور مهاجرت کرده اند.

(دلایل عمده ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا دو نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن قحطی در ایران را با کلمات خودتان بازنویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
 ۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی دربارهٔ یکی از مرگبارترین بلایای طبیعی جهان بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). علل و پیامدهای آنرا توضیح دهید.

کمبود	شایع	ازبین رفتن	وادر کردن	اطلاعات	درطول تاریخ	پیامد
-------	------	------------	-----------	---------	-------------	-------

دستور

وجه شرطی

هرگاه وقوع یک فعل مشروط به وقوع فعلی دیگر باشد، آن فعل در وجه شرطی است. شرط می تواند ممکن باشد یا غیر ممکن و گذشته باشد یا حال و یا آینده.

۱- شرط ممکن در زمان حال:

الف - شرط ممکن در زمان حال همراه با شک (در این جملات، فعل شرطی معمولاً مضارع التزامی است وگاهی ماضی است).

اگر بروی / رفتی من هم می آیم.

اگر نیایی او را نخواهی دید.

چنانچه بخواهی موفق خواهی شد.

تمرین: برای شرط ممکن در زمان حال همراه با شک چند جمله بسازید.

مثال:

اگر او را ببینم / دیدم سلام تورا به او می رسانم.

۲ - شرط ممکن در زمان حال همراه با یقین (در این جملات، فعل شرطی در زمان حال است).

اگر او را می شناسی چرا دعوتش نمی کنی؟

اگر جواب سؤال را می دانید پاسخ دهید.

اگر می آید من هم می آیم.

تمرین: برای شرط ممکن در زمان حال همراه با یقین چند جمله بسازید.

مثال:

اگر مرا می بخشی دیگر این طور به من نگاه نکن.

۳- شرط ممکن در زمان گذشته: (در این جملات، فعل شرطی ماضی التزامی است).

اگر نرفته باشد او را می بینیم.

اگر قول داده باشد عمل خواهد کرد.

چنانچه به دانشگاه رفته باشد دیر خواهد آمد.

تمرین: برای شرط ممکن در زمان گذشته چند جمله بسازید.

مثال:

اگر سرما خورده باشد به کلاس نمی آید.

۴- شرط غیرممکن: (در این جملات، فعل شرطی ماضی بعید و یا ماضی استمراری است).

اگر می رفت من هم می رفتم.

اگر می دانستم نرفته بودم.

اگر برف آمده بود روی زمین نشسته بود.

اگر کمک نخواستہ بودی کمکت نمی کردم.

چنانچه می خواست می گفت.

تمرین: برای شرط غیرممکن چند جمله بسازید.

مثال:

اگر قبول شده بود خوشحال بود.

تمرین با خبرها

ورزش

الف . جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنرا نیز اضافه کنید.

طرفداران	قهرمان	مدال	باشگاه	داور	مسابقات	بازیکن
زمین	جام جهانی	مربی	لیگ	برنده	حذفی	بازی ها
استادیوم	بازنده					

..... المپیک ۲۰۱۲ در لندن برگزار خواهد شد.

..... تیم هاکی منتریال پس از باخت تیمشان علیه تیم هاکی بوستن به خیابانها ریختند و شیشه مغازه ها را شکستند.

هرروز به می روم و تمرین بدنسازی می کنم.
 برزیل میزبان فوتبال در سال ۲۰۱۴ خواهد بود.
 راجر فدرر در تنیس غوغا می کند.
 امسال برخلاف چندسال گذشته تیم بسکتبال لوس آنجلس لیکرز در بازی های
 مقامی کسب نکرد.
 پس از شکست تیم ملی ایران این تیم عوض شد.
 خطایی را که وسط نگرفت داوران کنار گرفتند.
 جهان پهلوان تختی مشهورترین کشتی در ایران بود.
 آمریکا در جهانی شنا مقام اول را کسب کرد.

ب . با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

to lose	باختن
to qualify for	راه یافتن به
semi-finals	دور نیمه نهایی
to score a goal	گل زدن
to compete in	شرکت کردن در
fan	طرفدار
athlete	ورزشکار
spectator	تماشاچی
point	امتیاز
final	بازی نهایی

مثال:

تیم فوتبال کانادا دو بر یک به تیم فوتبال آمریکا باخت.

ج . در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره ورزش پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

مقامات حمیدی

مقامات حمیدی مشهورترین کتاب به زبان فارسی در فن مقاله‌نویسی است که توسط قاضی حمیدالدین عمر بن محمود بلخی نوشته شده است. مقاله‌نویسی ابتدا در زبان عربی معمول شد که حکایات و مطالب مفید را با نثری مسجع و مقفی به صورت خطابه و مجلس‌گویی در جمع حاضران می‌خواندند. جمع آوری اینگونه سخن که به مقامات مشهور است به تألیف کتابهایی چون مقامات حریری و مقامات بدیع‌الزمان همدانی منجر شد.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

مثال:

نبض عاشقان از دست نگیرند.
نبض عاشقان را از دست نمی گیرند.

بدانکه عشق، سه قدم است: اول قدم کُشش است، دوم قدم کوشش، سوم قدم کُشش. از این سه قدم، دو اختیاری است و یکی اضطراری. در قدم کُشش، هم صفت مار باید بود که بی‌پای بپوید و بی‌دست بجوید. و در قدم کوشش هم نعت مور باید بود که چون داعیه عشق او را در کار کشد، به تن بار کشد. و قدم کُشش نه قدم اختیاری است بلکه اضطراری است که سلطان عشق متهم نیست و خون عاشقان، محترم نه.

ای جوان، ندانسته‌ای که حجره عشق بام ندارد و صبح محبت شام نه. عشق، قفسی است آهنین و تنگ، نه روی شکستن و نه روی درنگ؛ با اینهمه نبض و پیشاری پیش آر تا بنگرم که کارد به استخوان رسیده و علت عشق به جان کشیده است یا نه؟

دست به وی دادم، گفت: ندانسته‌ای که نبض عاشقان از دست نگیرند، از دل گیرند. آب پیش داشتم، گفت نشنیده‌ای که آب محبان از دیده مشاهده کند؟ مجسه بوقلمون عشق دیگرگون است و امارت علت عشق، از آب دیده و آتش سینه است نه از رنگ آبگینه.

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

	کَشِش
	کوشش
	کُشِش
	اختیاری
	اضطراری
	داعیه
	درنگ
	نبض
	محبان
	دیده

ب- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

هم صفت مار باید بود که بی‌پای بپوید و بی‌دست بجوید
 کارد به استخوان رسیده

هم نعت مور باید بود که چون داعیهٔ عشق او را در کار کشد، به تن بار کشد
 حجرهٔ عشق بام ندارد و صبح محبت شام نه

بیشتر بدانیم...

سعدی

سعدی یکی از بزرگترین شعرای ایران و جهان اسلام است. کتاب های «گلستان» (نثر و نظم) و «بوستان» (نظم) مهمترین آثار وی به شمار می آیند. سعدی در سال ۶۹۱ در شیراز درگذشت و در نزدیکی این شهر به خاک سپرده شد. آرامگاه سعدی یکی از زیباترین بناهای استان فارس است.

حکایت: داستان، سرگذشت یا قصه ای معمولاً کوتاه.

دو حکایت از گلستان سعدی

دزدی به خانه پارسایی در آمد. چندانکه جست چیزی نیافت. دل تنگ شد. پارسا خبر شد، گلیمی که بر آن خفته بود در راه دزد انداخت تا محروم نشود:

شنیدم که مردان راه خدای

دل دشمنان را نکردند تنگ

ترا کی میسر شود این مقام

که با دوستانت خلافت و جنگ

هرگز از دور زمان ننالیده بودم، و روی از گردش آسمان در هم نکشیده، مگر وقتی که پایم برهنه مانده بود و استطاعت پای پوشی نداشتم. به جامع کوفه درآمدم دلتنگ. یکی را دیدم که پای نداشت. سپاس نعمت حق بجای آوردم و بر بی کفشی صبر کردم:

مرغ بریان به چشم مردم سیر

کمتر از برگ تره بر خوان است

وانکه را دستگاه و قوت نیست

شلغم پخته مرغ بریان است

واژگان

درگذشتن = مردن آرامگاه = مقبره بنا = ساختمان
 حکایت = داستان خفته = خوابیده دل تنگ = ناراحت
 برهنه = عریان جامع = مسجد حق = خدا

a pious or abstemious person	پارسا
to search	جستن
to be deprived	محروم شدن
procurable; possible; feasible	میسر
station	مقام (مقامات)
dispute	خلاف
vicissitude of time	دور زمان
to bemoan	نالیدن
financial ability; means	استطاعت
bounty	نعمت
roast chicken	مرغ بریان
full; sated	سیر
a kind of leek	تره
turnip	شلغم

درک مطلب

- ۱- چرا مرد پارسا گلیمش را به دزد داد؟ پارسایی یعنی چه؟
- ۲- چطور می شود که شلغم پخته برای آدم گرسنه مانند مرغ بریان باشد؟

ایران را بهتر بشناسیم

کوچه

نام یک کوچه در محله قدیمی جلفا در اصفهان

محله جلفا که قدمت آن به دوره صفویه باز می‌گردد، محله ای ارمنی نشین بوده است ولی اکنون غیرارمنیان نیز در این محله زندگی می‌کنند. در گذشته گروه‌های مختلف صنفی یا قومی و یا مذهبی در یک محل جمع می‌شدند و به آن محله می‌گفتند. امروزه مناطق مختلف شهر توسط شهرداری به ناحیه‌ها و منطقه‌های گوناگون تقسیم بندی شده است.

بحث کنید:

در گروه‌های دو یا سه نفره ده دقیقه درباره سؤال‌های زیر با هم بحث کنید و سپس نتایج بحثتان را خلاصه کنید و برای همکلاسی‌هایتان بازگو کنید:

- ۱- درباره محله‌های قدیمی اصفهان تحقیق کنید. چند محله را نام ببرید.
- ۲- نقشه شهر اصفهان را بکشید و سپس آنرا به محله‌های قدیمی (پیش از دوره پهلوی) و محله‌های جدید (پس از دوره پهلوی) تقسیم بندی کنید. در صد سال اخیر این شهر دستخوش چه تغییراتی شده است؟

درس پانزدهم

از اسلام چه می دانید؟

خواندن: اسلام در ایران
دستور: عبارت غیرشخصی
تمرین با خبرها: واژگان متداول خبری
از میان متون کلاسیک نثر فارسی: کلیله و دمنه
بیشتر بدانیم: مرکب سازی
ایران را بهتر بشناسیم: مسجد

پیش از خواندن متن به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- از اسلام چه می دانید؟
- ۲- خاستگاه دین اسلام کجا بود؟
- ۳- اسلام چگونه به ایران آمد؟

خواندن

اسلام در ایران

دین اسلام در سرزمین عربستان ظهور کرد. پیغمبر اسلام، حضرت محمد، در سال ششم هجری، نامه هایی به خسرو پرویز، پادشاه ایران، و هراکلیوس، امپراتور روم، و نجاشی، پادشاه حبشه، فرستادند و آنان را به اسلام دعوت کردند.

بعد از ورود اعراب مسلمان به ایران و فرو ریختن نظام سیاسی و حکومتی، مردم یکباره مسلمان نشدند. اسلام آوردن ایرانیان، بر خلاف آنچه بعضی ها نوشته اند، همه جا به ضرب شمشیر و زور نبوده است. در برخی مناطق، درگیری هایی پدید آمد. اما، گاهی هم مردم به دلیل تحمل نکردن ظلم و ستم حکام و امیران ساسانی، با رضا و رغبت به اسلام گرویدند.

اگر به تاریخ دوره اسلامی در شرق نگاه کنیم، می بینیم که بسیاری از دانشمندان جهان اسلام، از ایران برخاستند و در رشته های علوم دینی و فقهی، آثار ارزنده ای خلق کردند. آنان در دانش های فلسفه و تاریخ و جغرافیا و ادبیات و نیز در طبیعیات و ریاضیات به نوآوری هایی دست زدند که به نام آنها در تاریخ علوم و معارف بشری ثبت شده است.

واژگان

religion	دیانت
to appear	ظهور کردن
to invite	دعوت کردن
by the sword	به ضرب شمشیر
by force	به زور
to tolerate	تحمل کردن
to collapse	فرو ریختن
system	نظام
all of a sudden	یکباره
unlike	بر خلاف
oppression	ظلم و ستم
ruler	حاکم (حکام)
willingly	با رضا و رغبت
to convert to	گرویدن به
scholar	دانشمند
to arise	برخاستن
Islamic jurisprudence	فقه
valuable	ارزنده
to create	خلق کردن
philosophy	فلسفه
natural sciences	طبیعیات

mathematics	ریاضیات
innovation	نوآوری
to embark on something	به کاری دست زدن
to be recorded	ثبت شدن
knowledge	معارف

درک مطلب

- ۱- رسول اکرم کدام پادشاهان را به دین اسلام دعوت کردند؟
- ۲- اسلام آوردن ایرانیان چگونه صورت گرفت؟
- ۳- ایرانیان چه خدماتی به جهان اسلام کرده اند؟

تمرین با کلمات

گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- متأسفانه ۷۰ درصد مردم زیر خط زندگی می کنند.

الف- ناتوانی
ب- فقر
ج- آبادانی
د- فساد

- ۲- بسیاری از افراد خیر و نیکوکار فقط برای خدا بصورت داوطلبانه در نهضت سواد آموزی کار می کنند.

الف- قبول
ب- تعذیب
ج- رضای
د- زور

- ۳- لطفاً نامه درخواست کارتان را به این آدرس

الف- فرا خوانید
ب- تحمل نمایید
ج- توجه فرمایید
د- ارسال فرمایید

- ۴- مجدداً افکار پریشان و ذهنم را پر کرده است.

الف- منسجم
ب- پراکنده
ج- ارزنده
د- جذاب

۵- می دانم که شما رشته مهندسی می خوانید ولی چیست؟

الف- دعوتتان ج- گرایشتان

ب- هجرتتان د- مراعاتتان

تمرین با ساختار

الف- جملات زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز در هم ادغام کنید.

۱- او از مربیان درجه اول و روحیه ورزشکاری بالا برخوردار بود.

او قهرمان شد.

(... موجب ...)

۲- الفبای فارسی با الفبای انگلیسی کاملاً متفاوت است.

ساختار جملات فارسی با ساختار جملات انگلیسی فرق می کند.

این دو یادگیری زبان فارسی را برای خارجیان مشکل می کند.

(از یک سو ... از سوی دیگر ...)

۳- به خودم قول داده ام.

دیگر هرگز نمی خواهم تو را ببینم.

(چون ...)

۴- بسیاری از غربیان تصور می کنند ایرانیان از نژاد عرب می باشند.

ایرانیان از نژاد آریایی هستند.

(بر خلاف آنچه ...)

۵- من عاشق او بودم.

من نخواستم مانع خوشبختی اش بشوم.

(هرچند ... اما ...)

ب- برای هر یک از ساختارهای بالا دو نمونه دیگر ذکر کنید.

ج- زیرتمام جملات متن که در آنها ساختارهای بالا بکار برده شده است خط بکشید.

نگارش

- ۱- متن «اسلام در ایران» را با واژگان خودتان دوباره نویسی کنید (حد اکثر ۱۰۰ کلمه).
- ۲- با استفاده از کلمات داخل کادر متنی درباره یکی از دانشمندان جهان اسلام بنویسید (حد اکثر ۸۰ کلمه). چند کتاب او را نام ببرید و یکی را توضیح دهید.

تحمل کردن برخلاف دانشمند برخاستن فقه ارزنده خلق کردن نوآوری معارف

دستور

عبارت غیرشخصی

در عبارات غیرشخصی، فاعل جمله، تعیین کننده فعل جمله نیست. در واقع، فاعل به صورت پسوند ملکی، پس از قسمت غیر فعلی در عبارات غیرشخصی می آید. قسمت فعلی این عبارات می تواند در زمانهای مختلف بکار رود ولی همیشه به صورت سوم شخص مفرد است:

از فیلم هندی خوشم می آید.

از سیر بدم می آید.

شماره تلفنت یادم نیست.

اگر گرمت شد می توانی پنجره را باز کنی.

تلویزیون تماشا می کردیم که خوابمان برد.

وقتی خبر را به او دادم، گریه اش گرفت.

اگر خوابتان می آید بروید بخوابید!

از حرف مسخره اش خنده شان گرفت.

تمرین: برای هر یک از عبارات غیرشخصی فوق چند جمله در زمان های مختلف بنویسید.

مثال:

سردم است. لطفاً پنجره را ببند.

بجز عبارات غیرشخصی بالا، چند عبارت غیرشخصی دیگر هم وجود دارند (مثل می توان، می شود، باید، شاید) که پس از آنها فعل همیشه بصورت ریشه ماضی بکار می رود.

توجه داشته باشید که اگر باید بعنوان عبارت غیر شخصی به کار نرفته باشد و صرفاً التزام را برساند، پس از آن، فعل بصورت فعل التزامی می آید.

می توان گفت که ایران کشوری غنی است.

نمی شد به او اعتماد کرد.

باید قبول کرد که مرگ امری طبیعی است.

شاید گفت که شیراز زیباترین شهر ایران است.

تمرین: برای هریک از عبارات غیرشخصی (می توان، می شود، باید، شاید) چند جمله در زمان های مختلف بنویسید.

مثال:

نباید آنها را دست کم گرفت.

تمرین با خبرها

واژگان متداول خبری

الف- جملات زیر را با کلمات زیر کامل کنید و اگر به اضافه نیازی بود آنها نیز اضافه کنید.

فرضی	تجدیدنظر	زمینه	بلند مدت	پیش بینی	ناشی شدن
اذعان کردن	درخواست	بی سابقه ای	آستانه	درزمینه	
مطلع	لکه دار	تأیید	بی قید و شرط		

نصف النهار خطی است که از قطب شمال و قطب جنوب می گذرد.
براساس گفته یک منبع آقای خاتمی برای دور آینده ریاست جمهوری خود
را نامزد می کند.

طبق گزارشی که صحت آن هنوز نشده در پی سونامی اخیر در ژاپن هزاران
ایرانی مقیم این کشور جان خود را از دست دادند.

ایران در تحقیقات هسته ای یکی از کشورهای پیشرفته منطقه به شمار
می رود.

چنانچه حساب پس انداز داشته باشید بهره سپرده تان افزایش
می یابد.

مردم در سراسر دنیا از افزایش دمای در تابستان امسال رنج بردند.
 شایعاتی که پیرامون نخست وزیر وجود دارد شهرت وی را کرده است.
 به سازمان بین المللی انرژی اتمی به مأموران این سازمان مجوز دیدار از تأسیسات هسته ای ایران داده شد.
 می شود که تا چند سال آینده جایز مالدیو در اقیانوس هند به زیر آب برود.
 در سال نو خورشیدی برای تمام هموطنانم آرزوی پیروزی و بهروزی و شادکامی می کنم.
 ب- با کلمات و عبارات زیر جمله بسازید.

to be delayed	به تعویق افتادن
to reach agreement	به توافق رسیدن
to jeopardize	به خطر انداختن
to encounter	برخورد کردن با
to be indicative of	بیانگر چیزی بودن
to put an end to	پایان دادن به
to doubt	شک کردن در
to quote	نقل قول کردن
to play a role	نقش بازی کردن

مثال:

نشست سالانه کشورهای حاشیه خلیج فارس به دلیل ناآرامی های اخیر در منطقه به تعویق افتاد.

ج- در سایت های خبری فارسی مانند بی بی سی فارسی و همشهری و اخبار فارسی صدای آمریکا و اخبار فارسی بازتاب در اینترنت جستجو کنید و یک خبر کوتاه درباره خاورمیانه پیدا کنید و آنرا ترجمه نمایید.

از میان متون کلاسیک نثر فارسی

کلیله و دمنه

کلیله و دمنه یکی از قدیمی ترین کتابهای دنیا است. این کتاب مجموعه ای از حکایات عبرت آموز است که در قالب زندگی جانوران طراحی شده است. کلیله و دمنه از کتب قدیمی هند است که به زبان سانسکریت نوشته شده است. در زمان انوشیروان به دستور بزرگمهر، وزیر حکیم و نامدار او، برزویه طبیب کلیله و دمنه را به زبان پهلوی برگرداند و سپس در دوره اسلامی ابن مقفع آن را به عربی ترجمه کرد. رودکی در قرن چهارم کلیله و دمنه را به نظم درآورد. پس از ترجمه های متعدد، نصرالله منشی این کتاب را به شیوه نثر مصنوع قرن ششم هجری با افزودن آیات و احادیث و اشعار فارسی و عربی ترجمه و تحریر کرد.

الف- متن کلاسیک زیر را بخوانید و سپس کلمات و عبارات کلاسیک را به فارسی معاصر تبدیل کنید.

مثال:

آن زاغان را ملکی بود که همه در فرمان او بودندی.
آن زاغان ملکی داشتند که همه به فرمان او بودند.

حکایت: گفت آورده اند که در کوهی بلند، درختی بود شاخها آمیخته و برگ بسیار گرد او درآمده و بر آن درخت، هزار خانه زاغ بود، و آن زاغان را ملکی بود که همه در فرمان او بودندی، در متابعت او روزگار گذاشتندی، و اوامر و نواهی او را در حل و عقد و رتق و فتق امتثال نمودندی، و در رفاهیت و خصب می زیستند، در برابر آن، کوهی دیگر بود که در شعاب و کهوف آن، بومان بسیار مقام داشتند و ایشان را نیز امیری بود که جمله، مُنقاد امر او بودند. شبی ملک بومان به سبب دشمنی که میان بوم و زاغ است، با لشکر بیرون آمد و به طریق شبیخون، بر زاغان زد و کامی تمام براند و مظفر و منصور و مؤید و مسرور بازگشت.

دیگر روز، ملک زاغان، لشکر را جمله کرد و گفت: دیدید شبیخون بومان و دلیری ایشان بر ما؟ و امروز میان شما چند کشته و خسته و مجروح و پراکنده و بال گسسته است؟ و دشوارتر از این، جرأت ایشان است و دلیر شدن بر مالش ما، و وقوف بر جایگاه و مسکن و شک نکنم که سخت زود بازآیند و بار دوم دستبرد اول نمایند، در این کار تأملی کنید و وجه مصلحت باز نمایید، و به اتفاق طریق دفع جوید.

واژگان

معنی کلمات زیر را در فرهنگ لغات پیدا کنید و در جدول زیر بنویسید

	زاغ
	متابعت
	اوامر و نواهی
	امثال
	رفاهیت
	مُقام داشتند
	شبیخون
	مؤید
	مالش
	وقوف
	تأمل

ب- اصطلاحات زیر را ترجمه کنید.

در متابعت او روزگار گذاشتندی

جمله، مُنقاد امر او بودند

کامی تمام براند

دلیرشدن بر مالش ما

سخت زود بازآیند

بیشتر بدانیم...

Compounding

مرکب سازی

New words can be made by combining two or more roots. This word formation process is called compounding. Compounding is very common in Persian, e.g.:

ریشه ها	مثال	ساختار
آب + رو	آبرو	اسم + اسم
دل + سرد	دلسرد	اسم + صفت
نو + روز	نوروز	صفت + اسم
هر + چه	هرچه	صفت مبهم + اسم
این + گونه	اینگونه	صفت اشاره + اسم
چهار + پا	چهارپا	صفت عددی + اسم
پاک + کننده	پاک کننده	صفت + صفت فاعلی
غرب + زده	غرب زده	اسم + صفت مفعولی
باد + بزن	باد بزن	اسم + فعل امری
درد + کشیدن	درد کشیدن	اسم + فعل
خوشحال + شدن	خوشحال شدن	صفت + فعل
از + بین + رفتن	از بین رفتن	عبارت اضافی + فعل
پیش + بردن	پیش بردن	قید + فعل
سر + به + سر + گذاشتن	سر به سر گذاشتن	اسم مرکب + فعل

تمرین: برای هریک از ساختارهای مرکب بالا پنج نمونه دیگر ذکر کنید.

ایران را بهتر بشناسیم

مسجد

مسجد تاریخانه در شهر دامغان در استان سمنان

تاریخانه دامغان یکی از قدیمی ترین مساجد ایران است که ساختمان فعلی آن مربوط به قرن دوم هجری است. باستان شناسان اعتقاد دارند که تاریخانه در اصل یک آتشکده بوده است که بعد از آمدن اسلام به ایران به یک مسجد تبدیل شده است. تاریخانه به ترکی قدیمی یعنی «خدا خانه». دامغان یک شهر بسیار قدیمی است و بنا بر پژوهش های مورخین و باستان شناسان، در دوره پیش از اسلام شهر دامغان مدتی پایتخت اشکانیان بوده است.

تحقیق کنید:

در گروه های دو یا سه نفره با استفاده از وب سایت های فارسی، دائرة المعارف ها و کتب تاریخی در مورد دامغان در دوره اشکانی تحقیق کنید. اشکانیان چه کسانی بوده اند و چرا شهر دامغان را بعنوان پایتخت برگزیدند؟ نتایج تحقیقاتتان را در یک مقاله کوتاه (حد اکثر ۱۰۰ کلمه) خلاصه کنید.

واژگان (به ترتیب الفبای فارسی)

Persian-English Glossary

artifact; monument; oeuvre	اثر (آثار)
social	اجتماعی
unavoidable	اجتناب ناپذیر
life expectancy	احتمال طول عمر
to revive	احیا کردن
height	ارتفاع
valuable	ارزشمند
valuable	ارزنده
Armenia	ارمنستان
that is why	از اینرو
to die	از بین رفتن
for example	از قبیل
among	از میان
province	استان
financial ability; means	استطاعت
metaphorical	استعاری
to resign	استفعا دادن
wild rue	اسفند (سپند)
originally	اصلاً
main	اصلی
companions	اطرافیان
information	اطلاعات

to express an opinion	اظهار نظر کردن
credit	اعتبار
to protest	اعتراض کردن
(drug) addiction	اعتیاد
Universal Declaration of Human Rights	اعلامیه جهانی حقوق بشر
to be applied	اعمال شدن
something to be proud of	افتخارآمیز
increase	افزایش
in addition to	افزون بر
myth	افسانه
climate	اقلیم
of course	البته
local shrine	امامزاده
point	امتیاز
matter; issue	امر (امور)
safe	امن
hope	امید
to elect	انتخاب کردن
appointment	انتصاب
thought	اندیشه
renewable energy	انرژی قابل تجدید
population explosion	انفجار جمعیت
people	اهالی
tribal	ایلی
kidnapping	آدم ربایی
public opinion	آراء عمومی
freedom of association	آزادی اجتماعات
freedom of religion	آزادی ادیان
freedom of speech	آزادی بیان
freedom of press	آزادی مطبوعات
sleeve	آستین

injuries	آسیب دیدگی
praise	آفرین
information; awareness	آگاهی
polluted	آلوده
to hang; to suspend	آویزان کردن
custom	آیین
mirror	آئینه
willingly	با رضا و رغبت
to lose	باختن
load	بار
rainfall	بارندگی
repayment	بازپرداخت
interrogator	بازجو
merchant	بازرگان
remnant	بازمانده
final	بازی نهایی
player	بازیکن
archaeology	باستان شناسی
ancient	باستانی
interior; esoteric	باطن
to cause	باعث شدن
influential	بانفوذ
to discuss	بحث کردن
debtor	بدهکار
thus	بدین ترتیب
unlike	بر خلاف
equal	برابر
to overthrow	برانداختن
in order to solve their problems	برای رفع مشکلاتشان
to leave	برجای گذاشتن
prominent	برجسته

to arise	برخاستن
to encounter	برخورد کردن با
to be studied	بررسی شدن
electricity	برق
blessing; bounty	برکت
to be held	برگزار شدن
ballot paper	برگه رأی گیری
World Food Programme	برنامه جهانی غذا
nudity	برهنگی
bare; naked	برهنه
human	بشر
affliction; calamity	بلا (بلايا)
petrol	بنزین
to come to an end	به پایان رسیدن
to be delayed	به تعویق افتادن
to arrive at an agreement	به توافق رسیدن
for the sake of	به خاطر
to jeopardize	به خطر انداختن
precisely	به درستی
by force	به زور
to be considered	به شمار آمدن
by the sword	به ضرب شمشیر
in general	به طور کلی
due to	به علت
to be used	به کار رفتن
to embark on something	به کاری دست زدن
with the passage of time	به مرور زمان
unrightfully	به ناحق
in particular	به ویژه
budget	بودجه
stock exchange	بورس سهام

instability	بی ثباتی
to be indicative of	بیانگر چیزی بودن
insurance	بیمه
a pious or abstemious person	پارسا
to meet the needs of something	پاسخگوی چیزی بودن
pure	پاک
end	پایان
to put an end to	پایان دادن به
capital city	پایتخت
phenomenon	پدیده
radioactivity	پرتوزایی
popular	پرطرفدار
Médecins sans Frontières	پزشکان بدون مرز
medicine (the subject)	پزشکی
researcher	پژوهشگر
mammals	پستانداران
acceptable	پسندیده
filth	پلیدی
shelter	پناهگاه
covering	پوشش
perseverant	پی گیر
consecutive	پیاپی
to beautify	پیراستن (پیرا)
victory	پیروزی
tie; connection	پیوند
to bind	پیوند زدن
to some extent	تا اندازه ای
nationality	تابعیت
shining	تابنده
coffin	تابوت
to forsake the world	تارک دنیا شدن

electioneering	تبلیغات انتخاباتی
hill; mound	تپه
human trafficking	تجارت انسان
commercial	تجاری
analysis	تحلیل
to tolerate	تحمل کردن
destruction	تخریب
egg	تخم مرغ
to be taught	تدریس شدن
compound	ترکیب
a kind of leek	تره
to assassinate	ترور کردن
submission; to submit, to give in	تسلیم؛ تسلیم شدن
decision making	تصمیم گیری
imagination; to imagine, to suppose	تصور؛ تصور کردن
demonstration	تظاهرات
interpretation of dreams	تعبیر خواب
multiplicity	تعدد
to appoint	تعیین کردن
nutrition	تغذیه
climate change	تغییر اقلیم
divination	تفأل
recreation	تفریح (تفریحات)
to file for divorce	تقاضای طلاق کردن
almost	تقریباً
bitter	تلخ
spectator	تماشاچی
symbolic	تمثیلی
civilization	تمدن
goldfish bowl	تنگ
financial ability	توانایی مالی

attention	توجه
developed	توسعه یافته
storm	توفان
detention	توقیف
mass production	تولید انبوه
manufacturing (adj.)	تولیدی
darkness	تیرگی
fixed	ثابت
to be recorded	ثبت شدن
the Silk Road	جاده ابریشم
society	جامعه (جوامع)
sociology	جامعه شناسی
to die	جان خود را از دست دادن
eternal	جاودانه
inseparable	جدایی ناپذیر
to attract	جذب کردن
to be fined	جریمه شدن
part	جزء (اجزا)
to search	جستن
to present	جلوه دادن
to collect	جمع آوری کردن
population	جمعیت
to fight	جنگیدن
tourist	جهانگرد
to print	چاپ کردن
since; because	چرا که
scenery	چشم انداز
natural spring	چشمه
such as	چون
pleat	چین
border	حاشیه

fertile (of land)	حاصلخیز
ruler	حاکم (حکام)
it indicates that	حاکی از این است که
a store in the bazaar	حجره
approximately	حدوداً
to delete	حذف کردن
professional	حرفه ای
adversary; rival; match	حریف
excavation	حفاری
environmental protection	حفظ محیط زیست
an appreciative and duly grateful person	حق گزار
pension	حقوق بازنشستگی
civil rights	حقوق مدنی
to be engraved	حک شدن
ruler	حکمران
government	حکومت
halva (a kind of sweet)	حلوا
epic poet	حماسه سرا
carrying	حمل
transportation	حمل و نقل
special; particular	خاص
memories; memoir	خاطرات
news	خبر (اخبار)
superstitious	خرافی
wisdom	خرد
buying and selling	خرید و فروش
drought	خشکسالی
violence	خشونت
pipeline	خط لوله
addressed to	خطاب به
area	خطه

toilet	خلا
dispute	خلاف
to create	خلق کردن
yawn; to yawn	خمیازه؛ خمیازه کشیدن
contempt; abjectness	خواری
singer	خواننده
suicide	خودکشی
blood	خون
assets	دارایی
scholar	دانشمند
referee	داور
to be afflicted with something	دچار چیزی شدن
prayer ribbon	دخیل
in connection with	در ارتباط با
along	در امتداد
to include	در بر گرفتن
in the wake of	در پی
available; at hand	در دسترس
in the present circumstances	در شرایط فعلی
whereas	در صورتی که
endangered	در معرض انقراض
to be considered	در نظر گرفته شدن
in fact	در واقع
developing	در حال توسعه
wild beasts	درندگان
lake	دریاچه
open sea	دریای آزاد
Caspian Sea	دریای خزر
Alas!	دریغا
device	دستگاه
to command	دستور دادن

to invite	دعوت کردن
moment	دم
doubled	دو چندان
vicissitude of time	دور زمان
semi-finals	دور نیمه نهایی
period	دوران
period	دوره
religion	دیانت
point of view	دیدگاه
oil reserves	ذخایر نفت
reserve	ذخیره (ذخایر)
illicit relationship	رابطه نا مشروع
secret	راز
nuclear reactor	راکتور اتمی
road	راه
railway	راه آهن
to qualify for	راه یافتن به
vote counting	رأی شماری
quatrain	رباعی (رباعیات)
to grow; to sprout	رستن (رو)
a kind of thin noodle	رشته
to grow	رشد کردن
little by little	رفته رفته
novel	رمان
afflicted; ill	رنجور
public relations	روابط عمومی
psychology	روانشناسی
narrative	روایت (روایات)
fox	روباه = روباه
head scarf	روسری
event	رویداد

mathematics	ریاضیات
to shed; to pour	ریختن
nuclear waste	زباله اتمی
prison	زندان
poison	زهر
to go on pilgrimage (to a shrine)	زیارت رفتن
to harm	زیان زدن
to live	زیستن
shoreline	ساحل (سواحل)
World Health Organization	سازمان جهانی بهداشت
wine-server	ساقی
annual commemoration	سالگرد
to rub	ساییدن (سا)
thanks	سپاس
to raise one's head; to show oneself	سر بر کردن
eventually	سرانجام
head band	سربند
source	سرچشمه
vinegar	سرکه
to suppress	سرکوب کردن
investment	سرمایه گذاری
to compose poetry	سرودن
joy	سرور
embassy	سفارت
sumac	سماق
a paste made from wheat	سمنو
hyacinth	سنبل
fruit of the oleaster tree	سنجد
document	سند
abuse	سوء استفاده
fuel	سوخت

mourning	سوگ
mourning	سوگواری
garlic	سیر
full; sated	سیر
branch	شاخه
poet	شاعر (شعرا)
scarf	شال
Syria; Damascus	شام
prince; princess	شاهزاده
masterpiece	شاهکار
widespread	شایع
rumor	شایعه (شایعات)
effigy	شبیله
character	شخصیت
to compete in; to participate in	شرکت کردن در
to doubt	شک کردن در
defeat	شکست
turnip	شلغم
crowded	شلوغ
sword	شمشیر
candle	شمع
provincial city	شهرستان
martyr	شهید (شهدا)
sweet pastries	شیرینی
to export	صادر کردن
exports	صادرات
stage	صحنه
simply	صرفاً
home page	صفحه اصلی
Safar (second month of the Islamic calendar)	صفر
Safavid	صفوی

peace	صلح
the aviation industry	صنایع هوایی
to damage; to spoil; to waste	ضایع کردن
weak	ضعیف
a small drum	طبل
nature	طبیعت
natural sciences	طبیعیات
ecstatic joy	طرب
fan	طرفدار
divorce	طلاق
long (of distance and time)	طولانی
apparently	ظاهراً
oppression	ظلم و ستم
to appear	ظهور کردن
lover	عاشق
wise; sensible	عاقل
factor	عامل (عوامل)
to pass through	عبور کردن از
mourning	عزا
mourner	عزادار
love	عشق
pardon	عفو
photography	عکاسی
to show interest	علاقه نشان دادن
cause; reason	علت (علل)
scientific	علمی
turban	عمامه
element	عنصر (عناصر)
Westernization	غربی شدن
pride	غرور
sad	غم انگیز

uncontrollable	غیر قابل کنترل
sewage	فاضلاب
to obey	فرمان بردن
culture	فرهنگ
to collapse	فرو ریختن
collapse	فروپاشی
space	فضا
activity	فعالیت
Islamic jurisprudence	فقه
plateau	فلات
philosophy	فلسفه
philosopher	فیلسوف (فلاسفه)
cameraman	فیلمبردار
Qajar	قاجار
continent	قاره
caravan (e.g. in the desert)	قافله
rhyme	قافیه
to be contented	قانع بودن
murder	قتل
famine	قحطی
appreciation	قدردانی
footstep	قدم
treaty	قرارداد
contract	قرارداد
century	قرن (قرون)
instalment	قسط
palace; castle	قصر
to judge	قضاوت کردن
train	قطار
resolution	قطعنامه
definite	قطعی

peak	قله
qanat (underground water channel)	قنات
lantern	قندیل
anger	قهر
hero	قهرمان
religious laws	قوانین شرعی
usage	کاربرد
travellers' inn; caravanserai	کاروان سرا
goods	کالا
palate	کام
decrease	کاهش
shore	کرانه
to discover	کشف کردن
megacity	کلان شهر
hat	کلاه
key (adj.)	کلیدی
quiet (of a street)	کم رفت و آمد
more or less	کمابیش
shortage	کمبود
very few people	کمتر کسی
first aid	کمکهای اولیه
beside	کنار
quality control	کنترل کیفی
to migrate	کوچ کردن
to beat	کوفتن
mountainous	کوهستانی
at times	گاه
valuable	گرانمایه
round	گرد
to gather	گرد آوردن

hostage	گروگان
to convert to	گرویدن به
to select	گزیدن
to spread out	گستردن
to score a goal	گل زدن
a flat-weave rug	گلیم
cupboard	گنجه
sinner	گنهگار
reclusive	گوشه نشین
type	گونه
dialect	گویش
announcer	گوینده
tulip	لاله
ozone layer	لایه اوزون
revealing clothes	لباس های عریان
to cancel	لغو کردن
accent	لهجه
effective	مؤثر
Transoxania	ما وراء النهر
Mede	ماد
pollutant	ماده آلوده کننده
financial	مالی
taxes	مالیات
satellite	ماهواره
goldfish	ماهی قرمز
afflicted	مبتلا
expert; specialist	متخصص (متخصصین)
to be commonplace	متداول بودن
numerous	متعدد
mathnavi (rhyming couplets)	مثنوی

presenter	مجری
collection	مجموعه
to be deprived	محروم شدن
place	محل
to be opposed to	مخالف بودن با
theological colleges	مدارس علمیه
modernization	مدرن سازی
administration	مدیریت
negotiations	مذاکرات
wish; desire	مراد
connected	مرتبط
high	مرتفع
roast chicken	مرغ بریان
consisting of; made up of	مرکب از
centre	مرکز (مراکز)
deadly	مرگبار
pearl	مروارید
area	مساحت
independent	مستقل
to be derived from	مشتق شدن از
hemistich (half a line of poetry)	مصراع
energy consumption	مصرف انرژی
to be presented	مطرح بودن
suspect	مظنون
knowledge	معارف
contemporary	معاصر
beloved	معشوق
criterion	معیار
article	مقاله (مقالات)
officials	مقامات
powerful	مقتدر

circumstances	مقتضیات
ban	ممنوعیت
critic	منتقد
to result in	منجر شدن به
astrologer	منجم
region	منطقه (مناطق)
cradle of civilization	مهد تمدن
kindness	مهر
hospitable	مهمان نواز
annoying	موزی
historian	مورخ (مورخین)
case	مورد (موارد)
favourite	مورد علاقه
cultural heritage	میراث فرهنگی
rate	میزان
mortality rate	میزان مرگ و میر
procurable; possible; feasible	میسر
sexual impotence	ناتوانی جنسی
district; area	ناحیه (نواحی)
barren	نازا
unknown	ناشناخته
let it not go unsaid	ناگفته نماند که
to moan	نالیدن
to nominate	نامزد کردن
to be called	نامیده شدن
manner	نحوه
first	نخستین
racism	نژادپرستی
to attribute to	نسبت دادن به
rather	نسبتاً
generation	نسل

carbon emissions	نشر کربن
system	نظام
bounty	نعمت
curse	نفرین
book review	نقد کتاب
to play a role	نقش بازی کردن
to quote	نقل قول کردن
representative	نماینده
salt-cellar	نمکدان
representation	نمود
epitome	نمونه
innovation	نوآوری
mourning chant	نوحه
luminous	نورانی
as for ...	و اما
to force	وادار کردن
imports	واردات
obvious	واضح
wild	وحشی
athlete	ورزشکار
bankruptcy	ورشکستگی
means of transport	وسایط نقلیه
vastness	وسعت
union; reunion	وصل
fidelity	وفاداری
to waste time	وقت تلف کردن
lawyer	وکیل
province	ولایت (ولایات)
distinctive feature	ویژگی
pestle and mortar	هاون
Islamic lunar calendar	هجری قمری

effort	هَمَّت
counterpart	هَمْتَا
referendum	هَمه پرسی
continuously	هَمواره
watermelon	هِنْدوانه
Long live the memory of ...	یاد باد
subsidy	یارانه
collar	یقه
all of a sudden	یکباره

واژگان (به ترتیب الفبای انگلیسی)

English–Persian Glossary

abuse	سوء استفاده
accent	لهجه
acceptable	پسندیده
activity	فعالیت
(drug) addiction	اعتیاد
addressed to	خطاب به
administration	مدیریت
adversary; rival; match	حریف
afflicted	مبتلا
afflicted; suffering	رنجور
affliction; calamity	بلا (بلیا)
Alas!	دریغا
all of a sudden	یکباره
almost	تقریباً
along	در امتداد
among	از میان
analysis	تحلیل
ancient	باستانی
anger	قهر
announcer	گوینده
annoying	موزی
annual commemoration	سالگرد

apparently	ظاهراً
appointment	انتصاب
appreciation	قدردانی
approximately	حدوداً
archaeology	باستان شناسی
area (e.g. region)	خطه
area (e.g. surface area)	مساحت
Armenia	ارمنستان
article	مقاله (مقالات)
artifact; monument; oeuvre	اثر (آثار)
as for ...	و اما
assets	دارایی
astrologer	منجم
at times	گاه
athlete	ورزشکار
attention	توجه
available; at hand	در دسترس
the aviation industry	صنایع هوایی
ballot paper	برگه رأی گیری
ban	ممنوعیت
bankruptcy	ورشکستگی
bare; naked	برهنه
barren	نازا
beloved	معشوق
beside	کنار
bitter	تلخ
blessing; bounty	برکت
blood	خون
book review	نقد کتاب
border	حاشیه
bounty	نعمت

branch	شاخه
budget	بودجه
buying and selling	خرید و فروش
by force	به زور
by the sword	به ضرب شمشیر
cameraman	فیلمبردار
candle	شمع
capital city	پایتخت
caravan (e.g. in the desert)	قافله
carbon emissions	نشر کربن
carrying	حمل
case	مورد (موارد)
Caspian Sea	دریای خزر
cause; reason	علت (علل)
centre	مرکز (مراکز)
century	قرن (قرون)
character	شخصیت
circumstances	مقتضیات
civil rights	حقوق مدنی
civilization	تمدن
climate	اقلیم
climate change	تغییر اقلیم
coffin	تابوت
collapse	فروپاشی
collar	یقه
collection	مجموعه
commercial	تجاری
companions	اطرافیان
compound	ترکیب
connected	مرتبط
consecutive	پی‌پی

consisting of; made up of	مركب از
contemporary	معاصر
contempt; abjectness	خواری
continent	قاره
continuously	همواره
contract	قرارداد
counterpart	همتا
covering	پوشش
cradle of civilization	مهد تمدن
credit	اعتبار
criterion	معیار
critic	منتقد
crowded	شلوغ
cultural heritage	میراث فرهنگی
culture	فرهنگ
cupboard	گنجه
curse	نفرین
custom	آیین
darkness	تیرگی
deadly	مرگبار
debtor	بدهکار
decision making	تصمیم گیری
decrease	کاهش
defeat	شکست
definite	قطعی
demonstration	تظاهرات
destruction	تخریب
detention	توقیف
developed	توسعه یافته
developing	در حال توسعه
device	دستگاه

dialect	گویش
dispute	خلاف
distinctive feature	ویژگی
district; area	ناحیه (نواحی)
divination	تفأل
divorce	طلاق
document	سند
doubled	دو چندان
drought	خشکسالی
due to	به علت
ecstatic joy	طرب
effective	مؤثر
effigy	شبییه
effort	همت
egg	تخم مرغ
electioneering	تبلیغات انتخاباتی
electricity	برق
element	عنصر (عناصر)
embassy	سفارت
end	پایان
endangered	در معرض انقراض
energy consumption	مصرف انرژی
environmental protection	حفظ محیط زیست
epic poet	حماسه سرا
equal	برابر
eternal	جاودانه
event	رویداد
eventually	سرانجام
excavation	حفاری
expert	متخصص (متخصصین)
exports	صادرات

factor	عامل (عوامل)
famine	قحطی
fan	طرفدار
favourite	مورد علاقه
fertile (of land)	حاصلخیز
fidelity	وفاداری
filth	پلیدی
final (as in a match)	بازی نهایی
financial	مالی
financial ability	توانایی مالی
financial ability; means	استطاعت
first	نخستین
first aid	کمکهای اولیه
fixed	ثابت
footstep	قدم
for example	از قبیل
for the sake of	به خاطر
fox	روبه = روباه
freedom of association	آزادی اجتماعات
freedom of press	آزادی مطبوعات
freedom of religion	آزادی ادیان
freedom of speech	آزادی بیان
fuel	سوخت
full; sated	سیر
garlic	سیر
generation	نسل
goldfish	ماهی قرمز
goldfish bowl	تنگ
goods	کالا
government	حکومت
halva (a kind of sweet)	حلوا

hat	کلاه
head band	سر‌بند
head scarf	روسری
height	ارتفاع
hemistich (half a line of poetry)	مصراع
hero	قهرمان
high	مرتفع
hill; mound	تپه
historian	مورخ (مورخین)
home page	صفحه اصلی
hope	امید
hospitable	مهمان نواز
hostage	گروگان
human	بشر
human trafficking	تجارت انسان
hyacinth	سنبل
illicit relationship	رابطه نا مشروع
imagination; to imagine, to suppose	تصور؛ تصور کردن
imports	واردات
in addition to	افزون بر
in connection with	در ارتباط با
in fact	در واقع
in general	به طور کلی
in order to solve their problems	برای رفع مشکلاتشان
in particular	به ویژه
in the present circumstances	در شرایط فعلی
in the wake of	در پی
increase	افزایش
independent	مستقل
influential	بانفوذ
information	اطلاعات

information; awareness	آگاهی
injuries	آسیب دیدگی
innovation	نوآوری
inseparable	جدایی ناپذیر
instability	بی ثباتی
instalment	قسط
insurance	بیمه
interior; esoteric	باطن
interpretation of dreams	تعبیر خواب
interrogator	بازجو
investment	سرمایه گذاری
Islamic jurisprudence	فقه
Islamic lunar calendar	هجری قمری
it indicates that	حاکی از این است که
joy	سرور
key	کلیدی
kidnapping	آدم ربایی
kindness	مهر
knowledge	معارف
lake	دریاچه
lantern	قندیل
lawyer	وکیل
let it not go unsaid	ناگفته نماند که
life expectancy	احتمال طول عمر
little by little	رفته رفته
load	بار
local shrine	امامزاده
long (of distance and time)	طولانی
Long live the memory of ...	یاد باد
love	عشق
lover	عاشق

luminous	نورانی
main	اصلی
mammals	پستانداران
manner	نحوه
manufacturing (adj.)	تولیدی
martyr	شهید (شهدا)
mass production	تولید انبوه
masterpiece	شاهکار
mathematics	ریاضیات
mathnavi (rhyming couplets)	مثنوی
matter; issue	امر (امور)
means of transport	وسایط نقلیه
mede	ماد
Médecins sans Frontières	پزشکان بدون مرز
medicine (the subject)	پزشکی
megacity	کلان شهر
memories; memoir	خاطرات
merchant	بازرگان
metaphorical	استعاری
mirror	آئینه
modernization	مدرن سازی
moment	دم
more or less	کمابیش
mortality rate	میزان مرگ و میر
pestle and mortar	هاون
mountainous	کوهستانی
mourner	عزادار
mourning	سوگ
mourning	سوگواری
mourning	عزا
mourning chant	نوحه

multiplicity	تعدد
murder	قتل
myth	افسانه
narrative	روایت (روایات)
nationality	تابعیت
natural sciences	طبیعیات
natural spring	چشمه
nature	طبیعت
negotiations	مذاکرات
news	خبر (اخبار)
novel	رمان
nuclear reactor	راکتور اتمی
nuclear waste	زباله اتمی
nudity	برهنگی
numerous	متعدد
nutrition	تغذیه
obvious	واضح
of course	البته
officials	مقامات
oil reserves	ذخایر نفت
open sea	دریای آزاد
oppression	ظلم و ستم
originally	اصلاً
ozone layer	لایه اوزون
palace; castle	قصر
palate	کام
pardon	عفو
part	جزء (اجزا)
peace	صلح
peak	قله
pearl	مروارید

pension	حقوق بازنشستگی
people	اهالی
period	دوران
period	دوره
perseverant	پی گیر
petrol	بنزین
phenomenon	پدیده
philosopher	فیلسوف (فلاسفه)
philosophy	فلسفه
photography	عکاسی
pipeline	خط لوله
place	محل
plateau	فلات
player	بازیکن
pleat	چین
poet	شاعر (شعرا)
point	امتیاز
point of view	دیدگاه
poison	زهر
pollutant	ماده آلوده کننده
polluted	آلوده
popular	پرطرفدار
population	جمعیت
population explosion	انفجار جمعیت
powerful	مقتدر
praise	آفرین
prayer ribbon	دخیل
precisely	به درستی
presenter	مجری
pride	غرور
prince; princess	شاهزاده

prison	زندان
procurable; possible; feasible	میسر
professional	حرفه ای
prominent	برجسته
province	استان
province	ولایت (ولایات)
provincial city	شهرستان
psychology	روانشناسی
public opinion	آراء عمومی
public relations	روابط عمومی
pure	پاک
Qajar	قاجار
qanat (underground water channel)	قنات
quality control	کنترل کیفی
quatrain	رباعی (رباعیات)
quiet (of a street)	کم رفت و آمد
racism	نژادپرستی
radioactivity	پرتوزایی
railway	راه آهن
rainfall	بارندگی
rate	میزان
rather	نسبتاً
reclusive	گوشه نشین
recreation	تفریح (تفریحات)
referee	داور
referendum	همه پرسی
region	منطقه (مناطق)
religion	دیانت
religious laws	قوانین شرعی
remnant	بازمانده
renewable energy	انرژی قابل تجدید

repayment	بازپرداخت
representation	نمود
representative	نماینده
researcher	پژوهشگر
reserve	ذخیره (ذخایر)
resolution	قطعنامه
rhyme	قافیه
road	راه
roast chicken	مرغ بریان
round	گرد
ruler	حاکم (حکام)
ruler	حکمران
rumour	شایعه (شایعات)
sad	غم انگیز
Safar, second month of the Islamic calendar	صفر
Safavid	صفوی
safe	امن
salt-cellar	نمکدان
satellite	ماهواره
scarf	شال
scenery	چشم انداز
scholar	دانشمند
scientific	علمی
secret	راز
semi-finals	دور نیمه نهایی
sewage	فاضلاب
sexual impotence	ناتوانی جنسی
shelter	پناهگاه
shining	تابنده
shore	کرانه

shoreline; coast	ساحل (سواحل)
shortage	کمبود
simply	صرفاً
since; because	چرا که
singer	خواننده
sinner	گنهکار
sleeve	آستین
social	اجتماعی
society	جامعه (جوامع)
sociology	جامعه شناسی
something to be proud of	افتخار آمیز
source	سرچشمه
space	فضا
special; particular	خاص
specialist	متخصص
spectator	تماشاچی
stage	صحنه
station	مقام (مقامات)
stock exchange	بورس سهام
storm	توفان
submission; to submit, to give in	تسلیم؛ تسلیم شدن
subsidy	یارانه
such as	چون
suicide	خودکشی
sumac	سماق
superstitious	خرافی
suspect	مظنون
sweets	شیرینی
sword	شمشیر
symbolic	تمثیلی
Syria; Damascus	شام

system	نظام
taxes	مالیات
thanks	سپاس
that is why	از اینرو
the Silk Road	جاده ابریشم
theological colleges	مدارس علمیه
thought	اندیشه
thus	بدین ترتیب
tie; connection	پیوند
to appear	ظهور کردن
to appoint	تعیین کردن
to arise	برخاستن
to arrive at an agreement	به توافق رسیدن
to assassinate	ترور کردن
to attract	جذب کردن
to attribute to	نسبت دادن به
to be afflicted with something	دچار چیزی شدن
to be applied	اعمال شدن
to be called	نامیده شدن
to be commonplace	متداول بودن
to be considered	به شمار آمدن
to be considered	در نظر گرفته شدن
to be contented	قانع بودن
to be delayed	به تعویق افتادن
to be deprived	محروم شدن
to be derived from	مشتق شدن از
to be engraved	حک شدن
to be fined	جریمه شدن
to be held	برگزار شدن
to be indicative of	بیانگر چیزی بودن
to be opposed to	مخالف بودن با

to be presented	مطرح بودن
to be recorded	ثبت شدن
to be studied	بررسی شدن
to be taught	تدریس شدن
to be used	به کار رفتن
to beat	کوفتن
to beautify	پیراستن (پیرا)
to bemoan	نالیدن
to bind	پیوند زدن
to cancel	لغو کردن
to cause	باعث شدن
to collapse	فرو ریختن
to collect	جمع آوری کردن
to come to an end	به پایان رسیدن
to command	دستور دادن
to compete in	شرکت کردن در
to compose poetry	سرودن
to convert to	گرویدن به
to create	خلق کردن
to damage; to spoil; to waste	ضایع کردن
to delete	حذف کردن
to die	از بین رفتن
to die	جان خود را از دست دادن
to discover	کشف کردن
to discuss	بحث کردن
to doubt	شک کردن در
to elect	انتخاب کردن
to embark on something	به کاری دست زدن
to encounter	برخورد کردن
to encounter	برخورد کردن با
to export	صادر کردن

to express an opinion	اظهار نظر کردن
to fight	جنگیدن
to file for divorce	تقاضای طلاق کردن
to force	وادار کردن
to forsake the world	تارک دنیا شدن
to gather	گرد آوردن
to go on pilgrimage (to a shrine)	زیارت رفتن
to grow	رشد کردن
to grow; to sprout	رستن (رو)
to hang; to suspend	آویزان کردن
to harm	زیان زدن
to include	در بر گرفتن
to invite	دعوت کردن
to jeopardize	به خطر انداختن
to judge	قضاوت کردن
to leave	برجای گذاشتن
to live	زیستن
to lose	باختن
to meet the needs of something	پاسخگوی چیزی بودن
to migrate	کوچ کردن
to nominate	نامزد کردن
to obey	فرمان بردن
to overthrow	برانداختن
to pass through	عبور کردن از
to play a role	نقش بازی کردن
to present	جلوه دادن
to print	چاپ کردن
to protest	اعتراض کردن
to put an end to	پایان دادن به
to qualify for	راه یافتن به
to quote	نقل قول کردن
to raise one's head; to show oneself	سر بر کردن

to resign	استفعا دادن
to result in	منجر شدن به
to revive	احیا کردن
to rub	ساییدن (سا)
to score	گل زدن
to search	جستن
to select	گزیدن
to shed	ریختن
to show interest	علاقه نشان دادن
to some extent	تا اندازه ای
to spread out	گستردن
to suppress	سرکوب کردن
to tolerate	تحمل کردن
to waste time	وقت تلف کردن
tourist	جهانگرد
train	قطار
Transoxania	ما وراء النهر
transportation	حمل و نقل
travellers' inn	کاروان سرا
treaty	قرارداد
tribal	ایلی
tulip	لاله
tulip-cheeked	لاله رو
turban	عمامه
turnip	شلغم
two types of Iranian bread	نان سنگک و نان تافتون
type	گونه
unavoidable	اجتناب ناپذیر
uncontrollable	غیر قابل کنترل
union; reunion	وصل
Universal Declaration of Human Rights	اعلامیه جهانی حقوق بشر
unknown	ناشناخته

unlike	بر خلاف
unrightfully	به ناحق
usage	کاربرد
valuable	ارزشمند
valuable	ارزنده
valuable	گرانمایه
vastness	وسعت
very few people	کمتر کسی
vicissitude of time	دور زمان
victory	پیروزی
vinegar	سرکه
violence	خشونت
vote counting	رأی شماری
toilet	خلا
watermelon	هندوانه
weak	ضعیف
westernization	غربی شدن
whereas	در صورتی که
widespread	شایع
wild	وحشی
wild beasts	درندگان
wild rue	اسفند (سپند)
willingly	با رضا و رغبت
wine-server	ساقی
wisdom	خرد
wise; sensible	عاقل
wish; desire	مراد
with the passage of time	به مرور زمان
World Food Programme	برنامه جهانی غذا
World Health Organization	سازمان جهانی بهداشت
yawn; to yawn	خمیازه؛ خمیازه کشیدن

فهرست اصطلاحات دستوری

Index of grammatical terms

adjective 11, 21, 43, 78, 88, 98, 99, 102, 123, 131, 173	صفت
– numerical adjective 43	صفت شمارشی
adverb 12, 19, 20, 21, 43, 131, 173	قید
affix 58, 82, 102, 123	وند
– infix 78, 88	میانوند
– prefix 78, 82, 88	پیشوند
– suffix 78, 82, 88, 168	پسوند
– derivational affix 102	وندهای اشتقاقی
– inflectional affix 102, 123	وندهای تصریفی
broken plural of Arabic nouns 64, 65, 66	جمع مکسر اسامی عربی
complement 7, 9, 19, 20, 21	متمم
– adverbial complement 19, 20, 21	متمم قیدی
– verbal complement 21	متمم فعلی
– subject complement 21	مسنند
compounding 173	مرکب سازی
– compound adjective 88	صفت مرکب
– compound noun 12, 78	اسم مرکب
– compound verb 11, 12	فعل مرکب
conjunction 32	کلمه و یا عبارت ربطی
deep structure 119	ژرف ساخت
morphology 36	واژه شناسی
– morpheme 36, 58, 102	واژک
– morpheme types 58	انواع واژک
– bound morpheme 58	واژک مقید (وند)
– free morpheme 58	واژک آزاد (ریشه)
object 119, 130	مفعول
– direct object 130	مفعول مستقیم
– direct object marker 130	نشانه مفعول مستقیم
– indirect object 130	مفعول غیرمستقیم
past participle 98, 99, 173	صفت مفعولی
predicate 6, 7, 19, 20, 21, 32	گزاره
preposition 7, 11, 19, 20, 130	حرف اضافه

- phrase 11, 43, 173
- adjective phrase 21
 - noun phrase 6, 7, 19, 20, 21
 - prepositional phrase 11, 173
 - verb phrase 6, 7, 19, 20, 21
- sentence 6, 20, 21, 43, 99, 119, 120, 131, 168, 169
- simple sentence 6, 7, 19, 20, 21, 32
 - compound and/or complex sentence 32
 - exclamatory sentence 43
 - exclamatory sentence with noun 43
 - exclamatory sentence with adjective 43
 - exclamatory sentence with adverb 43
- since/as 54
- subject 32
- surface structure 119
- verb 11, 12, 21, 32, 98, 99, 108, 118, 119, 123, 130, 131, 144, 145, 146, 156, 157, 168, 169, 173
- intransitive verb 19, 130
 - transitive verb 19, 130
 - linking verb 21
 - passive verb 118, 119, 120
 - active verb 118
 - subjunctive 144, 145, 146
 - conditional 156, 157
 - possible condition 156, 157
 - impossible condition 157
 - impersonal construction 168, 169
 - verb tense and person 130, 131
- عبارت
گروه وصفی
گروه اسمی
عبارت اضافی
گروه فعلی
جمله
جمله ساده
جمله مرکب
جمله تعجبی
جمله تعجبی با اسم
جمله تعجبی با صفت
جمله تعجبی با قید
چون/چو
نهاد/فاعل
روساخت
فعل
فعل لازم
فعل متعدی
فعل ربطی
فعل مجهول
فعل معلوم
وجه التزامی
وجه شرطی
شرط ممکن
شرط غیرممکن
عبارت غیرشخصی
زمان و شخص فعل